

RĒZEKNES NOVADA TERITORIJAS PLĀNOJUMS

2013. – 2024.

PASKAIDROJUMA RAKSTS

Projekts Nr.1DP/1.5.3.2.0/10/APIA/VRAA/057

SATURS

IEVADS	4
I RĒZEKNES NOVADA TELPISKĀS ATTĪSTĪBAS PAMATNOSTĀDNES	6
1. TERITORIJAS PLĀNOJUMA PAMATPRINCIPI	7
2. TERITORIJAS ATTĪSTĪBAS VĪZIJA UN VISPĀRĪGIE MĒRĶI	8
3. RĒZEKNES NOVADA ATTĪSTĪBAS PRIORITĀRIE VIRZIENI	9
4. IZSTRĀDĀTO TERITORIJAS ATTĪSTĪBAS PLĀNOŠANAS DOKUMENTU IZVĒRTĒJUMS	10
4.1 Rēzeknes novads nacionālā līmeņa teritorijas plānošanas kontekstā	10
4.2 Rēzeknes novads Latgales plānošanas reģiona kontekstā	11
4.3 Kopīgo interešu teritorijas	12
II RĒZEKNES NOVADA PAŠREIZĒJĀS IZMANTOŠANAS UN TERITORIJAS ATTĪSTĪBAS PRIEKŠNOTEIKUMI	14
1. NOVADA ĢEOGRĀFISKAIS NOVIETOJUMS	15
2. VISPĀRĪGS DABAS APSTĀKĻU UN RESURSU RAKSTUROJUMS	16
3. AIZSARGĀJAMĀS DABAS TERITORIJAS UN OBJEKTI	19
3.1 Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas	19
3.2 Mikrollegumi	20
3.3 Pašvaldības nozīmes dabas objekti	20
4. KULTŪRVĒSTURISKAIS MANTOJUMS	23
5. AINAVAS	26
6. ZEMES IZMANTOŠANAS UN ĪPAŠUMU STRUKTŪRA	28
6.1 Zemes izmantošanas struktūra	28
6.2 Zemes īpašuma un lietojuma struktūra	28
7. IEDZĪVOTĀJU UN APDZĪVOJUMA STRUKTŪRAS RAKSTUROJUMS	29
7.1 Iedzīvotāju raksturojums	29
7.2 Apdzīvojuma struktūra	30
8. SOCIĀLĀ INFRASTRUKTŪRA UN PAKALPOJUMI	34
8.1 Sabiedriskie un maksas pakalpojumi	34
8.2 Kapsētas	35
9. SAIMNIECISKĀ DARBĪBA	38
10. TŪRISMA UN REKREĀCIJAS POTENCIĀLS	40
11. SATIKSMES INFRASTRUKTŪRAS RAKSTUROJUMS	42
11.1 Autocelji	42
11.2 Dzelzceļš	44
11.3 Lidosta	44
11.4 Transports	44
12. INŽENIERTEHNISKĀS INFRASTRUKTŪRAS RAKSTUROJUMS	47
13. VIDES KVALITĀTE	50
13.1 Atmosfēras aizsardzība	50
13.2 Ūdens ekosistēmu aizsardzība	50
13.3 Atkritumu ietekme uz vidi	50
13.4 Piesārņotās un potenciāli piesārņotās vietas	51
14. PAAUGSTINĀTA RISKĀ OBJEKTI UN TERITORIJAS	52
III TERITORIJAS PLĀNOJUMA RISINĀJUMI UN PAMATOJUMS	54
1. TERITORIJAS PLĀNOJUMA IZSTRĀDES KONCEPCIJA	55
2. KOPĒJĀ TELPISKĀS ATTĪSTĪBAS KONCEPCIJA	56
3. TERITORIJAS ATTĪSTĪBAS PRIEKŠLIKUMI	57
3.1 Apdzīvojuma struktūra	57
3.2 Tehniskās infrastruktūras attīstība	58
3.3 Īpašās plānošanas un izmantošanas teritorijas	59
4. TERITORIJAS IZMANTOŠANAS RISINĀJUMI	62
IZMANTOTĀS LITERATŪRAS UN AVOTU SARAKSTS	70

SAĪSINĀJUMI

A/S	Akciju sabiedrība
att.	Attēls
c.	Ciems
cilv.	Cilvēki
ES	Eiropas Savienība
FVP	Feldšeru un vecmāšu punkts
gs.	Gadsimts
ha	Hektārs
HES	Hidroelektrostacija
IK	Individuālais komersants
IU	Individuālais uzņēmums
kg	Kilograms
km	Kilometri
km ²	Kvadrātkilometrs
LR	Latvijas Republika
LVĢMC	Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs
m	Metrs
m ³	Kubikmetri
Min NŪL	Minimālais ūdenslīmenis
MK	Ministru Kabineta
NATURA 2000	Vietas ar Eiropas nozīmes un mēroga dabas aizsardzības statusu
Nr.	Numurs
Nr. VĢD	Valsts ģeoloģijas dienesta numurs
NŪL	Normālais ūdens līmenis
P	Prognozētie dati
PII	Pirmskolas izglītības iestāde
PKS	Piensaimnieku kooperatīvā sabiedrība
RSEZ	Rēzeknes speciālā ekonomiskā zona.
SIA	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību
t	Tonnas
Tab.	Tabula
tūkst.	Tūkstošs
u. c.	Un citi
ŪO	Ūdensobjekts
ŪSIK kods	Ūdens saimniecisko iecirkņu klasifikators
ŪTAC	Ūdens tūrisma attīstības centrs
v.j.l.	Virs jūras līmeņa
VAS	Valsts akciju sabiedrība
VFR	Vizuālā lidojuma noteikumiem (Visual Flight Rules)
VFS	Vispārējā fiziskā sagatavotība
VSIA	Valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību
Z/S	Zemnieku saimniecība
ZA	Ziemeļaustrumi
%	Procenti

IEVADS

Rēzeknes novada teritorijas plānojums ir Rēzeknes novada administratīvās teritorijas plānojums, kurā parādīta teritorijas pašreizējā izmantošana, noteikta plānotā (atļautā) izmantošana un izmantošanas aprobežojumi ar ilgtermiņa perspektīvu uz **12 gadiem** – no **2013. gada līdz 2024. gadam**.

Teritorijas plānojuma izstrādes mērķis:

- izstrādāt teritorijas plānojumu Rēzeknes novada teritorijai ar ilgtermiņa perspektīvu uz 12 gadiem;
- nostiprināt tiesisko pamatu Rēzeknes novada teritorijas līdzsvarotai un ilgtspējīgai attīstībai, kā arī nodrošināt pieņemto lēmumu pēctecību teritorijas plānošanas jomā;
- nodrošināt vienlīdzīgus nosacījumus zemju īpašniekiem Rēzeknes novada zemju un dabas resursu izmantošanā, būvniecībā un investīciju piesaistē.

Teritorijas plānojuma izstrādes darba uzdevumi:

- izstrādāt Rēzeknes novada teritorijas plānojumu atbilstoši LR MK 2009. gada 6. oktobra noteikumiem Nr. 1148 „Vietējās pašvaldības teritorijas plānošanas noteikumi” un Teritorijas plānošanas likumam;
- izvērtēt Rēzeknes novada pagastu teritoriju attīstības potenciālu un noteikt tā izmantošanai nepieciešamās prasības un ierobežojumus, radot labvēlīgus apstākļus uzņēmējdarbības attīstībai un investīciju piesaistei;
- noteikt teritorijas attīstības priekšnoteikumus ar ilgtermiņa perspektīvu uz 12 gadiem;
- noteikt Rēzeknes novada teritorijas ilgtspējīgas un līdzsvarotas attīstības mērķus un virzienus.

Rēzeknes novada teritorijas plānojuma sastāvdaļas:

I PASKAIDROJUMA RAKSTS	<ul style="list-style-type: none"> • Telpiskās attīstības pamatnostādnes; • Teritorijas pašreizējā izmantošana un attīstības priekšnoteikumi; • Teritorijas plānojuma risinājumu apraksts un pamatojums.
II GRAFISKĀ DAĻA mērogā 1 : 10 000, ciemu teritorijās 1 : 5000	<ul style="list-style-type: none"> • Rēzeknes novada topogrāfiskā karte; • Rēzeknes novada teritorijas pašreizējā izmantošana; • Rēzeknes novada teritorijas funkcionālā zonējuma kartes.
III TERITORIJAS IZMANTOŠANAS UN APBŪVES NOTEIKUMI	<ul style="list-style-type: none"> • Vispārīgie noteikumi teritorijas izmantošanai un apbūvei; • Noteikumi izmantošanai un apbūvei atsevišķiem izmantošanas veidiem ciemos un lauku teritorijā.
IV PĀRSKATS PAR TERITORIJAS PLĀNOJUMA IZSTRĀDI	<ul style="list-style-type: none"> • Lēmumi par teritorijas plānojuma izstrādi, darba uzdevums teritorijas plānojuma izstrādei; • Institūciju sniegtā informācija, nosacījumi un atzinumi, sabiedrisko apspriešanu materiāli; • Citi dokumenti un informācija.

Teritorijas plānojumu izstrādāja SIA „Reģionālie projekti” - projekta vadītāja Santa Pētersone, kartogrāfe Vita Jumtiņa un projekta vadītājas asistente Inese Brūvere. Projekta izstrāde notika sadarbojoties ar Rēzeknes novada pašvaldības priekšsēdētāju un speciālistiem – Rēzeknes novada domes priekšsēdētāju Monvīdu Švarcu, attīstības plānošanas nodaļas vadītāju Brigitu Arbidāni, attīstības plānošanas nodaļas projektu vadītājām Līgu Romančuku, attīstības plānošanas nodaļas vecāko vides speciālisti Terēziju Krusti, būvvaldes vadītāju Lieni Līci, kā arī ar novada pagastu pārvalžu vadītājiem un citiem speciālistiem.

Paskaidrojuma rakstā izmantoti pašvaldības fotoattēli.

I RĒZEKNES NOVADA TELPISKĀS ATTĪSTĪBAS PAMATNOSTĀDNES

1. TERITORIJAS PLĀNOJUMA PAMATPRINCIPI

RĒZEKNES NOVADA TERITORIJAS PLĀNOJUMA IZSTRĀDĒ IEVĒROTIE TERITORIJAS PLĀNOŠANAS PAMATPRINCIPI:

ILGTSPĒJĪBAS PRINCIPS, kas paredz nodrošināt nākamajām paaudzēm kvalitatīvu vidi, līdzsvarotu ekonomisko attīstību, racionālu dabas, cilvēku un materiālo resursu izmantošanu un kultūras mantojuma saglabāšanu;

PĒCTECĪBAS PRINCIPS tiek pielietots izvērtējot spēkā esošos attīstības plānošanas dokumentus un to īstenošanas praksi izstrādājot jaunus teritorijas attīstības plānošanas dokumentus;

VIENLĪDZĪGU IESPĒJU PRINCIPS - privātpersonu, sabiedrības, nozaru un teritoriālās vajadzības tiek analizētas savstarpēji, ar mērķi sekmēt konkrētās teritorijas ilgtspējīgu attīstību;

NEPĀRTRAUKTĪBAS PRINCIPS teritorijas izaugsmi plāno nepārtraukti, elastīgi un cikliski, novērojot un izanalizējot jaunāko informāciju, zināšanas, vajadzības un iespējamās risinājumus;

INTEGRĒTAS PIEEJAS PRINCIPS paredz ekonomisko, kultūras, sociālo un vides aspektu saskaņošanu, atsevišķu nozaru intereses tiek koordinētas, teritoriju attīstības prioritātes tiek saskaņotas visos plānošanas līmeņos, sadarbība ir mērķtiecīga, un tiek novērtēta plānoto risinājumu ietekme uz apkārtējām teritorijām un vidi;

REĢIONĀLĀS ATTĪSTĪBAS PRINCIPS, kas paredz samazināt nelabvēlīgās atšķirības starp vairāk un mazāk attīstītiem reģioniem, kā arī saglabāt un attīstīt katra reģiona dabas vides un kultūrvides raksturīgās īpatnības un attīstības potenciālu;

INTEREŠU SASKAŅOTĪBAS PRINCIPS, kas paredz ikvienu teritorijas attīstības plānu izstrādāt saskaņā ar citiem teritorijas attīstības plāniem, kā arī saskaņot tajā valsts, pašvaldību un privātās intereses;

DAUDZVEIDĪBAS PRINCIPS, kas paredz jebkura teritorijas attīstības plāna izstrādē nodrošināt dabas vides, kultūrvides, resursu un saimnieciskās darbības daudzveidību;

SUBSIDIARITĀTES PRINCIPS, kas paredz teritorijas plānošanā augstākas pārvaldes institūcijas neiejaukšanos zemāka līmeņa institūcijas kompetencē;

KONKURENCES PRINCIPS, kas paredz, ka teritorijas attīstības plāni rada vienlīdzīgus priekšnoteikumus uzņēmējdarbībai;

ATKLĀTĪBAS PRINCIPS, kas paredz teritorijas attīstības plānus izstrādāt, iesaistot sabiedrību un nodrošinot informācijas un lēmumu pieņemšanas atklātumu.

2. TERITORIJAS ATTĪSTĪBAS VĪZIJA UN VISPĀRĪGIE MĒRĶI¹

Vīzija

Rēzeknes novads – latgaliskās kultūras identitātes centrs Latvijā un pasaulē starp Latvijas lielākajiem ezeriem ar mūsdienīgu ražošanu, dzīvām tradīcijām lauku sētā, un aktīvu, veselīgu dzīves un atpūtas vidi.

Stratēģiskie mērķi

Attīstīta konkurētspējīga uzņēmējdarbība

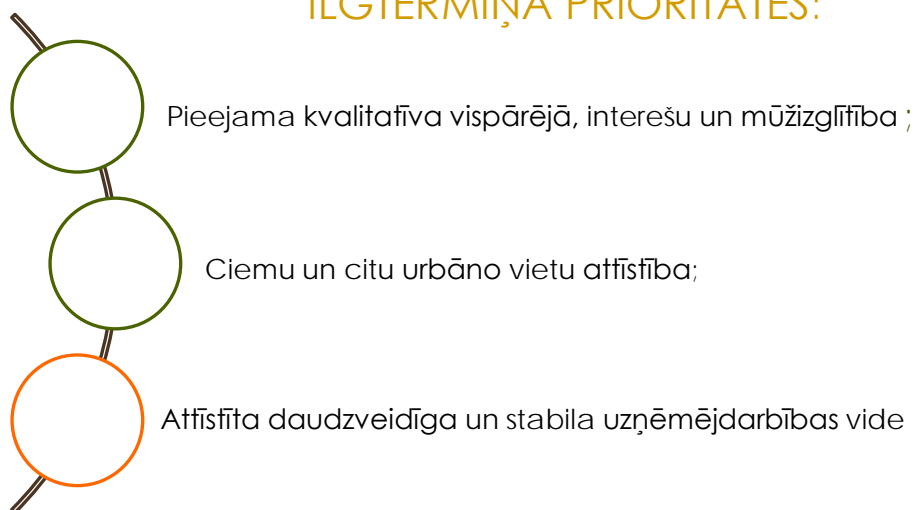
Sakārtota un pievilcīga dzīves vide

Radošs un izglītots cilvēks

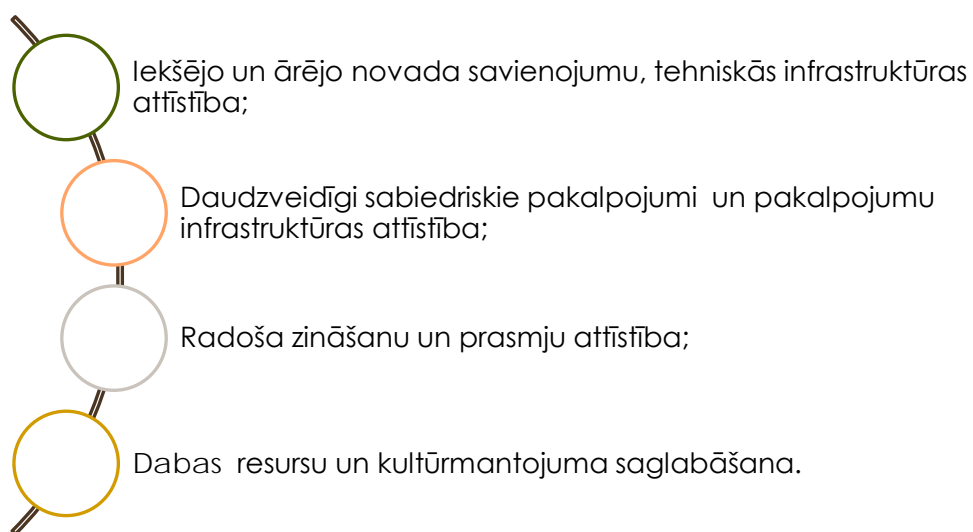
¹ Rēzeknes novada attīstības programma 2012.- 2018. gadam. Stratēģiskā daļa. SIA „Baltkonsults”.

3. RĒZEKNES NOVADA ATTĪSTĪBAS PRIORITĀRIE VIRZIENI

ILGTERMIŅA PRIORITĀTES:

VIDĒJA TERMIŅA PRIORITĀTES:

4. IZSTRĀDĀTO TERITORIJAS ATTĪSTĪBAS PLĀNOŠANAS DOKUMENTU IZVĒRTĒJUMS

4.1 Rēzeknes novads Nacionālā līmeņa teritorijas plānošanas kontekstā

Augstākais valsts ilgtermiņa attīstības plānošanas dokuments „Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam”, apstiprinājusi LR Saeima (10.06.2010.).

Mērķi un galvenās rīcības iezīmē virzienus Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijai tuvākajiem 20 gadiem, tā tiek virzīta uz dažādām iedzīvotāju grupām un aicina no ilgtspējīgas attīstības viedokļa izvērtēt no jauna mūsu agrākās darbības un pieejamos resursus, līdz ar to rīkoties tā, lai 2030. gadā mēs, mūsu bērni un mazbērni vēlētos dzīvot Latvijā un lepotos ar to.

Stratēģijā tiek noteiktas 7 prioritātes un sestā no tām – **Telpiskās attīstības perspektīva**, kas jāņem vērā zemāka līmeņa plānošanas dokumentos, uzsver trīs galvenos attīstības aspektus:

- sasniedzamības un mobilitātes iespējas;
- apdzīvojums kā ekonomiskas attīstības, cilvēku dzīves un darba vide;
- nacionālo interešu telpas – unikālas specifiskas teritorijas, kas nozīmīgas visas valsts attīstībai.

Sasniedzamības uzlabošanai, reģionālās attīstības sekmēšanai un reģiona iedzīvotāju mobilitātes veicināšanai nepieciešams uzlabot gan reģionālos, gan vietējos autoceļus, ka arī jāveicina sabiedriskā transporta pakalpojumu kvalitāte, samazinot ceļā pavadīto laiku. Novadu šķērso starptautiskas nozīmes transporta koridori, kuri var sekmēt sasniedzamības un mobilitātes uzlabošanu.

Novadu nozīmes attīstības centru (mazpilsētu, lielo ciemu) veiksmīgai attīstībai jānodrošina visa veida infrastruktūras kvalitatīvu uzlabošanu un attīstību, pamata (izglītības, veselības, sociālo u. c.) pakalpojumu un kvalitatīvu

mājokļu pieejamību, kultūras un brīvā laika pavadīšanas iespējas, kā arī uzņēmējdarbības aktivitāti, radot darba iespējas novadu attīstības centros un tiem piegulošo lauku teritoriju iedzīvotājiem. Rēzeknes novada attīstību sekmē nacionālās nozīmes attīstības centrs Rēzeknes pilsēta, kuru no visām pusēm ieskauj novads.

No Latvijas telpiskās attīstības perspektīvas Rēzeknes novada teritorija ietilpst Latgales attīstības centru funkcionālajā tīklā, novada telpiskā struktūra tiek definēta kā lauku attīstības telpa, kurā atrodas valsts ekonomikai nozīmīgākie dabas resursi un dabas aizsardzības, ainavu un kultūrvēsturisko teritoriju koncentrācijas telpa. Teritorijas plānojumos jānosaka prasības un nosacījumus sabiedrībai nozīmīgām dabas, kultūrainavu un rekreācijas teritorijām, kas nodrošina piekrastes, ūdensmalu, dabas un kultūras pieminekļu publisku pieejamību un paredz ainaviski nozīmīgu vietu aizsardzību.

„**Nacionālais attīstības plāns 2014. - 2020. gadam**” ir vidēja termiņa stratēģisks plānošanas dokuments laika posmam no 2014. - 2020. gadam. Tajā tiek noteikti Latvijas galvenie attīstības virzieni, kā arī tiek norādīti valsts un sabiedrības svarīgākie uzdevumi, lai sasniegtu tālākus mērķus.

Nacionālā attīstības plāna mērķis valsts straujai un koordinētai attīstībai: izglītība un zināšanas tautsaimniecības izaugsmei un tehnoloģiskai izcilībai.

Nacionālā attīstības plāna prioritātes:

- izglītots un radošs cilvēks;
- uzņēmumu tehnoloģiskā izcilība un elastība;
- zinātnes un pētniecības attīstība.

4.2 Rēzeknes novads Latgales plānošanas reģiona kontekstā

Latgales stratēģijas 2030 galvenais mērķis ir panākt straujāku reģiona ekonomisko izaugsmi, lai celtu iedzīvotāju ienākumus, saglabātu un vairotu Latgales bagātīgo potenciālu, padarītu Latgali par pievilcīgu dzīves vidi arī nākamajām paaudzēm.

Rēzeknes novads un tā prioritārie telpiskās struktūras attīstības virzieni Latgales reģiona kontekstā analizēti atbilstoši **Latgales plānošanas reģiona teritorijas plānojumam 2006. - 2026. gadam** (apstiprināts 03.10.2007. ar Latgales plānošanas reģiona attīstības padomes sēdes lēmumu Nr.8.3).

Latgales plānošanas reģionā policentriskās attīstības pamatu veidos apdzīvotas vietas ar atbilstošu attīstības iespēju potenciālu. Atkarībā no apdzīvojuma centru potenciāla tie tiek iedalīti vairākos līmeņos – nacionālās nozīmes, reģionālās nozīmes, novadu nozīmes, vietējās nozīmes centri un pārējās apdzīvotās vietas. Atbilstoši attīstības centra līmenim tajā tiks komplektētas ieteicamās ekonomiskās aktivitātes. Reģiona saskaņotu un līdzsvarotu attīstību veicinās dažādu līmeņu attīstības centru sadarbība. Novadā atrodas novada nozīmes centrs – Malta, transporta koridoru apkalpes punkts un apkārtējo lauku teritoriju atbalsta centrs. Nākotnē kā novada nozīmes centrs varētu būt arī Dricānu, Rogovkas un Kaunatas ciemi, kuriem ir atbilstošs potenciāls un izvietojums. Rēzeknes novads robežojas ar Rēzeknes pilsētu, kas ir nacionālās nozīmes centrs, tās atrašanās vieta sekmē arī Rēzeknes novada teritorijas attīstību. Novada teritoriju šķērso Latgales reģiona centrālais pilsētu tīkls. Pilsētu funkcionālajā tīklā tiks integrētas arī lauku apdzīvotās vietas, kas atrodas tuvu pie transporta koridoriem un veido galvenās saites starp pilsētām.

Rēzeknes novadu šķērso galvenie valsts autoceļi - A12 Jēkabpils - Rēzekne - Ludza - Krievijas robeža un A13 Krievijas robeža -

Rēzekne - Daugavpils - Lietuvas robeža, kuras Latgales reģiona līmenī paredzēts attīstīt kā starptautiskas nozīmes automaģistrāles, uzbūvējot arī jaunus ceļu posmus un loka apvedceļus ap Rēzekni un Maltu.

Perspektīvā kā starptautiskās nozīmes autoceļš ir P36 Rēzekne – Gulbene – Smiltene – Valmiera – Ainaži. Ceļš stiprinās saites starp diviem nacionālās nozīmes centriem Latgales un Vidzemes reģionā – Rēzekni un Valmieru, kā arī veicinās tūrisma attīstību. Tas būs arī īsākais un ātrākais ceļš no Latgales uz Igaunijas lielākajiem centriem – Tartu un Pērnavu. Starpreģionālās nozīmes autoceļš P55 Dagda – Ezernieki - Rēzekne savieno „Austrumu stīgu” ar Rēzekni un ir svarīgs tūrisma attīstībai Ezerzemē, jo iet gar Rāznas ezeru, kas ir nacionāla mēroga tūrisma resurss. Reģiona plānojums paredz ainavu ceļu izveidi, lai saglabātu Latgales raksturīgās kultūrainavas un veicinātu tūrisma attīstību, novadu šķērso P55 Rēzekne – Ezernieki - Dagda, P56 Malta - Kaunata, P57 Malta – Sloboda potenciālie ainavu ceļi.

Lauksaimniecības attīstībai nozīmīgi teritoriju apgabali Latgales reģionā atrodas arī Rēzeknes novadā, kur prioritāte reģiona līmenī būs lauksaimnieciskā lielražošana.

Tūrisma attīstības teritorijā - Ezerzeme paredz, ka tūrisma attīstībai jāturpinās saskaņoti ar dabas aizsardzību, veidojot jaunu lauku teritoriju attīstības politiku un veicinot uzņēmējdarbību. Šajā teritorijā atbalsta maza mēroga lauksaimniecības, zivsaimniecības, amatniecības un dažādu pakalpojumu uzņēmumu veidošanu.

Ražošanas un deīgo izrakteņu izstrādes teritorija veidosies novadā starp Strūžāniem, Rikavu un Rogovku, kur atrodas reģiona lielākie kūdras purvi un pastāv arī ražošanas bāze un infrastruktūra.

4.3 Kopīgo interešu teritorijas

Rēzeknes novads ziemeļos robežojas ar Balvu novadu, ziemeļaustrumos ar Kārsavas novadu. Austrumos novads robežojas ar Ciblas novadu un Ludzas novadu. Dienvidos robežojas ar Dagdas novadu un Aglonas novadu. Rietumos robežojas ar Riebiņu novadu, Viļānu novadu un Madonas novadu. Rēzeknes novads centrālajā daļā robežojas ar nacionālās nozīmes pilsētu Rēzekni.

Kopīgo interešu teritorijas skatīt 1.attēlā.

Rēzeknes pilsēta

- Meža aizsargjosla;
- Daugavas baseina apsaimniekošana;
- Rēzeknes speciālā ekonomiskā zona;
- Dzelzceļa līnijas Rīga – Maskava, Sanktpēterburga – Varšava;
- Sabiedriskais transports;
- Autoceļi A12, A13, A15, P54, P36, vietējās nozīmes autoceļi;
- Teritorijas plānotās (atļautās) izmantošanas saskaņošanas robežzonās;
- Tūrisma maršruti.

Balvu novads

- Autoceļš P36;
- Dabas liegums Lubāna mitrājs;
- Daugavas baseina apsaimniekošana;
- Teritorijas plānotās (atļautās) izmantošanas saskaņošanas robežzonās.

Kārsavas novads

- Dolomīta atradne „Ruskolova”;
- Valsts galvenais autoceļš A13, vietējās nozīmes autoceļi;
- Dzelzceļa līnija Sanktpēterburga – Varšava;
- Daugavas baseina apsaimniekošana;
- Teritorijas plānotās (atļautās) izmantošanas saskaņošanas robežzonās.

Ciblas novads

- Daugavas baseina apsaimniekošana;
- Teritorijas plānotās (atļautās) izmantošanas saskaņošanas robežzonās;
- Vietējās nozīmes autoceļi.

Ludzas novads

- Atradne „Bečeri”, kūdras atradnes;
- Daugavas baseina apsaimniekošana;
- Teritorijas plānotās (atļautās) izmantošanas saskaņošanas robežzonās;
- Valsts galvenais autoceļš A12, vietējās nozīmes autoceļi;
- Dzelzceļa līnija Rīga – Maskava;
- Rāznas nacionālais parks;
- Cirma ezers;
- Tūrisma maršruti.

Dagdas novads

- Daugavas baseina apsaimniekošana;
- Teritorijas plānotās (atļautās) izmantošanas saskaņošanas robežzonās;
- Reģionālās nozīmes autoceļi P57, P55, vietējās nozīmes autoceļi;
- Rāznas nacionālais parks;
- Tūrisma maršruti.

Aglonas novads

- Daugavas baseina apsaimniekošana;
- Teritorijas plānotās (atļautās) izmantošanas saskaņošanas robežzonās;
- Vietējās nozīmes autoceļi;
- Rušona ezers;
- Tūrisma maršruti.

Riebiņu novads

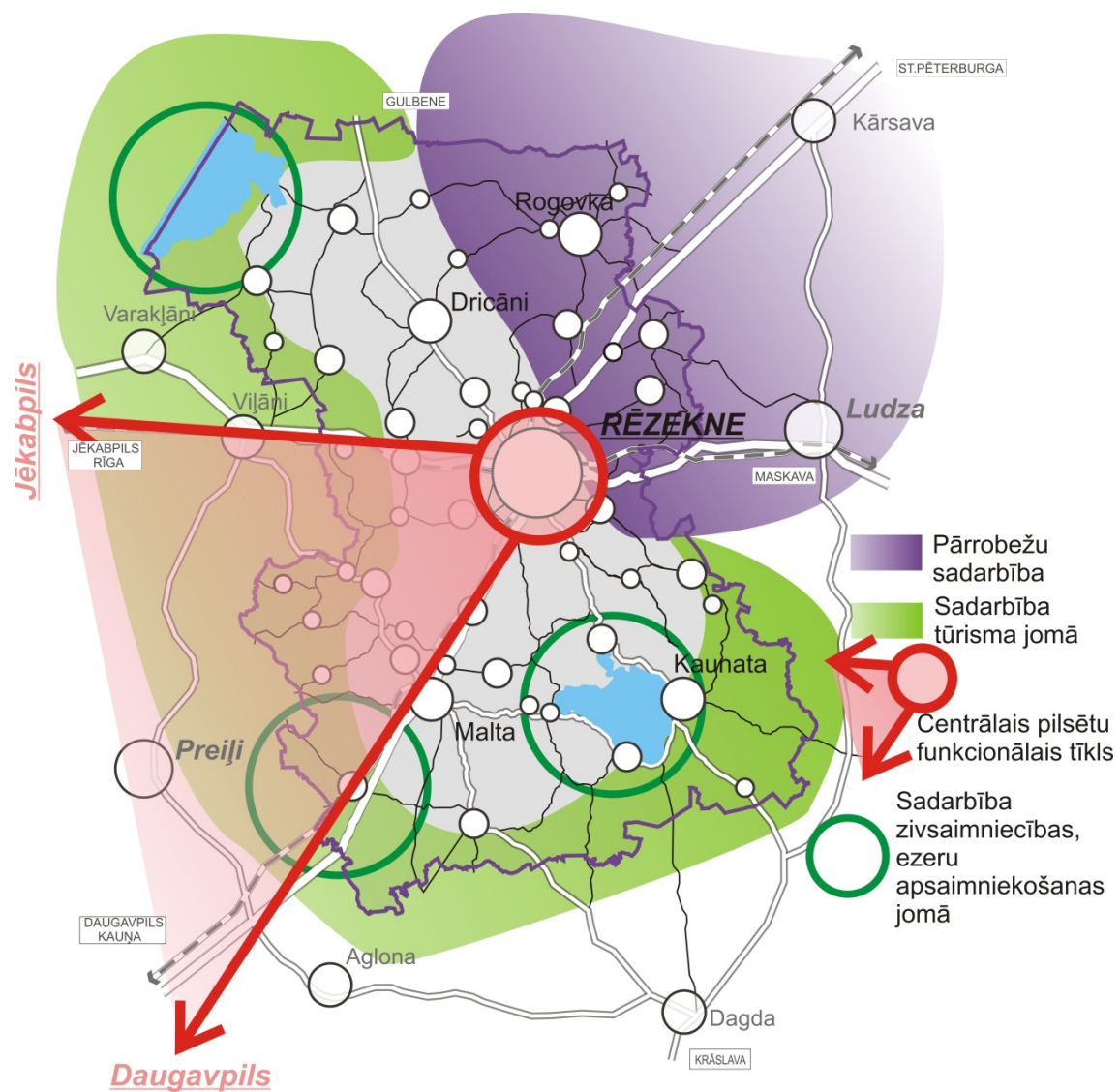
- Daugavas baseina apsaimniekošana;
- Teritorijas plānotās (atļautās) izmantošanas saskaņošanas robežzonās;
- Valsts galvenais autoceļš A13, vietējās nozīmes autoceļi;
- Dzelzceļa līnija Sanktpēterburga – Varšava;
- Feimaņu un Rušonas ezeri.

Viļānu novads

- Baltā tilta (Žīdu) atradne, dolomīta atradne „Pērtnieki”;
- Dabas liegums „Lubāna mitrājs”;
- Valsts galvenais autoceļš A12, reģionālais autoceļš P59, vietējās nozīmes autoceļi;
- Dzelzceļa līnija Rīga-Zilupe;
- Viļānu slimnīca;
- Daugavas baseina apsaimniekošana;
- Teritorijas plānotās (atļautās) izmantošanas saskaņošanas robežzonās;
- Tūrisma maršruti

Madonas novads

- Daugavas baseina apsaimniekošana;
- Teritorijas plānotās (atļautās) izmantošanas saskaņošanas robežzonās;
- Autoceļi V560 Gaigalava-Kvāpāni-Degumnieki, V592 Varakļāni-Nagļi-Žogoti un vietējās nozīmes autoceļi;
- Dabas liegums „Lubāna mitrājs”;
- Tūrisma maršruti.

1. attēls. Kopīgo interešu teritorijas

II RĒZEKNES NOVADA PAŠREIZĒJĀS IZMANTOŠANAS UN TERITORIJAS ATTĪSTĪBAS PRIEKŠNOTEIKUMI

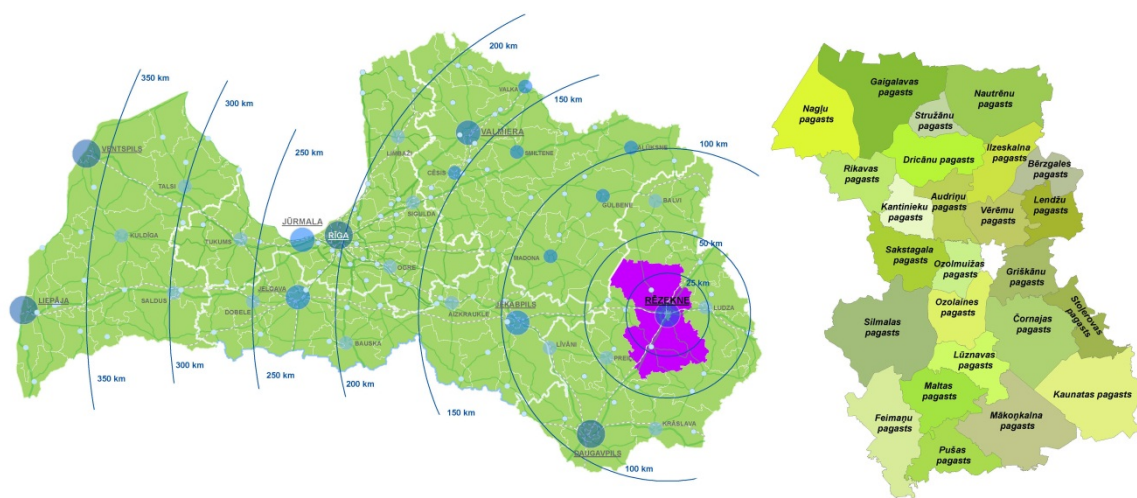

1. NOVADA ĢEOGRĀFISKAIS NOVIETOJUMS

Rēzeknes novads atrodas Latvijas Republikas austrumu daļā, Latgales reģionā. Novads robežojas ar Balvu, Kārsavas, Ciblas, Ludzas, Dagdas, Aglonas, Riebiņu, Viļānu un Madonas novadiem. Rēzeknes novadā ietilpst 25 pagasti un tas aizņem 2524 km² lielu teritoriju. Teritorijas ziņā lielākais pagasts novadā ir Sīlmalas pagasts (195 km²). Rēzeknes novada attīstību sekmē tā ģeogrāfiskais

novietojums tuvu Baltkrievijas un Krievijas robežai, kā arī novada teritoriju šķērsojošās starptautiskās nozīmes dzelzceļa maģistrāles un automaģistrāle Rīga – Maskava, Sanktpēterburga – Varšava. Attālums līdz valsts galvaspilsētai Rīgai ir ~ 250 km.

Pašvaldības teritorijas ģeogrāfisko novietojumu skatīt 2.attēlā.

2. attēls. Ģeogrāfiskais novietojums

3. VISPĀRĪGS DABAS APSTĀKĻU UN RESURSU RAKSTUROJUMS

ĪSS ĢEOLOĢISKAIS RAKSTUROJUMS

Rēzeknes novada teritorija ir senās Austrumeiropas platformas sastāvdaļa, kas atrodas platformas ZR daļā. Tā sastāv no kristāliskā pamatklintāja un nogulumiežu segas. Kristāliskais pamatklintājs novada teritorijā ieguļ ~ 800 – 850 m dziļumā, to veido pirmsplatformas attīstības stadijā veidojušies dažāda sastāva un vecuma metamorfie ieži. Nogulumiežu sega novada teritorijā sasniedz ~ 800 m biezumu.

RELJEFS

Rēzeknes novada teritorijas lielākā daļa atrodas Latgales augstienē, rietumu daļa iestiepjas Vidusdaugavas zemienē un Lubāna līdzenumā, bet ziemeļos - nedaudz iestiepjas Ziemeļlatgales pacēlumā. Augstākie pauguri novadā ir Lielais Liepu kalns (289,3 m v.j.l.), Dzerkaļu kalns (286,3 m v.j.l.) un Dubuļu kalns (273,8 m v.j.l.). Latgales augstienē ledāja ietekmē veidojušās ieplakas starp pauguriem un grēdām, līdz ar to šeit sastopams liels skaits ezeru un gleznainas dabas ainavas. Zemākā vieta novadā ir Lubānas līdzenums, kurā izveidojušies lieli purvu masīvi.

AUGSNES

Novads ietilpst Austrumlatvijas pauguraino augstieņu augšņu rajonā, kur augsnes sega veido sarežģītu mozaikveida kompleksu. Izplatīta galvenokārt erodētā podzolaugsne reljefa pacēlumos un velēnu glejaugsne, zemākās vietās, ieplakās purva kūdraugsne. Ziemeļaustrumos sastopamas purvu kūdraugsnes, velēnu glejaugsnes un velēnpodzola glejaugsnes. Novada centrālajā daļā reljefa pacēlumos sastopamas tipiskas podzola augsnes un ieplakās kūdrainā podzolētā glejaugsne, kā arī velēnu podzolaugsne un pseidoglejotā augsne.

MŪSDIENU ĢEOLOĢISKO PROCESU RAKSTUROJUMS

Visbiežāk sastopamie mūsdienu ģeoloģiskie procesi Rēzeknes novadā ir pārpurvošanās, upju dziļuma un sānu erozija, nogāžu noskalošanās. Pārpurvošanās notiek gan starppauguru,

gan glaciokarsta ieplakās, pazeminājumos un ezeros. Pārpurvošanās procesi novērojami Audriņu pagasta Lubužu ezerā un Ozolaines pagasta Losu ezerā. Stāvo pauguru nogāzēs, kas nav nostiprinātas ar augu segu, pavasaros sniega kušanas un dažkārt arī intensīvu nokrišņu laikā vērojami nogāžu noskalošanās procesi, kā rezultātā tiek erodēta augsne. Liskas, Mozgupes, Feimankas, Ainaseņa, Rēzeknes, Baldas un Pušicas upju gultnēs vērojami dziļuma erozijas un sānu erozijas procesi.

DERĪGO IZRAKTEŅU ATRADNES

Galvenie zemes dziļu resursi novadā ir smilts, grants, māls, dolomīts, kūdra un sapropelis.

Rēzeknes novadā lielākā un izpētītākā **dolomīta** atradne ir valsts nozīmes atradne „Pērtņieki”, kopējā izpētītā platība 105,7 ha, kurā konstatēti A kategorijas krājumi 14159,69 tūkst.m³, N kategorijas krājumi 30416,00 tūkst.m³. Nautrēnu pagasta teritorijā iestiepjas Ruskulova dolomīta atradnes, kuru P kategorijas krājumi 715000 m³ (skatīt 1. pielikumu, 1.P.1.tab.).

Māla atradnes novadā koncentrējas lielākoties ziemeļu daļā. Vispusīgākā izpēte veikta trijās mālu atradnēs - Tumužu, Žogotu un Rēznas. Ķieģeļu ražošanai derīgu mālu potenciālie resursi ir Vuseru perspektīvajā laukumā, P kategorijas krājumi 12000 tūkst.m³. (skatīt 1. pielikumu, 1.P.5 tab.).

Smilts – grants krājumi novadā ir ievērojami lieli. Lielākās grants - smilts un smilts atradnes – Maltečkas, Vīraudas smilts, Sakārņi, Lipušķi un Ismeri. Izmantota tiek Jaunružinas, Griškānu, Zarečje u. c. atradnes (skatīt 1. pielikumu, 1.P.2 – 1.P.4 tab.). Maltas pagastā atrodas viena no lielākajām pētītajām silikātsmilšu atradnēm Latgalē - valsts nozīmes atradne „Griščati”, kura pašlaik netiek izmantota.

Saldūdens kaļķieža atradnes novadā ir 11, lielākā no tām Rēznas – Zosnas, A krājumi 523,32 m³. Atradņu krājumi ir nelieli (skatīt 1. pielikumu, 1.P.6. tab.), tāpēc izmantojami tikai vietējām vajadzībām.

Kūdras atradnes galvenokārt koncentrējas novada ziemeļu un rietumu daļā. Pēc

LVĢMC datu bāzes novadā ir ap 212 atradnēm. Lielākās atradnes ir - Salas (4838 ha), Sūlagala (3097,7 ha), Žagatu - Škušavas (citos avotos Žagatu - Škušnovas) (1442 ha), Černostjes (159 ha), Losu (592 ha) u. c. (skatīt 1. pielikumu, 1.P.8 tab.). Pēc „GEO Consultants” datiem novadā ir 588 perspektīvās kūdras atradnes².

Sapropeļa krājumi Rēzeknes novadā sastopami galvenokārt ezeros, kopumā novadā ir 97 atradnes, kurās ir rūpnieciskas nozīmes sapropeļa iegulas. Lielākie potenciālie sapropeļa krājumi ir Losu ezerā 16200 tūkst./m³, Tiskādu ezerā 5100 tūkst./m³ un Rāznas ezerā 4915 tūkst./m³ (skatīt 1. pielikumu, 1.P.7 tab.).

KLIMATS

Rēzeknes novads atrodas mēreni kontinentālā klimata apgabalā. Valdošie vēji ir dienvidrietumu un rietumu vēji. Vidējā gada gaisa temperatūra ~+5,8 °C, janvāra vidējā temperatūra -7 °C. Sniega sega saglabājas vidēji 120 dienas un tās biezums ir 20 – 25 cm. Augsnes sasalšanas dziļums ir 50 – 70 cm. Jūlija vidējā temperatūra +17 °C. Bezsala periods ilgst 140 – 145 dienas. Vidējais nokrišņu daudzums sastāda 650 mm.

VIRSZEMES UN PAZEMES ŪDEŅI

Rēzeknes novada ūdensteces un ūdenstilpes ietilpst Daugavas baseina apgabalā (skatīt 2. pielikumu). Novada teritorijā ir aptuveni 220 ūdenstilpes (skatīt 3. pielikumu) un 34 ūdensteces (skatīt 4. pielikumu). Vidējais ezerainums novadā ir 4,9%, te atrodas vieni no lielākajiem Latvijas ezeriem - Lubāna ezers (82,0 km²) un Rāznas ezers (57,6 km²). Lielākās upes novadā ir Rēzekne (116 km), Malta (105 km) un Iča (68 km). Publiskie ezeri novadā kopumā ir 16, zvejas tiesības valstij pieder 15 novada ezeros (skatīt 5. pielikumu).

Rēzeknes upe visā tās garumā ir publiskā upe. Novadā atrodas 68 valsts nozīmes ūdensnotekas, to kopējais garums 791, 71 km, no tiem regulēti ir 595,12 km (skatīt 6. pielikumu).

Nogulumsegas biezums līdz pamatklintājam novada teritorijā ir 850 – 950 m. Saldūdeņu jeb aktīvas ūdens apmaiņas zonas biezums sasniedz 400 m. Rēzeknes novadā ūdensapgādē lielākoties izmanto Pļaviņu – Daugavas ūdens horizontu. Griškānu pagastā atrodas pazemes ūdens atradne „Rēzekne” un Maltas pagastā atrodas divas pazemes ūdens atradnes – „Malta „Brīvības iela”, „Malta, Kalnu iela (Rožentova)”. Viensētās galvenokārt izmanto gruntsūdeņus, ierīkojot grodu akas.

MEŽI

Meži klāj 32 % novada teritorijas. Visbiežāk sastopamās koku sugas ir priede, bērzs un egļe. Dominējošie mežu tipi - sils, mētrājs, vēris, damaksnis. Meži nodrošina ar kokmateriāliem mazos un vidējos mežizstrādes un kokapstrādes uzņēmumus. Savvaļas ogu, riekstu, sēņu un ārstniecības augu vākšana mežos ir viens no iedzīvotāju ienākumu gūšanas veidiem.

PURVI

Rēzeknes novads ir bagāts ar purvu teritorijām, purvi aizņem 13296,3 ha lielas platības jeb 5% no novada teritorijas. Lielākie purvi Rēzeknes novadā ir Salas purvs (3862 ha), Lubānas un Sūlagala purvs (2899 ha), Veczosnas purvs (960 ha). Vairāki purvi ir iekļauti īpaši aizsargājamā dabas teritorijā, dabas liegumā „Lubāna mitrājs” – Īdiņu purvs, Lagažu – Šņitkas purvs, Lubānas un Sūlagala purvs, Salas purvs. Teirumņiku purvā (267 ha), kas atrodas starp Lubāna un Orenišu dīķiem izveidota ap 800 m gara laipu taka tūristiem. (dabas resursus skatīt 3.attēlā)

² Rēzeknes novada attīstības programma 2012. – 2018. gadam.

3.attēls. Dabas resursi

3. AIZSARGĀJAMĀS DABAS TERITORIJAS UN OBJEKTI

3.1 Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas

RĀZNAS NACIONĀLAIS PARKS

Nacionālais parks atrodas Rēzeknes novada Kaunatas, Mākoņkalna, Čornajas un Lūznas pagastos, kā arī Dagdas un Ludzas novadu teritorijās. Nacionālais parks aizņem 59 615 ha lielu platību. Aizsargājamā teritorija ir starptautiski nozīmīga vieta putniem un ES īpaši aizsargājama dabas teritorija, NATURA 2000. Nacionālais parks izveidots, lai saglabātu Rāznas ezera un ar to saistīto sugu un biotopu daudzveidību, kultūrvēsturiskās un ainaviskās vērtības, kā arī, lai sekmētu teritoriju nenoplicināšanu, saimniecisko attīstību, dabas tūrisma un ekoloģisko izglītību. Dabas vērtības – estētiski pievilcīgas ainavas, pauguri, bioloģiski vērtīgi sausieņi, pārplūstošie un slapjie, kā arī platlapju meži, pļavu un ezeru augstvērtīgi biotopi, retas aizsargājamas augu un dzīvnieku sugas.³

Skatu tornis Rāznas Nacionālajā parkā.

DABAS PARKS „ADAMOVAS EZERS”

Dabas parks atrodas Vērēmu pagastā, tā platība 779 ha, NATURA 2000 teritorija. Eitrofo ezeru aizsardzībai nozīmīga teritorija. Parka apkārtnē ir barošanās vieta retām sikspārņu sugām, piemēram, Eiropas nozīmes sugai - dīķa naktssikspārnim.

Skats uz Adamovas ezeru.

DABAS LIEGUMI

Dabas liegums „Lubāna mitrājs” atrodas Gaigalavas un Nagļu pagastos. Izveidots ar mērķi aizsargāt lielāko Latvijas mitrāju kompleksu. Tas aizņem 51 632 ha lielu teritoriju, ietverot 12 bijušos dabas liegumus. Dabas vērtības - Latvijas lielākais ezers, teritorija ir viena no labākajām ligzdošanas vietām īpaši aizsargājamām putnu sugām, sastopami daudzi aizsargājami biotopi. Liegums ir NATURA 2000 teritorija.

Teirumniku purva taka Lubāna mitrājā. Foto A. Lebeds

Dabas liegums „Gaiļu kalns” atrodas Lendžu pagastā, liegums ir NATURA 2000 teritorija, tā platība 1,5 ha. Liegumā atrodas vairākas lielas un īpatnējas Zviedrijas kadiķu audzes.

³ Rāznas Nacionālā parka dabas aizsardzības plāns 2009. – 2019. Latvijas dabas fonds, 2009.

DABAS PIEMINEKĻI⁴

Laizānu parks atrodas Ozolaines pagastā, tā platība 7,4 ha. Dabas vērtības – lapu koku alejas, rindas, pusloki un vērtīgi introducēti skujkoki.

DIŽAKMEŅI

Purmaļu akmens atrodas Vērēmu pagastā. Purmaļu laukakmens ir sīkkristālisks, joslains, magmatizēts biofīta gneiss ar granāta kristāliem, tā izmēri 8,7 x 4,5 x 4,0 m.

Lielais Mukona akmens Juguļos atrodas Kaunatas pagastā. Akmens garums 5,17 m, platums 2,88 m, augstums 5 m un apkārtmērs pie pamatnes gandrīz 21 m.

Lielais Mukona akmens Juguļos

Subinaites dižakmens atrodas Sakstagala pagastā. Dižakmeņa, garums 5,2 m, platums 4,4 m, augstums 4,4 m.

Jaunstašuļu Velna pēdas akmens atrodas Mākoņkalna pagastā. Akmens virsmā cilvēka pēdas nospiedums, kuras garums 0,3 m, platums 0,09 m, dziļums 0,02 m. Bijusi vēl otra pēda, bet tā laika gaitā nodrupusi. Akmens ziemeļu sānā it kā iecirsti trīs pakāpieni.

Jaunstašuļu Velna pēdas akmens.

⁴LVĢMC datu bāze „Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju kadastrs”.

DIŽKOKI

Rēzeknes novadā atrodas 45 dižkoki, tajā skaitā 27 ir dižkoku statuss un 18 ir potenciālie dižkoki ⁵ (skat. 24. pielikumu).

Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas skatīt 4.attēlā.

3.2 Mikroliegumi

Rēzeknes novads ir bagāts ar īpaši aizsargājamiem biotopiem, augu un dzīvnieku sugām, novadā izveidoti 29 mikroliegumi (skatīt 1. tabulu).⁶

1. tabula. Mikroliegumu skaits Rēzeknes novadā

Pagasts	Mikroliegumu skaits
Čornajas pagasts	3
Feimaņu pagasts	2
Gaigalavas pagasts	6
Kaunatas pagasts	6
Mākoņkalna pagasts	5
Maltas pagasts	1
Nagļu pagasts	4
Vērēmu pagasts	2
kopā	29

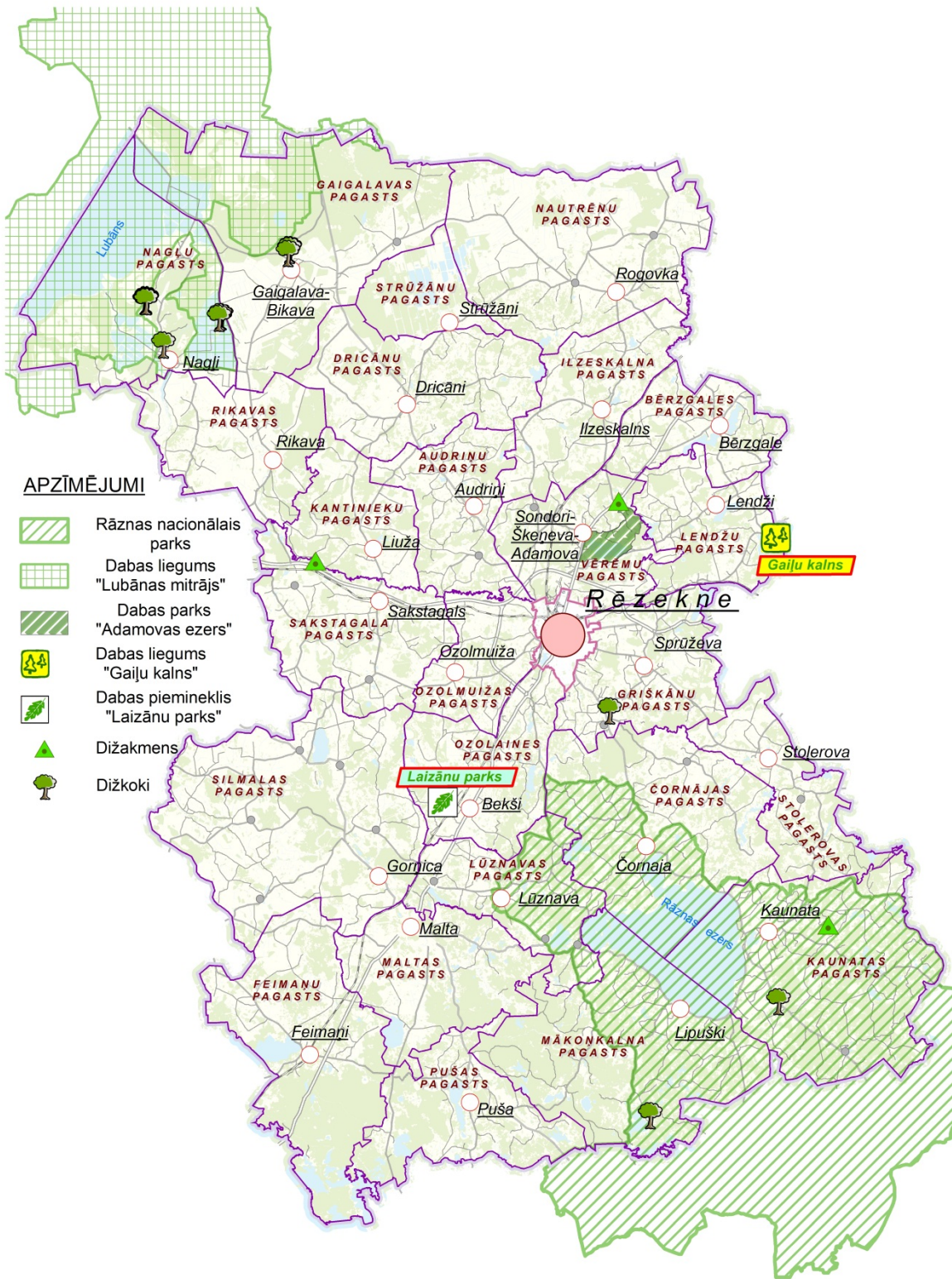
3.3 Pašvaldības nozīmes dabas objekti

Rēzeknes novadā atrodas vairāki pašvaldības nozīmes dabas objekti – dižakmeņi, kulta akmeņi, dižkoki, vēsturiski veidojušies muižu parki, kalni un ezeri (skat. 7. pielikumu).

Lielais Liepu kalns Kaunatas pagastā ir trešais augstākais kalns Latvijā (289,2 m v.j.l.), tas atrodas Rāznas Nacionālajā parkā, no tā paveras skats uz Rāznas ezeru un apkārtējo ainavu. Kalnā uzbūvēts Latvijā augstākais skatu tornis.

⁵ LVĢMC, datu bāze "Ziņas par īpaši aizsargājamiem un retiem kokiem", Dabas aizsardzības pārvaldes dati.

⁶LVĢMC, datu bāze "Īpaši aizsargājamo sugu un biotopu mikroliegumi".

4. attēls. Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas un objekti

KOPSAVILKUMS

Novada teritorijā atrodas Rāzņas nacionālais parks, dabas parks „Adamovas ezers”, dabas liegumi „Lubāna mitrājs”, „Gaiļu kalns”, 29 mikroliegumi un vairāki dabas pieminekļi.

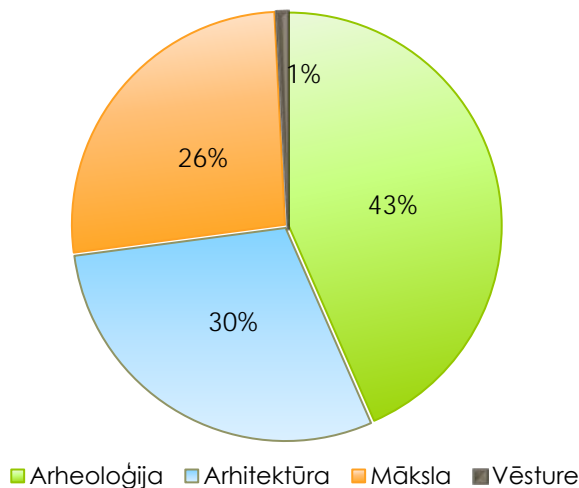
Teritorijas izmantošana un saimnieciskā darbība īpaši aizsargājamās dabas teritorijās tiek veikta atbilstoši LR normatīvo aktu, dabas aizsardzības plānu un pašvaldības teritorijas plānojumā noteikto kārtību un ierobežojumiem teritorijas apsaimniekošanā.

Teritorijas izmantošana aizsargājamās dabas teritorijās ir pakārtota to primārajai funkcijai - dabas vērtību saglabāšanai un aizsardzībai.

4. KULTŪRVĒSTURISKAIS MANTOJUMS

VALSTS AIZSARGĀJAMIE KULTŪRAS PIEMINEKĻI

Rēzeknes novads ir bagāts ar kultūrvēsturisko mantojumu. Novadā atrodas 250 valsts aizsargājamie kultūras pieminekļi, tajā skaitā 56 kustamie kultūras pieminekļi. Lielāko daļu no tiem sastāda arheoloģijas pieminekļi – 109, arhitektūras pieminekļi - 75 un mākslas pieminekļi - 66, bet vēstures divi (skatīt 5. attēlu, *sīkāku aprakstu skatīt 8. pielikumā*).

5. attēls. Pieminekļu sadalījums pēc to veida.

Kultūras pieminekļiem bagātākais pagasts novadā ir Feimaņu pagasts, kurā atrodas 29 kultūras pieminekļi, bet Strūžānu pagastā nav neviena valsts nozīmes kultūras pieminekļa (skatīt 2. tab. un 6.att.).

2. tabula. „Valsts nozīmes kultūras pieminekļu skaits Rēzeknes novada pagastos”

Pagasts	Skaits	Pagasts	Skaits
Feimaņu	29	Nautrēnu	8
Mākoņkalna	20	Rikavas	8
Pušas	20	Sakstagala	8
Lūznavas	17	Čornajas	7
Dricānu	16	Audriņu	5
Silmalas	14	Bērzgales	5
Vērēmu	14	Ozolmuižas	5
Gaigalavas	13	Kantinieku	4
Maltas	11	Lendžu	4
Štāljerovas	11	Greiškānu	2
Kaunatas	10	Ozolaines	2
Ilzeskalna	9	Strūžānu	0
Nagļu	9		

Bērzgales Sv. Annas Romas katoļu baznīca
Foto: Aleksandrs Lebedis

Audriņu ciema iedzīvotāju piemiņas vieta.

Pilcenes (Pļiņes) Sv. Antona Romas katoļu baznīca
Foto: Aleksandrs Lebedis

PAŠVALDĪBAS KULTŪRVĒSTURISKI NOZĪMĪGI OBJEKTI

Kā pašvaldības nozīmes kultūrvēsturiskie objekti novadā ir baznīcas, muižas, pieminekļi, piemiņas vietas u. c. (skatīt 7. pielikumu).

Novadā vēsturiski laika gaitā veidojušās piemiņas vietas, akmeņi, zīmes, plāksnes atsevišķas kapu vietas, kas saistītas ar nozīmīgiem vēstures notikumiem un ievērojamām personām. Andriva Jurdža, Pītera Miglinīka, Pētera Jurciņa, Antona Kūkoja kapu pieminekļi Desetnieku kapsētā Nautrēnu pagastā, Teo Tulio piemiņas akmens Ilzeskalna pagastā u. c.

Piemineklis „Krusta nesējs” Feimaņu pagastā uzcelts 1825. gadā par godu baznīcas Jubilejas gadam un atjaunots 1918. gadā, uzstādot statuju ar krustu. Atkārtoti atjaunots 1990. gadā.

Piemineklis „Krusta nesējs”

Kurpinieku krucifikss Rikavas pagastā zināms kā vieta, kur tika uzņemti kadri filmai „Cilvēka bērns”. Krucifikss atradies rakstnieka Jāņa Klīdzēja vectēva māju pagalmā. Novads ir bagāts ar krucifiksiem, kas raksturīgi Latgales ainavai – tie ir Latgales kultūras un garīgās dzīves fenomens. Novadā kopumā ir vairāk nekā 190 krucifiksi, daudzi no tiem arī

pašvaldības nozīmes (krucifiksu sarakstu skatīt 7. un 9. pielikumā).

Kurpinieku krucifiksa nojumiņe. Foto A. Rancāns

Vissvētākās Jaunavas Marijas Bezvainīgās ieņemšanas Romas katoļu baznīca Nautrēnu pagastā celta 1901. - 1914. gadā romāņu stilā ar diviem augstiem torniem. Baznīcā saglabājušās 1939. gadā pirktās ērģeles un baznīcas dārzā - zvanu tornis.

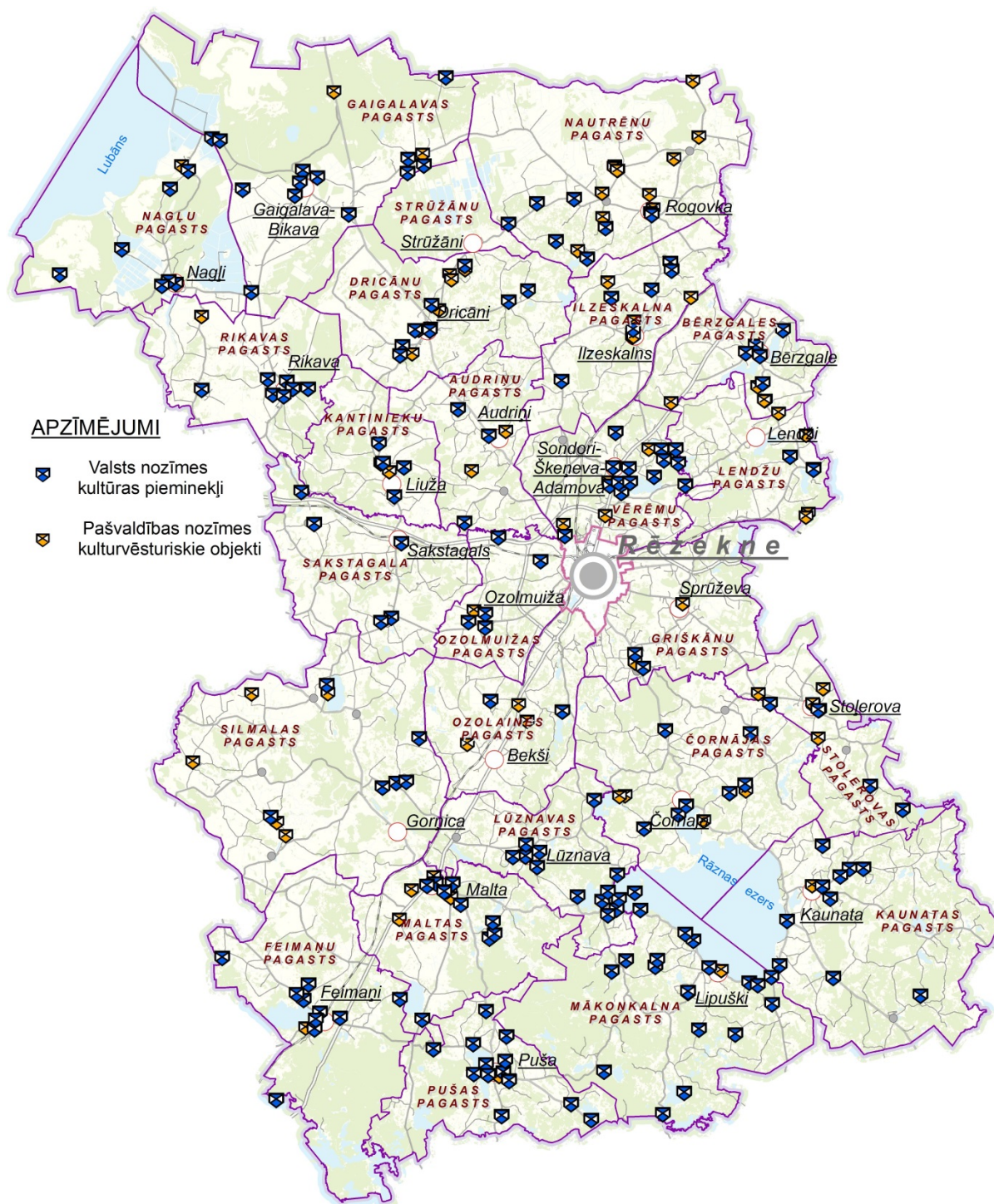
Nautrēnu katoļu baznīca

Spruktu HES Stolērovas pagastā elektroenerģijas ražošanai uzbūvēts laikā no 1951. līdz 1955. gadam, HES darbojies līdz 1977. gadam. 1996. gadā atjaunots un atsākts ražot elektroenerģiju.⁷

Spruktu HES

⁷ Informācija un foto no [www.http://mhea.lv](http://mhea.lv)

6. attēls. Kultūrvēsturiskais mantojums

5. AINAVAS

Ainavas ietver un raksturo novada daudzveidīgos dabas apstākļus, attīstības vēsturi un tautsaimniecību. Ainavas ir būtisks sabiedrības labklājības elements. To veidošanās ir cieši saistīta ar tādām nozarēm kā lauksaimniecība, mežsaimniecība, derīgo izrakteņu ieguve, būvniecība, transporta un cita veida infrastruktūras attīstība. Tāpat ainavas ir nozīmīgas novada un Latgales kultūras mantojuma sastāvdaļa, kas dod ieguldījumu identitātes apzināšanā un veido cilvēka labsajūtu. Dabiskie procesi mijiedarbībā ar iedzīvotāju saimniecisko darbību novada teritorijā ir ietekmējuši ainavu veidošanos pagātnē, nodrošina uzturēšanu mūsdienās un noteiks izmaiņas nākotnē. Estētiski augstvērtīgas ainavas ir viena no Rēzeknes novada lielākajām vērtībām.

Ainavu elementi un vērtības Rēzeknes novadā:

- reljefs;
- lauksaimniecības zemju un mežu masīvu mozaika;
- lineārie ainavu elementi (ceļi un upes);
- ezeri, t.sk. abi lielākie Latvijas ezeri, to salas un pussalas, kā arī piekrastes;
- kultūrvēsturiskie objekti un kultūrainavas;
- apdzīvotas vietas (ciemi, labiekārtoti atbūtas kompleksi un rekreācijas vietas).

Skats no Mākonkalna

Lielpauguri novada teritorijā mijas ar ieplakām un pazeminājumiem, kuros izveidojušies ezeri. Rēzeknes novada teritorijas lielākā daļa atrodas Latgales augstienes Z un ZR daļā, teritorijas R daļa iesniedzas Vidusdaugavas zemienē un Lubāna līdzenumā.

Augstumu starpība starp dažādu dabas apvidu punktiem sasniedz pat 200 m, līdz

ar to novadā sastopamas daudzveidīgas ainavas gan āraines (ainavu tipi līdzenumos ar lauksaimniecības zemju dominanci), gan mežaines (ainavu tipi ar meža zemju dominanci), gan ezeraines, gan purvaines, kā arī paugurainēm tipiskās mozaīkveida ainavas.

Rēzeknes novada teritorijas rietumu daļā sastopamas stipri iekultivētas līdzenumu ainavas, kuras veidojušās antropogēnās ietekmes rezultātā. Lubāna ezera piegulošajām teritorijām ZA daļā raksturīgas mālaino limnoglaciālo un morēnas līdzenumu āraines un purvaines ainavas. Laika gaitā šajā teritorijā izveidojušies lieli purvu masīvi un labi iekoptas lauksaimniecības zemes, t.sk. polderi.

Novada teritorijas centrālajai un dienvidu daļai raksturīgs - izteikts reljefa saposmojums, kas ar ezeru virknēm veido gleznainas ainavas. To apliecina arī 2007. gadā izveidotais Rāznas nacionālais parks. Teritorijā, kas pieguļ Rāznas ezeram DR daļā veidojušies mežainā fluvioglaciālo pauguru un paugurgrēdu ainava. Pārējo novada teritoriju veido āru – mežu morēnas pauguraine.

Vērēmu pagasta ainava

Latgales augstienei ir raksturīga mozaīkveida ainavas struktūra. Dažāda augstuma pauguri mijas ar ieplakām, nelielām upju ielejām, ezeriem, mežiem, krūmājiem un lauksaimniecības zemēm. No augstākajiem reljefa punktiem vērojamas skaistas skatu panorāmas. Pēdējās desmitgadēs noritošie ainavu transformācijas procesi nosaka to, ka mozaīkveida ainavās sāk dominēt mežu platības, samazinot ainavu saskatāmību, t.sk. izcilus skatu vērsumus uz Rāznas ezeru. Vizuāli augstvērtīgākie ceļa posmi Rēzeknes novadā ir Rāznas ezera

apkārtnē, no kuriem vērojami vizuāli augstvērtīgi skatu vērsumi uz Rāznas ezeru.

Novada ainavu veido arī lielais skaits kultūrvēsturisko pieminekļu. Novadam raksturīgs liels skaits sakrālo celtnu no lielām un cēlām mūra ēkām līdz nelielām koka baznīciņām, kas iekļaujas kopējā ainavā. Arī krucifiksi ir neatņemama Latgales ainavas sastāvdaļa, kuri galvenokārt izvietoti ceļu malās un krustojumos.

Dricānu katoļu baznīca.
Foto: A. Lebedis

Vizuālo ainavas vērtību ceļ ainavas kvalitāte, saskatāmība un pieejamība.

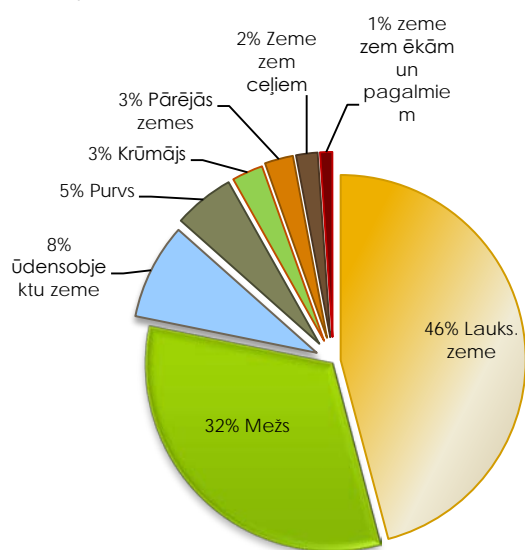
Būtiski vai ainava izceļas uz kopējā teritorijas fona un no cik skatu punktiem to iespējams vērot. Nepārdomāta saimniekošana var samazināt ainavu vizuālo vērtību. Pārlietu liela mežu izciršana vai tieši otrādi lielu platību apmežošana, kā arī lauksaimniecības zemju nekopšana samazina ainavu vērtību.

Novada teritorijā sastopamas gan unikālas (nacionālas nozīmes), gan augstvērtīgas novada nozīmes ainavu telpas, ainaviskie ceļi un skatu vietas. Tā kā zemes izmantošanas veidu plānošana ir viens no galvenajiem instrumentiem ainavu saglabāšanā, aizsardzībā un attīstībā, tad teritorijas plānojumā nodefinētas ainaviski augstvērtīgas un ainaviski vērtīgas ainavu telpas, ceļi, to posmi un skatu vietas. Apzinātajām ainaviskajām vērtībām apbūves noteikumos sagatavoti nosacījumi un vadlīnijas to attīstībai un apsaimniekošanai.

6. ZEMES IZMANTOŠANAS UN ĪPAŠUMU STRUKTŪRA

6.1 Zemes izmantošanas struktūra

Rēzeknes novads aizņem 251430,4 ha lielu teritoriju. Novadā dominē lauksaimniecības zemes, kas aizņem 115288,8 ha, sastādot 46%. Meži aizņem 81270,2 ha jeb 32% no novada kopplatības. Novada teritorija ir bagāta ar ezeriem, ūdeņi aizņem 8%. Purvi sastāda 5%, pārējās zemes 3%, krūmi 3% un autoceļi 2%. Zemes zem ēkām un pagalmiem sastāda 1% no novada teritorijas.⁸ (skatīt 7.att.)

7. attēls. Zemes izmantošanas struktūra.

6.2 Zemes īpašuma un lietojuma struktūra

Saskaņā ar Valsts zemes dienesta zemes bilances datiem uz 01.01.2011., Rēzeknes novadā bija reģistrētas 44 867 zemes vienības (īpašumā, lietošanā, pašvaldībai un valstij piekriņīgā zeme un zeme zemes reformas pabeigšanai) ar kopējo platību 251430,4 ha, tajā skaitā 30 942 zemes īpašumi (179 731 ha):

- 27 811 fizisko personu īpašumi (140364,8 ha);
- 2507 juridisko personu īpašumi (30301,9 ha);
- 243 pašvaldības īpašumi (1269,8 ha);
- 140 valsts un valsts institūciju īpašumi (7337,9 ha);
- 241 jaukta statusa kopīpašumi (456,6 ha).

5804 zemes vienības lietošanā (17997,7 ha):

- 5755 fizisko personu zemes lietojumi (17722,5 ha);
- 49 juridisko personu zemes lietojumi (275,2 ha).

Pašvaldībai piekriņīgā zeme - 5943 zemes vienības (13096,6 ha), valstij piekriņīgā zeme - 556 zemes vienības (24466,8 ha) un zeme zemes reformas pabeigšanai - 918 zemes vienības (2334,1 ha).

Zemes sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupām novadā ir sekojošs:

- lauksaimniecības zeme 181702,4 ha (33763 zemes vienības);
- mežsaimniecības zeme un īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, kurās saimnieciskā darbība ir aizliegta ar normatīvo aktu 45012,5 ha (3153 zemes vienības);
- ūdens objektu zeme 16857,7 ha (281 zemes vienība);
- derīgo izrakteņu ieguves teritorijas 984,8 ha (60 zemes vienības);
- dabas pamatnes un rekreācijas nozīmes zeme 66,0 ha (28 zemes vienības);
- individuālo dzīvojamo māju apbūves zeme 664,8 (ha) (4438 zemes vienības);
- daudzdzīvokļu māju apbūves zeme 134,6 ha (348 zemes vienības);
- komercdarbības objektu apbūves zeme 54,7 ha (131 zemes vienība);
- sabiedriskas nozīmes objektu apbūves zeme 670,8 ha (538 zemes vienības);
- ražošanas objektu apbūves zeme 427,8 ha (264 zemes vienība);
- satiksmes infrastruktūras objektu apbūves zeme 3680,2 ha (1741 zemes vienība);
- inženiertehniskās apgādes tīklu un objektu apbūves zeme 1174,1 ha (122 zemes vienības).

KOPSAVILKUMS

Pēc zemes izmantošanas struktūras Rēzeknes novadā dominē lauksaimniecības zemes (46%), tad seko meži (32%).

Novada teritorijā ir liels skaits ezeru, ūdeņi aizņem 8% no novada platības, purvi aizņem 5%.

Apbūves zemes zem ēkām un pagalmiem aizņem 1% no novada kopplatības.

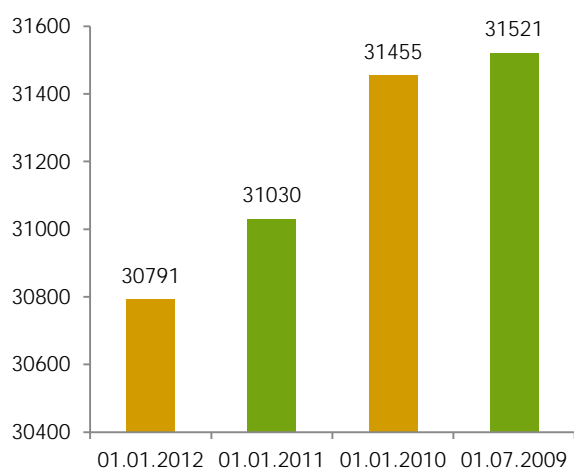
⁸ Valsts zemes dienesta dati, <http://vzd.gov.lv>

7. IEDZĪVOTĀJU UN APDZĪVOJUMA STRUKTŪRAS RAKSTUROJUMS

7.1 Iedzīvotāju raksturojums

IEDZĪVOTĀJU SKAITS

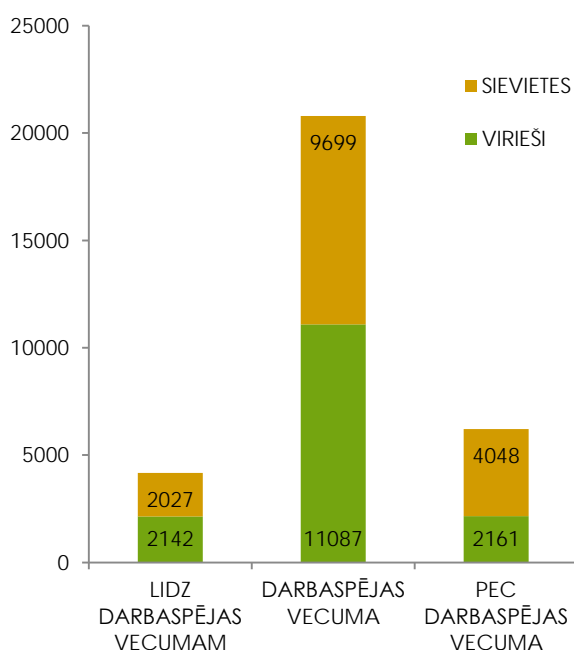
Pēc iedzīvotāju reģistra datiem uz 2012. gada 1. janvāri, savu dzīves vietu Rēzeknes novadā bija deklarējuši 30 791 iedzīvotāji. Iedzīvotāju skaitam novadā pēdējo trīs gadu laikā ir novērojama tendence samazināties (skatīt 8. att.).⁹

8. attēls. „Iedzīvotāju skaits Rēzeknes novadā no 2009. -2012. gadam”

DZIMUMSTRUKTŪRA, GALVENĀS VECUMA GRUPAS UN IEDZĪVOTĀJU BLĪVUMS

No 30 791 novada iedzīvotājiem 2012. gada janvārī 15 616 bija sievietes un 15 175 vīrieši. Atbilstoši likumdošanā reglamentētajam darbības un pensijas vecumam, grupā līdz darbības vecumam iekļauti iedzīvotāji līdz 15 gadiem, darbības vecuma grupā - no 15 līdz 62 gadiem, bet virs darbības vecuma grupā - virs 62 gadiem. Līdz darbības vecumam novadā dzīvo 4 169 iedzīvotāji, darbības vecumā 20 786 iedzīvotāji un pēc darbības vecuma 6 209 iedzīvotājs (skatīt 9. att.).

9. attēls. „Iedzīvotāju vecuma grupas Rēzeknes novadā uz 01.01.2012.”

Iedzīvotāju vecumstrukturā raksturojošais rādītājs ir demogrāfiskā slodze. Rēzeknes novadā 2011. gada sākumā demogrāfiskās slodzes rādītājs bija 500, kas ir mazāks nekā vidēji visā Latgales reģionā (509) un Latvijā (520). Iedzīvotāju blīvums Rēzeknes novadā 2011. gadā 12,4 cilv./km².¹⁰

⁹ Latvijas iedzīvotāju skaits pašvaldībās, www.pmlp.gov.lv

¹⁰ Dati no LR Centrālās statistikas pārvaldes, www.csb.gov.lv

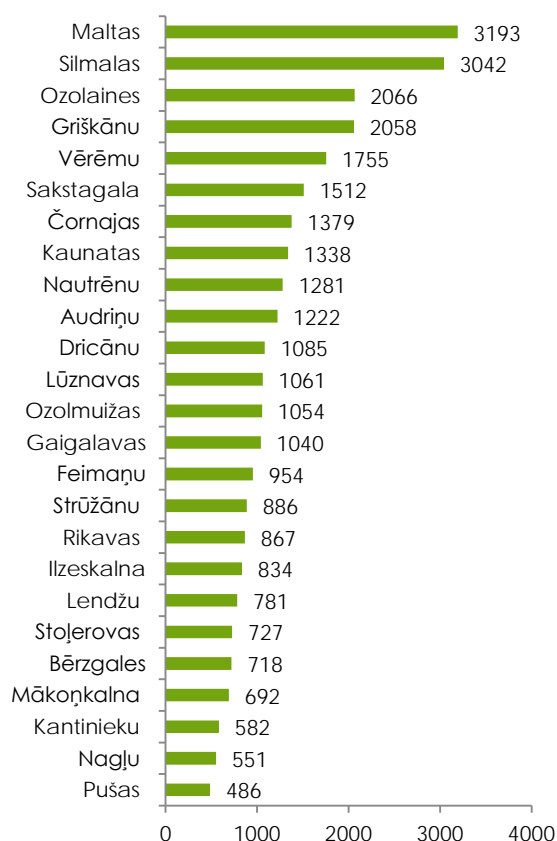

Rēzeknes novada ģimeņu svētki Bērzgalē

7.2 Apdzīvojuma struktūra

Rēzeknes novada apdzīvojuma struktūra vēsturiski veidojusies kā ciemu, viensētu grupu un viensētu tīkls. Lielākās un blīvākās apbūves teritorijas (ciemi) un viensētu grupas Rēzeknes novadā gan senatnē, gan pēckara un padomju gados veidojušās un attīstījušās galvenokārt labi sasniedzamās vietās – pie autoceļiem un dzelzceļa, kā arī ainaviski gleznainās vietās - pie ezeriem un upēm, veidojot teritorijai raksturīgu izkliedētu apdzīvojuma struktūru.

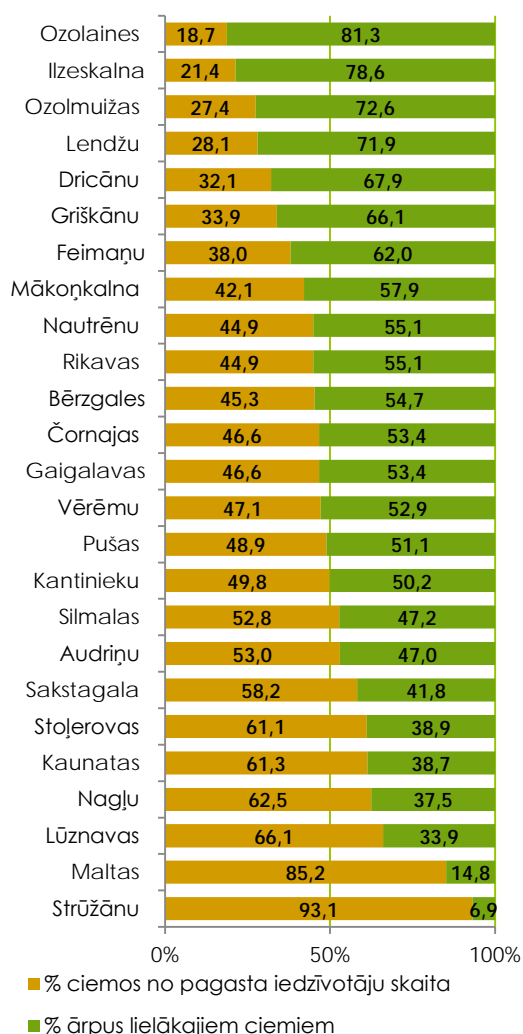
Iedzīvotāju skaita ziņā lielākie pagasti novadā ir Maltas, Silmalas, Griškānu un Ozolaines pagasti, kuros iedzīvotāju skaits ir lielāks par 2000. Mazākais iedzīvotāju skaits ir Kantinieku, Nagļu un Pušas pagastos, kuros iedzīvotāju skaits ir mazāks par 600 iedzīvotājiem (skatīt 11.att.).

11. attēls. Iedzīvotāju skaits¹¹

Rēzeknes novadā ir vairāki pagasti, kuros iedzīvotāji galvenokārt koncentrējušies lielākajos pagastu ciemos. Strūžānu pagastā 93% iedzīvotāju dzīvo ciemā, bet tikai 7% ārpus ciema teritorijas. Maltas pagastā 85% pagasta iedzīvotāju dzīvo Maltas ciemā, Lūznavas pagasta ciemos dzīvo 66% pagasta iedzīvotāju. Viszemākā pagasta iedzīvotāju koncentrācija ciemos ir Ozolaines pagastā, kurā 81% iedzīvotāju dzīvo ārpus ciema, Ilzeskalna pagastā 78,6%, Ozolmuižas pagastā 72,6% (skatīt 12. att.).

¹¹ Iedzīvotāju skaits Rēzeknes novada pagastos. Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes statistikas dati uz 01.01.2012.

12. attēls. Iedzīvotāju sadalījums % lielākajos Rēzeknes novada ciemos un ārpus tiem¹²

Rēzeknes novada teritorijā nav izteikta centra. Teritorijas centrs, no dažāda veida infrastruktūras un pakalpojumu pieejamības ir Rēzeknes pilsēta, kuru ieskauj novada pagastu teritorijas. Rēzeknes pilsētā atrodas novada pašvaldības administrācijas ēka.

Lielāko un blīvāk apdzīvoto vēsturisko ciemu, kā arī lauku teritorijas apbūve ir izveidojusies ilgākā laika posmā, ar dažādiem laika periodiem raksturīgām arhitektūras iezīmēm, kas ietver gan 18., 19. gadsimtu un 20. gadsimta sākuma, gan padomju gadu, gan arī mūsdienu 21. gadsimta sākuma apbūvei raksturīgos stilus un elementus.

Jaunākie ciemi lielākoties veidojušies padomju gados, attīstoties kolhoziem, sovhoziem un rūpniecībai, kad 20. gadsimta 70. gados teritorijā bija vērojams arī straujākais iedzīvotāju pieplūdums. Šo ciemu apbūvei galvenokārt raksturīgas padomju gadu iezīmes (skatīt 3. tab.).

3. tabula. Rēzeknes novada ciemu vēsturiskais iedalījums

Pagasts	Jaunākie ciemi	Vēsturiskie ciemi
Audriņu	Audriņi	
Bērzgales		Bērzgale, Marientāle
Čornajas	Čornaja, Ratnieki.	
Dricānu		Dricāni,

¹² Dati par iedzīvotāju skaitu lielākajos ciemos no Rēzeknes novada pašvaldības.

Pagasts	Jaunākie ciemi	Vēsturiskie ciemi
		Pilcene
Feimaņu		Feimaņi
Gaigalavas		Bikava, Vecstrūžāni
Griškānu	Griškāni, Sprūževa	Janapole
Ilzeskalna	Ilzeskalns	
Kantinieku	Liuža	
Kaunatas		Kaunata, Dubuļi
Lendžu pagasts	Lendži	
Lūznavas	Lūznava	Zosna, Veczosna
Mākoņkalna		Lipuški
Maltas		Malta, Černoste, Rožentova
Nagļu	Nagļi	Īdeņa
Nautrēnu	Rogovka, Rasnupļi, Dekteri	
Ozolaines	Bekši	Ozolaine
Ozolmuižas		Ozolmuiža
Pušas pagasts		Puša
Rikavas		Rikava
Sakstagala	Uljanova	Ciskādi, Sakstagals
Silmalas	Gornica, Kruķi, Rogoviki	Vecružina, Prezma, Tiskādi
Stoļerovas		Stoļerovas
Strūžānu	Strūžāni	
Vērēmu	Sondori, Tūmuži	Adamova, Makašāni

Cienu apbūves teritorijās bez dzīvojamās funkcijas lielākā vai mazākā mērā attīstīta arī sabiedriskā, darījumu un nelielas ražošanas funkcijas (detalizētāku sabiedrisko pakalpojumu raksturojumu skatīt 8. nodaļā „Sociālā infrastruktūra un pakalpojumi”).

No 20. gadsimta 60., 80. gados celtajām būvēm ir izveidojusies daudzdzīvokļu apbūve vietējo pagastu centros, lielākoties tās ir 2 - 3 stāvu ēku grupas. Ciematos esošo daudzdzīvokļu ēku ekspluatācijas termiņi lielākoties ir beigušies, daudzstāvu ēkām ir nepieciešama renovācija un jāveic energoefektivitātes pasākumi.

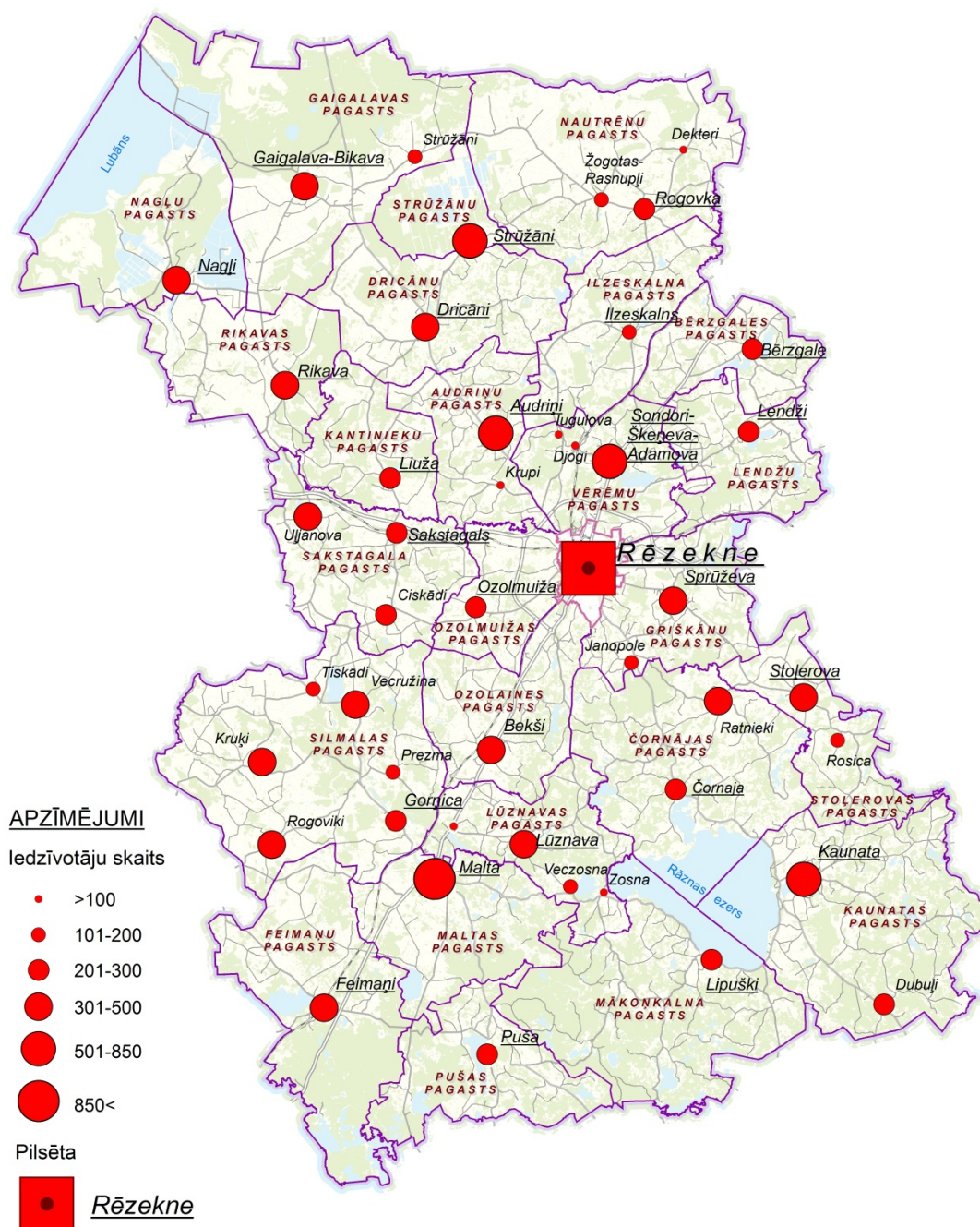
Rēzeknes novada apdzīvojuma struktūra skatīt 13.attēlā.

KOPSAVILKUMS

Cienu robežas novadā noteiktas 47 ciemiem (robežas tiek attēlotas grafiskajā daļā).

Iedzīvotāju skaits novadā pakāpeniski samazinās, gan zemo demogrāfisko procesu ietekmē, gan migrācijas dēļ.

Lielākais iedzīvotāju skaits novadā ir Maltas, Silmalas, Ozolaines un Griškānu pagastos, kuros iedzīvotāju skaits ir lielāks par 2 tūkstošiem.

13. attēls. Rēzeknes novada apdzīvojuma struktūra¹³

¹³ Rēzeknes pilsēta neietilpst Rēzeknes novada pašvaldības administratīvajā teritorijā, bet ir nozīmīgs pakalpojumu un tehniskās infrastruktūras centrs

8. SOCIĀLĀ INFRASTRUKTŪRA UN PAKALPOJUMI

8.1 Sabiedriskie un maksas pakalpojumi

PIRMŠKOLAS, VISPĀRĒJĀ UN PROFESIONĀLĀ IZGLĪTĪBA

Rēzeknes novadā kopumā ir 41 izglītības iestāde (skatīt 10. pielikumu, 4. tab.). Visvairāk novadā ir pirmskolas izglītības un pamatskolas izglītības iestādes.

4. tabula. Izglītības iestāžu skaits Rēzeknes novadā

Izglītības iestāde	Iestāžu skaits
Pirmskolas izglītības iestādes	20
Pamatskolas izglītības iestādes	10
Sanatorijas internātpamatskolas	3
Vidusskolas	7
Profesionālās vidusskolas	2
<i>kopā</i>	<i>41</i>

Profesionālo izglītību novadā var iegūt Autrumlatgales profesionālās vidusskolas mācību vietās Bērzgales pagastā un Lūznas pagastā. Izglītības iestādēs darbojas dažādi pulciņi, kas nodrošina novada interešu izglītības attīstību, notiek deju, mūzikas, mākslas un teātra nodarbības. Darbojas Maltas bērnu un jauniešu centrs un Maltas mūzikas skola.

KULTŪRA UN KULTŪRIZGLĪTĪBA

Rēzeknes novadā kultūras pasākumus un kultūrizglītību veicina pašvaldībā esošie kultūras nami, bibliotēkas, muzeji u. c. (skatīt 11. pielikumu un 5. tab.).

5. tabula. Kultūras iestāžu skaits Rēzeknes novadā

Kultūras iestādes	Iestāžu skaits
Kultūras nami	26
Bibliotēkas	33
Muzeji	5

Novadā darbojas vairāki amatiereteātri, deju kolektīvi, folkloras kopas, kori, lauku kapellas un ansambļi.

SPORTA AKTIVITĀTES UN BŪVES

Rēzeknes novadā vietējās nozīmes sporta bāzes galvenokārt ietver skolu sporta zāles un laukumus (skatīt 12. pielikumu). Sporta bāzēs notiek ne tikai mācību treniņi un

sporta stundu nodarbības, bet arī dažāda mēroga sacensības. Rēzeknes novada pašvaldības Bērnu – jaunatnes sporta skolas atsevišķas grupas darbojas uz vispārizglītojošo skolu sporta objektu bāzes un novadā nodrošina basketbola, futbola un vieglatlētikas nodarbības. Darbojas vairākas sporta organizācijas - šaha, dambretes, futbola u. c. Novadā tiek organizētas gan profesionālas sacensības, gan tautas sporta sacensības.

1. septembris Rēzeknes novadā

Starptautiskā folkloras festivāla "Baltika 2012" Rēzeknes novada skatē

Rēzeknes novada sporta svētki

RELIGIJAS IESTĀDES/BŪVES

Baznīcas iekļaujas mūsdienu sabiedrībā, pildot gan reliģiskās, gan sociālās funkcijas, un ir neatņemama vēsturiskā kultūras mantojuma sastāvdaļa. Novadā kopumā ir 37 reliģiskās iestādes – 19 Romas katoļu baznīcas, 15 vecticībnieku dievnami, 2 pareizticīgo baznīcas un 1 luterāņu baznīca (skatīt 11. pielikumu).

SABIEDRISKĀ DROŠĪBA UN TIESISKĀ AIZSARDZĪBA

Kārtību un drošību novadā nodrošina Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Rēzeknes Kārtības policijas nodaļas 2. iecirknis, likumdošanā noteiktās funkcijas tiesību aizsardzības jomā veic Rēzeknes novada Administratīvā komisija.

VESELĪBAS AIZSARDZĪBA, SOCIĀLĀ PALĪDZĪBA, APTIEKAS

Rēzeknes novadā darbojas 16 ģimenes ārstu prakses (24 ārstniecības iestādēs)¹⁴, 23 feldšeru un vecmāšu punkti, divas ambulances Sakstagala un Kaunatas pagastos. Rehabilitācijas pakalpojumus piedāvā SIA „Latgales novada rehabilitācijas centrs Rāzna” Lūznavas pagastā. Novadā darbojas 10 aptiekas (skatīt 11. pielikumu).

Sociālo palīdzību novadā realizē Rēzeknes novada pašvaldības Sociālais dienests, kurā strādā 35 sociālie darbinieki un vairāk nekā 90 aprūpētāji. Sociālās palīdzības institūcijas, kas sniedz sociālo palīdzību novadā ir Tiskādu bērnu nams Sīlmalas pagastā, veselības un aprūpes centrs „Malta” Maltas pagastā, Rēzeknes novada veco ļaužu pansionāts Strūžānu pagastā un Viļānu slimnīca (sociālās gultas). SIA „Viļānu slimnīca” ir divu pašvaldību kapitālsabiedrība – Rēzeknes novada pašvaldībai pieder 81,6% kapitāldaļu, bet Viļānu novada pašvaldībai – 18,4% kapitāldaļu¹⁵. Dricānu pagastā izveidots dienas centrs ģimeņu atbalstam „Aizvējš”, bet Gaigalavas pagastā – Gaigalavas pagasta Sociālās aprūpes dienas centrs.

MAZUMTIRDZNIECĪBA UN CITI MAKSAS PAKALPOJUMI

Visos Rēzeknes novada pagastos darbojas pārtikas un saimniecības preču veikali. Degvielas uzpildes stacijas ir Audriņu, Griškānu, Lūznavas, Ozolaines un Vērēmu pagastos.

Pasažieru pārvadājumu pakalpojumus piedāvā SIA „Gamma Trans” Gaigalavas pagastā.

Maltas pagasta iedzīvotājiem pieejami apdrošināšanas pakalpojumi – “Balva”, apdrošināšanas AS, Preiļu filiālē, Pārdošanas punkts “Malta”, kā arī juridiskās konsultācijas Maltas pagasta juridiski konsultatīvajā punktā. Maltā darbojas arī apavu darbnīca „Šarlotta-2”.

Gaigalavas pagastā darbojas mūzikas instrumentu ražošanas uzņēmums SIA „Balt Harmonia”, kas nodarbojas arī ar tautas mūzikas instrumentu izgatavošanu.

Friziera pakalpojumi tiek sniegti Gaigalavas, Griškānu, Ilzeskalna, Maltas, Sīlmalas, un Stojerovas pagastos.

Veļas mazgāšanas punkti izveidoti Stojerovas un Dricānu pagastos.

Sabiedriskā pirts pieejama Audriņu pagastā.

Novadā darbojas vairākas kafējnīcas un viesu mājas (skatīt 11. un 15. pielikumu).

8.2 Kapsētas

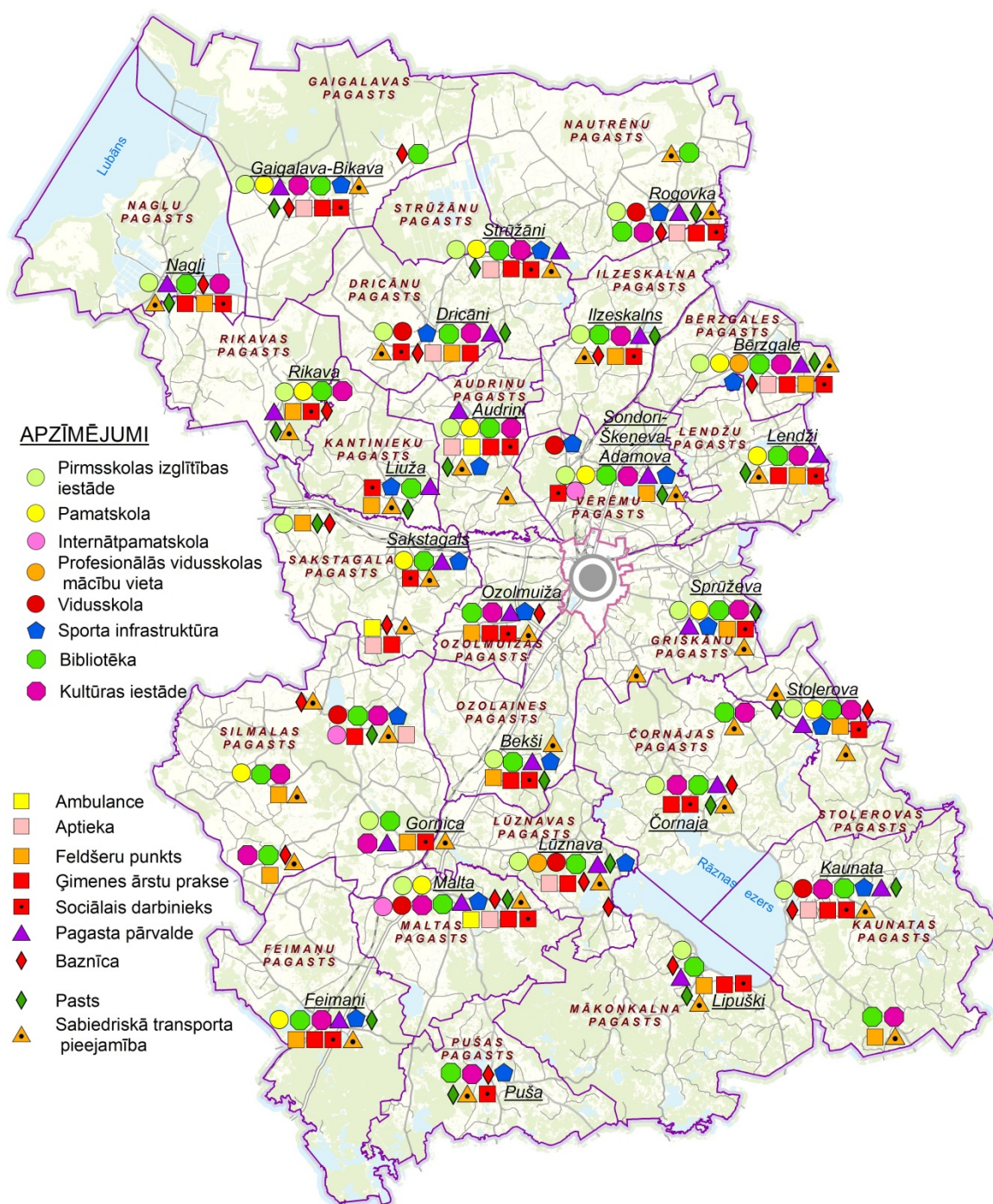
Rēzeknes novadā kopumā atrodas 272 kapsētas (skatīt 13. pielikumu), no tām darbojas 258, bet nedarbojas vai ir slēgtas 14 kapsētas.

Vislielākais kapsētu skaits ir Mākoņkalna pagastā – 28, bet nevienas kapsētas nav Strūžānu pagastā.

Kapsētu teritoriju paplašināšana nepieciešama Lendžu pagasta Ceplīšu kapsētai, Lūznavas pagasta Gudeļu kapsētai, Maltas pagasta Rozentovas kapsētai, Sakstagala Ciskādu kapsētai un Sīlmalas pagasta Ružinas kapsētai.

¹⁴Veselības norēķinu centrs, <http://www.vnc.gov.lv> dati uz 01.08.2011

¹⁵Rēzeknes novada pašvaldības informācija, <http://rezeknesnovads.lv>

14. attēls. Sociālā infrastruktūra

KOPSAVILKUMS

Sociālā infrastruktūra novadā veidojusies atbilstoši pieprasījumam laika gaitā un bīvēāk apdzīvotajās vietās.

Novadā darbojas pirmskolas izglītības iestādes, pamatskolas izglītības iestādes, vidusskolas, profesionālās vidusskolas un speciālās internātpamatskolas.

Kultūras pasākumus un kultūrizglītību novadā sekmē kultūras nami, bibliotēkas un muzeji.

9. SAIMNIECISKĀ DARBĪBA

LAUKSAIMNIECĪBA, LAUKSAIMNIECISKĀ RAŽOŠANA

Galvenās lauksaimniecības nozares novadā ir graudkopība un lopkopība. Novada teritorijā nepietiekamā augsnes auglība kavē lauksaimniecības attīstību. Nacionālās nozīmes lauksaimniecības teritorijas novadā ir Krēslītes polderis.¹⁶ Lielākais lauksaimniecības uzņēmums ir „Kantinieku bekons”, kas nodarbojas ar cūku audzēšanu, sivēnmāšu skaits ir 870, kuļļu - 8, sivēnu līdz 2 mēneši vecumam – 2000, sivēnu 2-4 mēneši vecu – 1400, nobarojamo cūku – 1000¹⁷. Piensaimnieku kooperatīvā sabiedrība „Kaunata” un SIA „Sprūževa M” veic piena savākšanu un pirmapstrādi. Lielākās zemnieku saimniecības novadā galvenokārt nodarbojas ar graudkopību, lopkopību un augkopību (skatīt 12. pielikumu).

MEŽSAIMNIECĪBA

Meži aizņem vairāk nekā 30% no novada teritorijas, līdz ar to novadā darbojas vairāki mežsaimniecības un kokapstrādes uzņēmumi. Viens no lielākajiem kokapstrādes uzņēmumiem novadā ir SIA „BAIBIŅA” kokzāģētava. Mežsaimniecības jomā darbojas Z/S „JAUNSAIMNIEKI”, SIA „RIČVUD”, Z/S „BIRZES”, SIA „LATGALES TARAS KOMPĀNIJA”, SIA „FORESTER EG”, Z/S „LAPSIŅAS”, SIA „KAUGURI 99” u. c.

ZIVSAIMNIECĪBA

Ezeru lielais skaits un Latvijas lielākie ezeri Rēzeknes novadā nodrošina attīstību zivsaimniecības jomā. A/S „Nagļi” ir viens no lielākajiem karpu ražotājiem Latvijā. Dīķu teritorija ir ~1200 ha. Ar zivju audzēšanu dīķos nodarbojas Z/S „DĪĶI” un Z/S „ZVEJNIEKI”. Ar rūpniecisko zveju novadā nodarbojas Z/S „Bērzu mājas”, Z/S „Zvejnieki” un Z/S „Straumes”.

HIDROENERĢIJAS RAŽOŠANA

Rēzeknes novadā atrodas trīs mazās hidroelektrostacijas – Spruktu, Rikavas un Nagļu HES. Spruktu HES atrodas uz Rēzeknes upes Stoļerovas pagastā. Ceļot HES, izveidota Spruktu ūdenskrātuve. Spruktu

HES īpašnieks ir A/S „Latgales enerģētika”, HES jauda 390 kW. Nagļu HES atrodas uz Maltas upes Nagļu pagastā. Nagļu HES īpašnieks SIA „Nagļu HES”. Nagļu HES jauda 400 kW. Rikavas HES atrodas uz Rēzeknes upes Rikavas pagastā, HES jauda 910 kW.

RŪPNIECISKĀ RAŽOŠANA

SIA „VEREMS” RSEZ Vērēmu pagastā nodarbojas ar liekti-līmēto gultas līstu un saplākšņu līmēšanu un apstrādāšanu, ir lielākais uzņēmums novadā.

SIA „VEREMS”. Foto no RSEZ

Uzņēmums „Rigmat” RSEZ izveidojis metinātu nerūsējošā tērauda cauruļu ražošanas rūpnīcu Vērēmu pagastā. „Rigmat” ir vienīgais Baltijas valstīs, kas ražo gan apaļā, gan profila šķēluma caurules no nerūsējošā metāla, kuras var tikt izmantotas mašīnbūvē, naftas, ķīmijas un pārtikas rūpniecībā u. c.

Uzņēmuma „Rigmat” rūpnīca Foto no RSEZ

SIA „LEAX Rēzekne” RSEZ atrodas Ozolaines pagastā. Nodarbojas ar sērijveida metālapstrādes darbu veikšanu, izgatavojot detaļas autotransporta, kalnrūpniecības, instrumentu ražošanas, industriālo un elektroietaišu nozarei. Galvenie sadarbības partneri ir kravas autotransporta un komplektējošo detaļu ražošanas uzņēmumi, kalnrūpniecības

¹⁶LR MK noteikumiem Nr. 684 “Noteikumi par nacionālās nozīmes lauksaimniecības teritorijām” (12.10.2010.)

¹⁷Informācija ņemta no A kategorijas atļaujas piesāmojošai darbībai Nr. RE11IA0001

instrumentu ražošanas uzņēmumi,
metālapstrādes instrumentu ražošanas
uzņēmumi.

SIA „LEAX Rēzekne”, Foto no RSEZ

Čornajas pagastā SIA „Edgars” nodrošina maizes, svaigi ceptu mīklas izstrādājumu un kūku ražošanu.

SIA „Velte L” nodarbojas ar dārzeņu konservu ražošanu, gatavojot dažādas mērces, piedevas un marinādes.

PAKALPOJUMI

Galvenokārt novadā tiek piedāvāti pārvadājumu pakalpojumi - SIA „PASAŽIERIS” nodrošina pasažieru pilsētas un piepilsētas pārvadājumus, SIA „GammaTrans” pasažieru pārvadājumus, SIA „MEHANIZĀCIJA” starptautiskos autopārvadājumus u. c. Darbojas arī vairāki autoservisi - SIA „VESERS AUTO”, SIA „Autotunelis”.

Rehabilitācijas pakalpojumus sniedz Latgales novada rehabilitācijas centrs „Rāzna”, tiek sniegtas speciālistu konsultācijas, fizioterapijas nodarbības, masāžas un ārstnieciskā vingrošana.

Rehabilitācijas centrs „Rāzna”

RĒZEKNES SPECIĀLĀ EKONOMISKĀ ZONA

1997. gadā izveidota Rēzeknes speciālā ekonomiskā zona, kuras mērķis veicināt tirdzniecību, attīstīt rūpniecību un satiksmi, kā arī preču eksportu un importu caur Latviju, piesaistot ieguldījumus ražošanas un infrastruktūras attīstībai un jaunu darba vietu radīšanai. Ekonomiskajā zonā reģistrētās komercsabiedrības var saņemt gan tiešās nodokļu atlaides, gan arī netiešo nodokļu atvieglojumus.¹⁸

RSEZ teritorija. Foto no RSEZ

KOPSAVILKUMS

Kā nacionālās nozīmes lauksaimniecības teritorija novadā ir noteikts Krēslītes polderis atbilstoši spēkā esošajiem MK noteikumiem Nr.977 „Noteikumi par nacionālās nozīmes lauksaimniecības teritorijām” (12.10.2010.)

Novadā saimnieciskā darbība notiek dažādās jomās - lauksaimniecībā, mežsaimniecībā, zivsaimniecībā, hidroenerģijas ražošanā, rūpnieciskajā ražošanā un pakalpojumu sniegšanā.

Rēzeknes speciālajā ekonomiskajā zonā ietilpst atsevišķu Rēzeknes novada pagastu teritoriju daļas.

¹⁸ Informācija un foto no <http://www.rsez.lv>

10. TŪRISMA UN REKREĀCIJAS POTENCIĀLS

DABAS TŪRISMS

Dabas tūrisma attīstību novadā veicina tā lielākās dabas bagāības – ezeri, īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, izteiktais paugurainais reljefs un gleznainās ainavas.

PIESAISTES OBJEKTI UN TERITORIJAS:

- Rāznas Nacionālais parks;
- dabas liegums „Lubāna mitrājs”;
- dabas parks „Adamovas ezers”;
- Mākoņkalns, Lielais Liepukalns, Dubuļu kalns u. c.;
- Lūznavas parks;
- Mākoņkalna akmeņu takas;
- Komulteņu laukakmens, Subinaites laukakmens, Purmaļu laukakmens u. c. (skatīt 15. pielikumu).

Adamovas ezers

Madonnas statuja Lūznavas parkā

KULTŪRAS TŪRISMS

PIESAISTES OBJEKTI UN TERITORIJAS:

- Volkenbergas pilsdrupas;
- piemineklis „Myvra Krysts” Feimaņos;
- Lūznavas muiža ar parku, Madonnas statuja parkā;
- Veczosnas muiža ar parku;
- baznīcas;
- krucifikss;
- pilskalni;
- Franča Trasuna memoriālais muzejs „Kolnasāta”;
- Nautrēnu novadpētniecības muzejs;
- Maltas vēstures muzejs;
- Latgales lauku sēta „Mežmalas”;
- Antona Rupaiņa muzejs Bērzgalē;
- Maltas 2. vidusskolas muzejs;
- Maltas vēstures muzejs;
- Rakstnieka Mihaila Narīcas māja – muzejs;
- G. Igauna seno mūzikas instrumentu darbnīca;
- u. c. (skatīt 15. pielikumu)

SENIE ARODI

Novads ir bagāts ar amatniekiem un podniekiem, tā ir unikāla vērtība, kas sekmē tūristu piesaisti novadam un iepazīstina ar tā vērtībām. Novadā iespējams aplūkot podnieku darbnīcas, novērtēt audēju, gleznotāju, kokačigānu, metālkalēju darbus un ielūkoties senlaiku mūzikas instrumentu darbnīcā.

AKTĪVAIS TŪRISMS

Daudzveidīgās dabas vērtības, krāšņās ainavas un kultūrvēsturiskais mantojums veicina aktīvu novada iepazīšanu ar kājām, velosipēdiem, auto, laivām un pat no putna lidojuma (skatīt 15. pielikumu).

6. tabula. Tūrisma maršruti
Rēzeknes novadā¹⁹

Tūrisma maršruti	Garums
Zvejnieki - Tīrumnieku taka	5 km
Tīrumnieku taka - Zvejnieki	5 km
Zvejnieki - Bāka	4 km
Bāka - Gaigalava	10 km
Gaigalava - Dzinīši	15,90 km
Dzinīši - Zaļmuiža	10,5 km
Zaļmuiža - Rogovka	4 km
Rogovka - Jaungailumi	3 km
Jaungailumi - Ilzeskalns	5 km
Ilzeskalns - Pankovs	12,4 km
Pankovs - Kuzmans	2 km
Kuzmans - Zeļenova	3,5 km
Zeļenova - Apkalnmājas	1 km
Apkalnmājas - Voguļi	6 km
Voguļi - Rēzekne	12 km
Rēzekne - Rāznas ezers (Ezerkrasti)	18 km
Ezerkrasti - Lielais liepu kalns	23,2 km
Lielais liepu kalns - Vasilevskis	11 km
Vasilevskis - Mākoņkalns	12,2 km
Tīrumnieku purva taka, laipu taka gar Teirumnieku ezeru	800 m
Ūdens un purva augu dabas taka Sakstagalā	

Ūdenstūrisma attīstības centrs „Bāka” - labiekārtota pludmale, telšu un piknika vietas, tenisa un volejbola laukumi, kemperu un treileru vietas, skatu laukums uz jumta terases, ūdenssporta inventārs, izstāžu zāle, telpas izglītojošu semināru organizēšanai. Centrā pieejams sporta inventārs - tenisa raketes, volejbola bumbas, makšķeres, vēja dēļi, ūdensslēpes, kaits u. c.

Ūdens maršruts pa Rēzeknes upi, kas ir divpadsmitā garākā Latvija upe, iztek no Rāznas ezera un ietek Lubāna ezerā. Upe augstecē plūst pa Latgales augstieni, bet lejtecē pa Lubāna līdzenumu.

Zirgu izjādes un vizināšanās, reitapija un vingrošana uz zirga, kā arī stārķu vērošana ar optisko ierīču palīdzību pieejama zirgu sētā „Untumi”, zirgu izjādes piedāvā arī „Rudo kumeļu pauguros”.

Ozolmuižas
stārķu
vērošana
pagastā

Izklaides lidojumi ar divvietīgu lidmašīnu Dricānu pagastā sniedz iespēju apskatīt Latgales dabu. **Ekskursijas un lidojumi Audriņu lidlaukā** iespējams iepazīt Latgali no putna lidojuma un lēkt ar izpletņiem.

Jauniešu izpletņlēkšanas apmācības

Makšķerēšana tiek piedāvāta vairākās viesu mājās, kur dīķos var makšķerēt karpas, karūsas, foreles un tās uz vietas kūpināt, kā arī vēžot.

TŪRISMA INFRASTRUKTŪRA (skatīt 15. pielikumu).

KOPSAVILKUMS

Novadam ir augsts tūrisma un rekreācijas potenciāls, to veicina dabas daudzveidība un ievērojams skaits kultūrvēsturisko objektu.

Saglabātās tradīcijas un piekoptie senie arodi ir vērtības, kuras laika gaitā saglabājot Rēzeknes novads ieguvus unikālu identitāti.

¹⁹Informācija Rēzeknes novada mājaslapas, www.rezeknesnovads.lv

11. SATIKSMES INFRASTRUKTŪRAS RAKSTUROJUMS

11.1 Autoceļi

RĒZEKNES NOVADA TERITORIJU ŠKĒRSO:

- nacionālās, reģionālās un vietējās nozīmes valsts autoceļi (skatīt 7. tab.);

7. tabula. Valsts autoceļi Rēzeknes novadā

Autoceļu klasifikācija	Autoceļu nosaukumi	
Valsts galvenie autoceļi	<ul style="list-style-type: none"> • A12 Jēkabpils - Rēzekne - Ludza - Krievijas robeža; • A13 Krievijas robeža - Rēzekne - Daugavpils - Lietuvas robeža; • A15 Rēzeknes apvedceļš. 	
Reģionālie autoceļi	<ul style="list-style-type: none"> • P36 Rēzekne - Gulbene; • P54 Rēzekne - Greiškāni; • P55 Rēzekne - Dagda; 	<ul style="list-style-type: none"> • P56 Malta - Kaunata; • P57 Malta - Sloboda; • P59 Viļāni - Ružina - Malta.
Vietējie autoceļi	<ul style="list-style-type: none"> • V499 Rogovka - Mežvidi - Pušmucova; • V500 Rogovka - Dekteri - Zobļeva; • V524 Nukši - Rosica; • V526 Rontorta - Auziņi - Štoļerova; • V528 Nautrēni - Dekteri; • V529 Rogovka - Zaļmuiža; • V549 Bērzgale - Rogovka; • V584 Silmala - Štikāni - Savelji; • V550 Bērzgale - Sarkaņi - Greiškāni; • V551 Bratova - Lūznava - Vertukšņa; • V552 Ciskadi - Dricāni; • V553 Tiskādi - Kruķi - Riebiņi; • V555 Dzīļāri - Rogovka; • V556 Dzīļāri - Darvaskalns; • V557 Dricāni - Nautrēni; • V558 Dricēni - Pilcene; • V559 Dricēni - Dricēnu skola; • V560 Gaigalava - Degumnieki; • V561 Gaigalava - Viļāni; • V562 Greivuji - Ilzeskalns; • V563 Greiškāni - Sprūževa; • V564 Janapole - Rozuļmuiža; • V565 Kantinieki - Kaulači; • V566 Kaunata - Rundāni; • V567 Krieviņi - Lendži; • V568 Lipuši - Rukmaņi; • V569 Malta - Lazareva - Priežmale; • V570 Malta - Siljāni; • V571 Marientāle - Bērzgale; 	<ul style="list-style-type: none"> • V572 Murāni - Mortišķi - Denelišķi; • V573 Nagļi - Īdeņa; • V574 Pievedceļš ABR "Burzava"; • V575 Pievedceļš lidlaukam; • V577 Puša - Krāce - Silajāni - Riebiņi; • V578 Ratnieki - Baltiņi; • V579 Rēzekne - Štoļerova - Kaunata; • V580 Rēzekne - Ciskadi - Ružina; • V581 Rītiņi - Markovka - Zosna; • V582 Silmala - Kruķi; • V583 Silmala - Prezma - Pušbori; • V584 Silmala - Štikāni - Savelji; • V586 Sondori - Burzava; • V587 Staroščiķi - Sprūževa; • V588 Subinaite - Pertniki - Dūņukrogs; • V589 Škūškova - Dricēni; • V590 Utāni - Virauda - Andrupene; • V591 Vainova - Rogozovka; • V592 Varakļāni - Nagļi - Žogoti; • V593 Verēmi - Rogovka; • V594 Viļāni - Gurilišķi - Mortišķi; • V595 Viļāni - Maltas Trūpi - Lomi; • V596 Viļāni - Pilskalns - Nagļi; • V597 Priežmale - Puša; • V598 Zabolotje - Maltas Trūpi; • V599 Zosna - Puša; • V600 Zvirgzdene - Bērzgale - Brinģi; • V609 Sloboda - Rudišķi - Zelenopole - Šjakoti; • V742 Preiļi - Gailīši - Krāce - Preiļi.

- pašvaldību autoceļi un ielas (pašvaldību ielu un autoceļu sarakstu skatīt 16. un 17. pielikumā);
- komersantu un māju ceļi.

Ceļu un ielu rekonstrukcijas projektus skatīt 18. pielikumā.

CEĻU UN IELU SEGUMS

Rēzeknes novadā lielākoties autoceļi ir ar grants segumu (skatīt 8. tab.), tie sastāda 65%, bez seguma ir 20% novada autoceļu, tie ir pašvaldību autoceļi un 15% autoceļu sedz melnais segums. Valsts galvenos autoceļus 100% klāj melnais segums, reģionālos autoceļus 81%, vietējos autoceļus 18% un pašvaldības nozīmes autoceļus 4%.

8. tabula. Autoceļu segums Rēzeknes novadā²⁰

Ceļu klasifikācija	Segums (km)			Kopā (km)
	Melnais segums	Grants segums	Bez seguma	
Valsts galvenie autoceļi	90,464	0	0	90,464
Valsts reģionālie autoceļi	111,929	25,535	0	137,464
Valsts vietējie autoceļi	91,997	421,893	0	513,89
Pašvaldības autoceļi (tai skaitā ielas)	66,94	1108,54	469,264	1644,744

TILTI

Novadā kopumā uz pašvaldību autoceļiem ir 12 tilti (skatīt 9. tab.).

9. tabula. Tilti uz pašvaldību ceļiem Rēzeknes novadā²¹

Nr. p.k.	Pagasts	Ceļa nosaukums	Tilta nosaukums	Garums (m)	Brauktuves laukums (m ²)	Konstrukcijas materiāls
1	Audriņu	4223 Kucini - Strankaļi	Taurinkas	29	116	Dzelzbetons
2	Kantinieku	6016 Liuža - Pierņiki	Subinaites	21,5	97	Metāls
3	Kaunatas	6205 Vilkakrogs-Mozgi Mozgi - Jaunsloboda	Grašu	24	180	Dzelzbetons
4	Lūznavas	6828 Vertukšnes vecais ceļš	-	5	60	Dzelzbetons
5	Maltas	7016 Leimanišķi - Špēji	Špēļu	24	216	Dzelzbetons
6	Rikavas	8213 Jaunrikova - SIA „Rikģer”	Rikģera	42	126	Metāls
7	Silmalas	8804 Prezma - Lisovski - Loši	-	25	175	Dzelzbetons
8	Silmalas	8805 Lisovski - Loši - Zemski	-	25	175	Dzelzbetons
9	Silmalas	8810 Zuji - Borisovka	-	27	210	Dzelzbetons
10	Stoļerovas	9205 Stoļerova - Poludņi	Poludņi	18	126	Dzelzbetons
11	Kantinieku	6014 Zirkava - Kozlovka	Kozlovkas	19,4	144	Dzelzbetons
12	Maltas	7017 Maltečka - Griščati	Vēžu krogs	24	216	Dzelzbetons

APGAISMOJUMS

Ielu apgaismojums bīvi apdzīvotās vietās ir viens no kvalitatīvas dzīves vides faktoriem. Rēzeknes novadā ielu apgaismojums ir izbūvēts lielāko ciemu centrālajās ielās. Bet lielākoties tas ir nekvalitatīvs un pilnībā neapgaismo visas ciemu centrālās ielas.

²⁰ VAS „Latvijas Valsts ceļi”, 2011 dati no Rēzeknes novada atfistības programmas.

²¹ Rēzeknes novada pašvaldības informācija.

11.2 Dzelzceļš

Rēzeknes novada teritoriju šķērso publiskās lietošanas stratēģiskās nozīmes I. kategorijas dzelzceļa sliežu iecirkņi Rēzekne I - Kārsava - valsts robeža, Krustpils - Rēzekne, Rēzekne II - Zilupe - valsts robeža un Rēzekne I - Daugavpils. Dzelzceļa sliežu iecirkņi šķērso Vērēmu, Ilzeskalna, Bērzgales (pa robežu), Ozolaines, Silmalas, Maltas, Lūznavas un Feimaņu pagastu teritorijas. Pasažieru pārvadājumi tiek nodrošināti tikai virzienā Rīga - Maskava (dzelzceļu sliežu iecirkņos Krustpils - Rēzekne, Rēzekne II - Zilupe - valsts robeža).

11.3 Lidosta

Rēzeknes novadā Audriņu pagastā atrodas neliela lidosta, kuru nākotnē plānots izveidot kā reģionālās nozīmes lidostu „Rēzekne”.

Audriņu lidlaukā lidojumi tiek veikti pēc (VFR) Vizuālo lidojumu noteikumiem. Lidlauks atbilst aviācijas likumdošanas noteiktām prasībām, lidlaukā var piezemēties lidmašīnas, kurām pacelšanās masa nepārsniedz 6000 kg. Lidlaukā 2003. gadā tika uzstādīts radiolokators un paredzēta Rēzeknes lidlauka teritorijas tālāka attīstība, kā arī pozitīva ietekme visa reģiona ekonomiskajai izaugsmei. Rēzeknes novada pašvaldībai ir noslēgts sadarbības līgums ar LR Aizsardzības ministriju, par projekta "Audriņu apkārtnes iedzīvotāju veselības monitorings" realizāciju. Kontroles punktā uzstādītais radars ļauj kontrolēt gaisa telpu 450 kilometru rādiusā un 30 kilometru augstumā.

Rēzeknes lidlaukā piedāvātie pakalpojumi: objektu, lauku fotografēšana, komunikāciju objektu un platību apskatīšana (novērošana) no gaisa, cilvēku meklēšana, meža ugunsgrēka noteikšana, elektrolīniju apsekošana, u. c.

Rēzeknes lidlaukam attīstoties ir jāveic infrastruktūras uzlabošana - satiksmes un ceļu, laukumu, skrejceļu izbūve un rekonstrukcija, apgaismojuma nodrošināšana.

Transporta infrastruktūru skatīt 15.attēlā.

Radiolokators Audriņu pagasta lidlaukā

11.4 Transports

Pasažieru pārvadājumus novadā veic 3 uzņēmumi - SIA „Dekom”, SIA „Gamma Trans” un A/S „Rēzeknes autobusu parks”, kā arī četri individuālie komersanti „Juris Springa”, „Ailfrīds Greiškāns”, „Jānis Vaišļa” un „Aivars Ružs”.

Pasažieru pārvadājumu maršrutu tīkla kopējais garums novadā ir 1 670 380 km. Mākonkalna, Pušas, Feimaņu un Silmalas pagastu ciemos autobuss kursē vienu reizi dienā vai retāk līdz ar to iedzīvotājiem ir grūtāk saņemt vajadzīgos pakalpojumus. Mobilitātes trūkums ir viens no faktoriem, kas veicina dzīves vietas maiņu no tālākām lauku teritorijām uz pilsētu un piepilsētu pagastiem.

Nautrēnu vidusskolas skolēnu autobuss

KOPSAVILKUMS

Novadu šķērso nacionālās, reģionālās un vietējās nozīmes valsts autoceļi un dzelzceļa līnijas Rīga – Maskava un Sanktpēterburga – Varšava.

Rēzeknes novadā lielākoties autoceļi ir ar grants segumu, tie sastāda 65%.

Audriņu pagastā atrodas neliela lidosta, kuru nākotnē plānots izveidot kā reģionālās nozīmes lidostu „Rēzekne”.

Atsevišķos pagastos iedzīvotājiem ir samērā grūti saņemt nepieciešamos pakalpojumus, jo sabiedriskais transports kursē vienu reizi dienā vai pat retāk - Mākoņkalna, Pušas, Feimaņu un Silmalas pagastu ciemos.

15. attēls. Satiksmes infrastruktūra

12. INŽENIERTEHNISKĀS INFRASTRUKTŪRAS RAKSTUROJUMS

ŪDENSAPGĀDE UN KANALIZĀCIJA

Ūdensapgādi un kanalizāciju novada pagastos nodrošina Maltas DZKSU, Sīmalas pagasta pārvaldes komunālās saimniecības pašvaldības iestāde, uzņēmums „Strūžānu siltums” un 21 pagastu pārvalde.

Centralizētā ūdensapgāde ir nodrošināta 50 Rēzeknes novada ciemos (*skatīt 19. pielikumu*). Centralizētās ūdensapgādes tīklu kopgarums ~104 km. Rēzeknes novadā kopumā ir ~540 ūdensapgādes urbumi (*skatīt 23. pielikumu*), to stāvoklis lielākoties nav zināms. Ūdens apgādē tiek izmantots ~61 urbums, ūdens attīrīšanu veic 29 ūdens atdzelzošanas iekārtas, 4 ūdens atdzelzošanas stacijas, 3 ūdens attīrīšanas iekārtas un 1 dzeramā ūdens sagatavošanas stacija. Novadā atrodas 40 ūdenstorņi (*skatīt 20. pielikumu*), no tiem izmanto 13 un 7 nepieciešama rekonstrukcija, netiek izmantoti 16 ūdenstorņi, 4 ūdenstorņus paredzēts nojaukt.

Kanalizācijas infrastruktūra izveidota 38 novada ciemos (*skatīt 19. pielikumu*), tīklu kopgarums ~89 km. Darbojas 39 notekūdeņu attīrīšanas iekārtas un 16 sūkņu stacijas.

Ūdensapgādes un kanalizācijas komunikācijas Rēzeknes novadā tiek sakārtotas un atjaunotas piesaistot Eiropas struktūrfondu līdzekļus (*skatīt 19. pielikumu*).

SILTUMAPGĀDE

Centralizētā siltumapgāde iedzīvotājiem un sabiedriskajām ēkām Rēzeknes novadā tiek nodrošināta Kaunatas, Maltas, Strūžānu pagastos un Ozolaines pagasta Pleikšņu ciemā, kurā siltumapgādi nodrošina Rēzeknes pilsētas SIA „Latgales enerģija” (*skatīt 19. pielikumu*). Bērzgales, Čornajas, Dricānu, Mākoņkalna un Stoļerovas pagastos siltumapgāde nodrošināta pašvaldības iestādēm un atsevišķām daudzdzīvokļu mājām. Lielākā daļa pašvaldību ar centralizētu siltumapgādi nodrošina pašvaldības iestādes un pagastos siltumapgādes risinājumi tiek veikti individuāli. Kantiņieku pagastā nav centralizētās siltumapgādes.

ELEKTROAPGĀDE

Elektroenerģiju novadā nodrošina A/S „Latvenergo” uzņēmums Austrumu elektriskie tīkli. Pārvades tīkla 110 kV un 330 kV elektroliniju darbību nodrošina AS „Latvijas elektriskie tīkli”. 110 kV elektroliniju trašu kopējais garums novadā ir 87,2 km. 330 kV elektroliniju kopējais garums ir 63,7 km. A/S „Sadales tīkls” apkalpo 0,4-20 kV sadales elektrotīklus. 0,4 kV elektroliniju trašu garums ir 2398 km un 20 kV elektroliniju trašu garums ir 1084 km. 330-110 kV, kā arī 0,4 - 20 kV elektroliniju tehniskais stāvoklis ir apmierinošs.

Rēzeknes novadā elektroenerģiju ražo 3 hidroelektrostacijas - Rikavas HES (0,09 MVA), Nagļu HES (0,320 MVA) un Spruktu HES (0,365 MVA).

SAKARU SISTĒMA

Fiksētos sakaru pakalpojumus novadā nodrošina SIA „Lattelecom”. Mobilos sakarus nodrošina SIA „Latvijas mobilais telefons”, novadā uzstādīti 17 raidtorņi un aparatūras konteineri. Ilzeskalna, Lendžu un Mākoņkalna pagastos paredzēts uzstādīt jaunas bāzes stacijas.²² Mobilos sakarus sniedz arī SIA „Tele 2” un SIA „Bite Latvija”.

GĀZES APGĀDE

Rēzeknes novada teritorijā nav izveidota centralizētā gāzes apgādes sistēma. Novada iedzīvotāji, tajā skaitā daudzdzīvokļu māju iedzīvotāji, izmanto individuālo balongāzi (propāna gāzi).

Rēzeknes novada teritoriju šķērso augstā spiediena gāzesvads (P<1,6 MPa) Upmala – Preiļi – Rēzekne ar spiedienu virs 1,6 megapaskāliem. Gāzesvads iet cauri Feimaņu, Ozolaines, Ozolmuižas un Sīmalas pagastiem. Ozolmuižas pagastā atrodas gāzes regulēšanas stacija (GRS „Rēzekne”), pretkorozijas elektroķīmiskās aizsardzības stacija (KAS „GRS Rēzekne”), anodu zemējumi, anodu kabelis un sakaru

²² LMT informācija.

kabeļi.²³ Nākotnē ir iespēja pie gāzes vada pieslēgt rūpnieciskos objektus un privāto sektoru.

ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA

Sadzīves atkritumu apsaimniekošanas kārtību Rēzeknes novadā nosaka saistošie noteikumi Nr.38 „Par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu Rēzeknes novadā”.²⁴

Pašvaldības administratīvā teritorija veido vienu sadzīves atkritumu apsaimniekošanas apgabalu. Novada teritorijā radītie un apglabāšanai paredzētie sadzīves atkritumi jātransportē uz Austrumlatgales reģiona sadzīves atkritumu poligonu „Križevnieki”, Ozolaines pagastā, Rēzeknes novadā. Sadzīves atkritumu poligonu „Križevnieki” apsaimnieko SIA „Austrumlatgales atkritumu apsaimniekošanas sabiedrība”, izmantojamā platība ir ~ 13 ha, poligona darbībai teritorijā ir izveidotas funkcionālās zonas - atkritumu pieņemšanas un apstrādes zona, atkritumu apglabāšanas zona un infrastruktūras zona.

Atkritumu apsaimniekošanas poligons „Križevnieki”,
Foto no SIA „CB”

Agrāk funkcionējušās atkritumu izgāztuves novadā ir rekultivētas, tajās atkritumu apglabāšana vairs nenotiek.

Atkritumu šķirošana Rēzeknes novadā tiek veikta Maltas pagastā un vairākos novada uzņēmumos, kuros veidojas atkritumi, kas satur bīstamas vielas. Šķirotos atkritumus uz līguma pamata savāc SIA „HRONA”, SIA „EKO REVERSS”, SIA „KUUSAKOSKI” u. c. Nešķirotos sadzīves atkritumus uz noslēgto

līgumu pamata no pašvaldības iedzīvotājiem, sabiedriskajām iestādēm un uzņēmumiem, savāc SIA „L&T” Latgales filiāle un SIA „Austrumlatgales atkritumu apsaimniekošanas sabiedrība”.²⁵

Tehnisko infrastruktūru skatīt 16.attēlā.

KOPSAVILKUMS

Centralizētā ūdensapgāde (50 ciemi) un kanalizācija (37 ciemi) pieejama galvenokārt lielāko ciemu iedzīvotājiem. Centrālā siltumapgāde tiek nodrošināta 11 ciemos pašvaldības iestādēm un daļai iedzīvotāju, 12 ciemos tikai pašvaldības iestādēm vai uzņēmumiem. Kantinieku un Ozolaines pagastos centralizētās siltumapgādes nav.

Pašvaldības teritorijā izgāztuves ir rekultivētas, atkritumu apglabāšana notiek tikai Austrumlatgales reģiona sadzīves atkritumu poligonu „Križevnieki”, Ozolaines pagastā. Atkritumu šķirošana tiek veikta tikai Maltas pagastā.

²³Gāzes apgādes attīstības departaments.

²⁴Rēzeknes novada dome. Rēzeknes novada pašvaldības 2010.gada 19.augusta saistošie noteikumi Nr.38 „Par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu Rēzeknes novadā” (2011.gada 20.janvāris(protocola Nr.3, 2.§)).

²⁵LVĢMC datu bāze „Nr.3 - Atkritumi”

16. attēls. Tehniskā infrastruktūra

13. VIDES KVALITĀTE

Sīkāku aprakstu skatīt Vides pārskatā.

13.1 Atmosfēras aizsardzība

Galvenokārt Rēzeknes novadā atmosfēras piesārņojums rodas no organizāciju katlu mājām, ražošanas iekārtām un degvielas uzpildes stacijām. Saskaņā ar Valsts statistikas pārskatu „Nr.2 – Gaiss” datiem, 2010. gadā, vielu piesārņojuma koncentrācijas lielākajā daļā organizāciju netika pārsniegtas.

Rēzeknes novadā autoceļi arī ir viens no difūzajiem piesārņojuma avotiem, kas piesārņo atmosfēru ar putekļiem. Lielākā daļa autoceļu novadā ir ar grants segumu, asfaltēti ir valsts galvenie ceļi un daļa reģionālie un vietējie autoceļi, kā arī pašvaldības ceļi, bet tie sastāda tikai 15 % no kopējā autoceļu seguma. Rēzeknes novadu šķērso valsts galvenie autoceļi, uz kuriem ir augsta satiksmes intensitāte, 2010. gadā vidēji diennaktī kopējā satiksmes intensitāte bija vairāk kā 2500 auto diennaktī²⁶, kas norāda uz to, ka piesārņojums no mobilo avotu emisijām novada teritorijās, kuras šķērso valsts galvenie autoceļi ir augsts. Novadu šķērso vairāki reģionālās nozīmes autoceļi un vietējās nozīmes autoceļi, kuru satiksmes intensitāte nav salīdzinoši augsta līdz ar to var uzskatīt, ka piesārņojuma apjoms no mobilo avotu (autotransporta) emisijām ir neliels. Bet lielākoties šiem autoceļiem ir grants segums, kas veicina gaisa piesārņojumu ar putekļiem.

13.2 Ūdens ekosistēmu aizsardzība

Visi virszemes ūdeņi Rēzeknes novadā ietilpst Daugavas sateces baseinā. Novadā atrodas 16 publiskie ezeri un 15 ezeri, kuros zvejas tiesības pieder valstij. Publiskā upe visā tās garumā ir Rēzeknes upe. Teritorijā atrodas vairāki prioritārie zivju ūdeņi:

- karpveidīgo zivju ūdeņi (Aiviekste, Malta, Rēzekne, Feimaņu ezers, Lubāna ezers, Rušona ezers);

- lašveidīgo zivju ūdeņi (Rāznas un Zosnas ezeri)²⁷.

Prioritārajos zivju ūdeņos ir jānodrošina ūdens aizsardzība un ūdens kvalitātes uzlabošanās, lai nodrošinātu lašu, taimiņu, strauta foreļu, alatu, sīgu, karpu, līdaku, asaru un zušu populācijām labvēlīgus dzīves apstākļus.

2010. gada virszemes ūdensobjektu provizoriskā ekoloģiskā kvalitāte Rēzeknes novadā pētītajos virszemes ūdensobjektos laba bija Rēzeknes upē 4 km augšpus Rēzeknes pilsētai, vidēja Rāznas ezera vidusdaļā, slikta Lubāna ezera vidusdaļā un ļoti slikta Feimankas upē un Feimaņu ezerā.²⁸

2009. gadā Daugavas apsaimniekošanas plānā ietvertu ūdensobjektu kvalitāte kā augsta tika novērtēta tikai Meirānu kanālā, laba 16 ūdensobjektos, vidēja 15 ūdensobjektos, slikta piecos un ļoti slikta kvalitāte tika konstatēta septiņos ūdensobjektos Rēzeknes novadā.

Risks nenasiegt Daugavas apsaimniekošanas plānā norādītos ekoloģiskās kvalitātes mērķus līdz 2015. gadam pastāv vairākiem ūdensobjektiem Rēzeknes novadā - Rēzeknes upei (D462 SP, D463) posmā no Sūlupes līdz Lubāna ezeram, no Taudejāņu strauta līdz Sūlupēi, Feimankas upei (D480 SP) no iztekas līdz ietekai Dubnā. Risku rada punktveida piesārņojums un izklīdētais piesārņojums ūdensobjektu tuvumā. No Rēzeknes novada ezeriem risks pastāv Lubāna ezeram, kura ekoloģisko stāvokli ietekmē Rēzeknes upes pienestie piesārņotie ūdeņi, Tiskādu, Vertukšņas, Bižas, Krīžutu, Pārtavas, Ismeru-Žogotu, Feimaņu, Rušona un Černostes ezeriem, kurus ietekmē izklīdētais un punktveida piesārņojums²⁹.

13.3 Atkritumu ietekme uz vidi

Rēzeknes novada administratīvā teritorija veido vienu sadzīves atkritumu apsaimniekošanas apgabalu. Novada

²⁶ Satiksmes intensitāte, www.lvceli.lv.

²⁷ MK noteikumi Nr. 118 „Noteikumi par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti” (12.03.2002.).

²⁸ LVĢMC „Ziņojums par virszemes un pazemes ūdeņu aizsardzību 2010. gadā”, 2011., Rīga.

²⁹ MK noteikumi Nr. 418 „Noteikumi par riska ūdensobjektiem” (31.05.2011.)

teritorijā atrodas Austrumlatgales reģiona sadzīves atkritumu poligons „Križevņiki”. Līdz šim darbojošās atkritumu izgāztuves novada teritorijā ir rekultivētas un tajās atkritumu apglabāšana nenotiek.

Nešķirotos sadzīves atkritumus uz noslēgto līgumu pamata no pašvaldības iedzīvotājiem, sabiedriskajām iestādēm un uzņēmumiem, savāc SIA „L&T” Latgales filiāle un SIA „Austrumlatgales atkritumu apsaimniekošanas sabiedrība”. Atkritumu šķirošana Rēzeknes novadā tiek veikta tikai Maltas pagastā un vairākos novada uzņēmumos, kuros veidojas atkritumi, kas satur bīstamas vielas. Šķirotos atkritumus uz līguma pamata savāc SIA „HRONA”, SIA „EKO REVERSS”, SIA „KUUSAKOSKI” u. c.

Pēc LVĢMC Valsts statistikas pārskata par bīstamajiem un sadzīves atkritumiem «Nr.3-

A» (no 2002.g.) 2010. gadā organizācijas, kas atskaitās par saražotajiem atkritumiem Rēzeknes novadā kopumā radījušas 71774,38 t atkritumu.

13.4 Piesārņotās un potenciāli piesārņotās vietas

Pēc LVĢMC datu bāzes „Piesārņotās un potenciāli piesārņotās vietas” datiem Rēzeknes novadā nav piesārņotu vietu, bet ir 117 potenciāli piesārņotas vietas. Galvenokārt tās ir bijušo fermu teritorijas, degvielas uzpildes stacijas, minerālmēslu glabātuves un ražošanas uzņēmumu teritorijas. Nepieciešama detalizētāka izpēte un vietu raksturojums, lai spriestu par šo vietu ietekmi uz vidi un sanācības darbiem.

14. PAAUGSTINĀTA RISKĀ OBJEKTI UN TERITORIJAS

CIVILĀ AIZSARDZĪBA UN UGUNSDROŠĪBA

Civilās aizsardzības pasākumus un ugunsgrēku dzēšanu Rēzeknes novada teritorijā nodrošina Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Latgales reģiona brigādes Rēzeknes daļa, un posteņi, kas izvietoti Maltas ciemā un blakus esošajā Viļānu novada Viļānu pilsētā³⁰.

Novada teritorijā Audriņu pagastā atrodas civilās aizsardzības objekts TSP 117 radars, 2004. gadā pieņemts ekspluatācijā, darbojas trīsdimensiju tālās darbības rādiusā un lidlauks „Rēzekne”.³¹

Ūdens ņemšanas vietas (atklātās ūdens ņemšanas vietas un ugunsdzēsības hidrantus) ugunsdzēsības vajadzībām skatīt 21. pielikumā.³² Augstas un vidējas bīstamības meži Rēzeknes novadā ir no 25 000 līdz 50 000 ha.

VALSTS NOZĪMES PAAUGSTINĀTA RISKĀ OBJEKTI³³

Saskaņā ar Valsts civilās aizsardzības plānu Rēzeknes novadā atrodas:

o Nacionālas nozīmes paaugstinātas bīstamības transporta risku teritorijas:

- A12 Jēkabpils – Rēzekne – Ludza – Krievijas robeža (Terehova), šķērso Sakstagala, Ozolmuižas, Vērēmu un Griškānu pagastus;
- A13 Krievijas robeža (Grebņeva) – Rēzekne – Daugavpils – Lietuvas robeža (Medumi), šķērso Bērzgales, Vērēmu, Ozolaines, Lūznavas, Maltas un Feimaņu pagastus;
- A15 Rēzeknes apvedceļš, šķērso Ozolmuižas pagastu.

o Stratēģiskās (valsts) nozīmes dzelzceļa līnijas:

- Zilupe – Rēzekne-2 – Krustpils – Jelgava – Tukums 2 – Ventpils, šķērso Lendžu, Griškānu, Vērēmu, Ozolmuižas un Sakstagala pagastus;
- Kārsava – Rēzekne-1 – Daugavpils – Eglaine, šķērso Ilzeskalna, Bērzgales, Vērēmu, Ozolmuižas, Ozolaines,

Lūznavas, Silmalas, Maltas, un Feimaņu pagastus.

- o Maģistrālais gāzes vads Preiļi – Rēzekne un gāzes regulēšanas stacija „Rēzekne”;
- o Plūdu apdraudēta teritorija novadā ir Lubāna ezera piegulošā platība, polderis Gaigalavas pagastā, šajā posmā krasti nav aizsargāti ar dambjiem;
- o 100 km ilgtermiņa aizsardzības pasākumu plānošanas zonā ap Ignalinas atomelektrostaciju, daļēji ietilpst Rēzeknes novads.

REĢIONA PAAUGSTINĀTA RISKĀ OBJEKTI

Rēzeknes novadā kā reģionālās nozīmes paaugstinātas bīstamības objekti ir Rēzeknes radio un televīzijas stacija Griškānu pagastā, hidroelektrostaciju (HES) hidrotehniskās būves – Nagļu HES (Nagļu pagasts), Spruktu HES (Stolērovas pagastā)³² un Rikavas HES (Rikavas pagastā).³⁰

Latgales plānošanas reģionā, kā risku un problēmu teritorijas tiek noteiktas karsta izplatības teritorijas, tās iestiepjas novada ziemeļu daļā (daļēji atrodas Rikavas, Gaigalavas un Nagļu pagastu teritorijas).³⁴

VIETĒJĀS NOZĪMES PAAUGSTINĀTA RISKĀ OBJEKTI

Applūstošās teritorijas

Applūstošās teritorijas Rēzeknes novadā ir pļavas augšpus Pušai līdz Umanā ezeram, Rāznas ezera krasta ziemeļu un dienvidrietumu daļa, teritorijas pie Lubāna ezera, Rēzeknes, Maltas, Ičas un Liuzankas upēm, kas pavasara palos var applūst. Teritorijas starp Zosnas ezeru un Rāznas ezeru, ceļš un platības aiz ceļa Zosna – Kaunata, kas jau pie ezera ūdens līmeņa 164,0 m ir apdraudētas.³⁰

Erozijas riska teritorijas

Vietējās nozīmes erozijas riska teritorijas novadā ir Čornajas pagastā pie Rāznas ezera, Mākoņkalna pagastā Lipušķu ciemā pie Rāznas ezera un Kaunatas pagastā pie Rāznas ezera posmā Veresovka-Lesinski.

Cilvēku masu pulcēšanās vietas

Lielākie sabiedriskā rakstura objekti (skatīt 7. nodaļā).

³⁰Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests, www.112.lv

³¹ Rēzeknes rajona teritorijas plānojums 2006 – 2018.

³² Rēzeknes novada domes informācija.

³³ Valsts civilās aizsardzības plāns (Ministru kabineta 2011.gada 9.augusta rīkojums Nr. 369).

³⁴ Latgales plānošanas reģiona teritorijas plānojums (2006..Reģiona risku un problēmu teritorijas.

Avārijas enerģētikas objektos

ļespējami elektroenerģijas piegādes pārtraukumi spēcīgu vētru gadījumā, krītošiem kokiem pārraujot gaisvadu elektrolinijas.

Potenciāli piesārņotās vietas

Pēc LVĢMC datu bāzes „Piesārņotās un potenciāli piesārņotās vietas” datiem, Rēzeknes novada teritorijā neatrodas neviena piesārņota teritorija, kopumā ir 76 potenciāli piesārņotas vietas un 41 vieta, kuras pēc datu bāzes datiem nav potenciāli piesārņota (*detalizētāku raksturojumu skatīt 22 pielikumā*).³⁵

KOPSAVILKUMS

Nacionālas nozīmes paaugstinātas bīstamības riska teritorijas: transporta risku teritorijas ir autoceļi A12, A13, A15. Stratēģiskās (valsts) nozīmes dzelzceļa līnijas: Zilupe – Rēzekne-2 - Krustpils - Jelgava -Tukums 2 – Ventspils, Kārsava – Rēzekne-1 - Daugavpils – Eglaine. Maģistrālais gāzes vads Preiļi – Rēzekne un gāzes regulēšanas stacija „Rēzekne”.

- Plūdu apdraudēta teritorija novadā ir Lubāna ezera piegulošā platība, polderis Gaigalavas pagastā, šajā posmā krasti nav aizsargāti ar dambjiem.
- 100 km ilgtermiņa aizsardzības pasākumu plānošanas zonā ap Ignalinas atomelektrostaciju, daļēji ietilpst arī Rēzeknes novads.

Reģiona nozīmes paaugstināta riska objekti:

- HES – Nagļu HES, Spruktu HES un Rikavas HES hidrotehniskās būves;
 - Rēzeknes radio un televīzijas stacija Griškānu pagastā
-

³⁵ LVĢMC datu bāze "Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu informācijas sistēma".

III TERITORIJAS PLĀNOJUMA RISINĀJUMI UN PAMATOJUMS

1. TERITORIJAS PLĀNOJUMA IZSTRĀDES KONCEPCIJA

Pašvaldības teritorijā līdz jaunā Rēzeknes novada teritorijas plānojuma 2013. - 2024.gadam izstrādes uzsākšanai, ir spēkā atšķirīgi novada teritoriālo vienību - pagastu teritorijas plānošanas dokumenti ar dažādiem attīstības mērķiem, teritorijas izmantošanas veidiem (zonējumu) un izmantošanas aprobežojumiem, kas noteica nepieciešamību izvērtēt Rēzeknes novadā ietilpstošo bijušo vietējo 25 pašvaldību - Audriņu, Bērzgales, Čornajas, Dricānu, Feimaņu, Gaigalavas, Griškānu, Ilzeskalna, Kantinieku, Kaunatas, Lendžu, Lūznavas, Maltas, Mākoņkalna, Nautrēnu, Nagļu, Ozolaines, Ozolmuižas, Pušas, Rikavas, Sakstagala, Silmalas, Stojerovas, Strūžānu un Vērēmu pagasta teritorijas plānojumus un rast visai novada teritorijai kopīgus telpiskās attīstības risinājumus, zonējumu un noteikumus teritorijas izmantošanai un apbūves veidošanai. Noteikumus, kuri būtu vienkārši saprotami iedzīvotājiem un uzņēmējiem, viegli lietojami pašvaldības un institūciju darbā un veicinātu novada teritorijas ekonomisko attīstību, vienlaicīgi aizsargājot un saglabājot dabas un kultūrvēsturiskās vērtības, kā arī nodrošinot kvalitatīvu dzīves vidi iedzīvotājiem.

Novada jaunā un vienotā teritorijas plānojuma izstrādes koncepcija ietverta **ATSĒĢVĀRDOS**:

- **ATBILSTĪBA** - ņemtas vērā nacionāla un reģionāla līmeņa plānošanas dokumentu un Rēzeknes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2033.gadam vadlīnijas un metodiskie norādījumi teritorijas attīstības plānošanai;
- **PĒCTECĪBA** - izvērtēti iepriekšējie teritorijas plānojumi, saglabājot būtiskāko, atbilstoši aktuālajai plānošanas situācijai, visas pašvaldības (novada) un katras tās teritoriālās vienības (pagasta) ilgtspējīgas attīstības priekšnoteikumiem (dabas, sociālajiem un ekonomiskajiem resursiem) un mērķiem;
- **VIENOTĪBA** - vienota pašvaldības telpiskās attīstības koncepcija, vienotas normas zemes izmantošanai un apbūvei visā novada teritorijā;
- **INDIVIDUALITĀTE** - izdalot vietas ar īpašiem noteikumiem, saglabāta katras atsevišķas teritorijas individualitāte, attīstības potenciāls, dabas un kultūrvēsturiskās vērtības;
- **ELASTĪBA** - neliels zonējumu skaits, zonējuma veids noteikts izvērtējot teritorijas nozīmi funkcionāli un telpiski. Blakus galvenajai teritorijas funkcijai atļautas arī izmantošanas, kas nav zonējuma galvenā funkcija, ja tā nav pretrunā ar to;
- **DIFERENCIĀCIJA** - ciemu teritoriju zonējums detalizēts, nodalītas atsevišķi dzīvojamā, publiskā, ražošanas u.c. funkcijas. Pašvaldības lauku teritorijā daudzveidīga un nākotnes attīstību neierobežojuša teritorijas izmantošana, ciktāl tā nav pretrunā ar dabas un kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanas galvenajiem mērķiem;
- **VIENKĀRŠĪBA** - Grafiskā daļa un Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi labi vizuāli uztverami un vienkārši saprotami. Paskaidrojuma raksts plaši ilustrēts ar vizuālo materiālu - fotofiksācijām, shematiskajiem attēliem, grafikiem utml.

2. KOPĒJĀ TELPISKĀS ATTĪSTĪBAS KONCEPCIJA

Rēzeknes novada telpiskās attīstības koncepcija ir iezīmēta Rēzeknes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijā līdz 2033.gadam un tā balstās uz trijiem prioritārajiem telpiskās attīstības virzieniem:

1. POLICENTRISKA UN SALIEDĒTA APDZĪVOJUMA STRUKTŪRA AR STIPRĀM IEKŠĒJĀM UN ĀRĒJĀM FUNKCIONĀLAJĀM SAITĒM STARP DAŽĀDĀM NOVADA DAĻĀM UN APDZĪVOTAJĀM VIETĀM;

2. DINAMISKI, DAUDZVEIDĪGAS IZMANTOŠANAS LAUKU APVIDI UN KVALITATĪVA VIDE;

3. MŪSDIENĪGAS INDUSTRIĀLĀS ZONAS, BIZNESA PARKI, TEHNOLOĢISKIE UN ZINĀTNISKĀS PĒTNIECĪBAS CENTRI, TRANSPORTA UN INŽENIERKOMUNIKĀCIJU INFRASTRUKTŪRA.

Veidojot Rēzeknes novada teritorijas plānojuma 2013.-2024.gadam funkcionālo zonējumu, tika ņemtas vērā pašvaldības telpiskās struktūras attīstības prioritārās funkcionālās telpas: „**DINAMISKĀ TELPA**” - ražošanas un loģistikas attīstības teritorijas, „**ATPŪTAS TELPA**” - tūrisma un rekreācijas attīstības teritorijas un zivsaimniecības atbalsta teritorijas, „**ORANŽĀ TELPA**” - lauksaimniecības attīstības teritorijas, „**ZAĻĀ TELPA**” - mežsaimniecības attīstības teritorijas, „**BRŪNĀ TELPA**” - derīgo izrakteņu ieguves teritorijas, „**PELĒKĀ TELPA**” - īpašas plānošanas teritorijas, „**ELASTĪGĀ TELPA**” - lauku teritorijas ar mozaīkveida izmantošanu un integrētas vadlīnijas to attīstībai un plānošanai.

3. TERITORIJAS ATTĪSTĪBAS PRIEKŠLIKUMI

3.1 Apdzīvojuma struktūra

Rēzeknes novada apdzīvojuma struktūru veidos lielie un mazie vēsturiskie ciemi, lauku sētas – viensētas, viensētu grupas (arī sādžas), Rēzeknes piepilsētas vasarnīcu un dārzkopības kooperatīvu apbūves teritorijas.

Teritorijas plānojuma risinājumi veicinās daudzcentru līdzsvarotas apdzīvojuma sistēmas attīstību, Latgales reģionam raksturīgā tradicionālā lauku apdzīvojuma saglabāšanu un katras individuālās apdzīvotās vietas specializāciju, bez primārās dzīvojamās un pakalpojumu funkcijas, attīstot arī ražošanas un loģistikas, lauksaimniecības, tūrisma un kultūrvēstures tradīciju, zivsaimniecības vai citas konkrētam ciemam vai urbānai vietai specifiskas lomas. Kā novada nozīmes centri attīstīsies teritoriāli dažādās pašvaldības daļās esošie četri lielie vēsturiskie ciemi – **Malta**, **Dricāni**, **Rogovka** un **Kaunata**. Lai nodrošinātu pakalpojumu pieejamību, pēc iespējas tuvāk iedzīvotāju dzīvesvietai, kā vietējie pakalpojumu centri saglabāsies pagastu centri, kur atrodas pagastu pārvalžu administrācijas, izglītības, kultūras, sociālās aprūpes, primārās veselības aprūpes u.c. iestādes, mazumtirdzniecības, finanšu un sadzīves pakalpojumi.

Izvērtējot vēsturiski izveidojušos apdzīvojuma telpisko struktūru, iedzīvotāju skaitu, apbūves struktūru un sociālās infrastruktūras nodrošinājumu, iedzīvotāju skaita un saimnieciskās darbības prognožu perspektīvas, teritorijas plānojuma Grafiskās daļas kartēs ciemu teritorijas robežas noteiktas **47 ciemiem** (skatīt 10.tabulā).

10. tabula. Ciemu teritorijas ar robežām

Pagasts	Ciems
Audriņu	Audriņi, Mežāri-Krupi
Bērzgales	Bērzgale
Čornajas	Čornaja, Ratnieki
Dricānu	Dricāni
Feimaņu	Feimaņi
Gaigalavas	Gaigalava, Bikava, Vecstrūžāni
Griškānu	Sprūževa, Janapole
Ilzeskalna	Ilzeskalns
Kantinieku	Liuža
Kaunatas	Kaunata, Dubuļi
Lendžu	Lendži
Lūznavas	Lūznava, Zosna, Veczosna, Vertukšķe
Mākonkalna	Līpuški
Maltas	Malta
Nagļu	Nagļi
Nautrēnu	Rogovka, Žogotas-Rasnupļi, Dekteri
Ozolaines	Bekši
Ozolmuižas	Ozolmuiža
Pušas pagasts	Puša
Rikavas	Rikava
Sakstagala	Uljanova Ciskādi, Sakstagals
Silmalas	Gornica, Kruķi, Rogoviki-Štikāni, Vecružina, Prezma, Tiskādi
Stoļerovas	Stoļerova, Rosica
Strūžānu	Strūžāni
Vērēmu	Sondori-Šķeņeva-Adamova, Iugulova, Djogi

Ciemo teritoriju robežas un funkcionālais zonējums noteikts, sabalansējot gan iedzīvotāju, gan pašvaldības ekonomiskās izaugsmes, gan dabas un kultūrvēsturiskās vides aizsardzības intereses. Salīdzinot ar iepriekšējo plānošanas periodu, ir samazināts gan teritoriju ar ciema statusu skaits, gan būtiski samazinātas ciemo teritoriju robežas, izslēdzot nepamatoti iekļautās lauksaimniecībā izmantojamās un mežu zemes, kas bija plānotas kā blīvas dzīvojamās

apbūves teritorijas. Šajā plānošanas periodā (līdz 2024.gadam), nav sociālekonomiskā pamatojuma un nepieciešamības noteikt ciema teritoriju robežas apdzīvotām vietām Marientāle (Bērzgales pagastā), Pilskalns (Rikavas pagastā) un Pustinka (Silmalas pagastā).

Nemot vērā Rēzeknes novada pašvaldības teritorijas ģeogrāfisko novietojumu ap Rēzeknes pilsētu centrā, jau vēsturiski ap to ir veidojušās pilsētnieku mazdārziņu un dārza māju teritorijas (Ozolaines (Pleikšņi), Griškānu, Vērēmu un Ozolmuižas (Lielie Garanči, u.c.) pagastos) ar sadrumstalotām, mazām zemes vienībām, uz kurām izvietotas dažādas funkcionalitātes un vizuālā izskata ēkas un būves (gan sezonālas dārza mājas un mazēkas, gan siltumnīcas, darbarīku novietnes, gan divstāvēgas dzīvojamās mājas u.c.) ar raksturīgu nesakārtotu transporta un inženiertehnisko infrastruktūru.

Šajā plānošanas periodā ir būtiski atrast risinājumus šo Rēzeknes pilsētas aglomerācijā esošo urbāno teritoriju sakārtošanai - esošās apbūves legalizācijai, normatīviem atbilstoša ceļu/ielu tīkla, ūdensapgādes un komunālo notekūdeņu kanalizācijas, atkritumu apsaimniekošanas sistēmu izveidei u.c. Teritorijas un izmantošanas un apbūves noteikumos iekļauti nosacījumi šo specifisko urbāno teritoriju izmantošanai un turpmākai attīstībai.

Cienu teritorijās un citās urbānās vietās ir rezervētas teritorijas gan pašvaldības un privātā dzīvojamā fonda, gan vides un transporta infrastruktūras, gan teritorijas ražošanas un investīciju piesaistes mērķiem. Respektējot tradicionālo lauku cienu iedzīvotāju dzīvesveidu un, lai nodrošinātu lauksaimniecības zemju kā resursa daudzveidīgu izmantošanu lauksaimnieciskajai darbībai (piemājas saimniecības u.c.), ar to saistītajiem pakalpojumiem, cienu teritorijās saglabātas arī lauku zemes.

Minimālās jaunveidojamās zemes vienību platības cienu teritorijās – savrupmāju apbūvei 2500 m² (izņemot Maltas ciemā - 1200 m², vasarnīcu un dārkopības kooperatīvu teritorijās - 600 m²), lauku zemēm - 0,5 ha.

Lai veicinātu investīciju piesaisti, ekonomisko attīstību un urbānās vides kvalitātes paaugstināšanos, minimālās jaunveidojamo zemes vienību platības publiskās, rūpniecības, jauktas apbūves, dabas un apstādījumu teritorijām netiek normētas, bet ir jāizvērtē katrā konkrētā gadījumā pēc funkcionālās nepieciešamības.

Lauku teritorijā arī turpmāk tiks attīstīta Latgales kultūrvēsturiskajam reģionam raksturīgā atsevišķu lauku sētu un to grupu ar saimniecības ēkām apbūve, kā arī atsevišķi lauksaimnieciskās ražošanas, tūrisma, transporta un citu pakalpojumu objekti. Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos iekļautas prasības būvmateriāliem, aizliedzot saidinga, skaidu plākšņu un citu surogātmateriālu izmantošanu. Minimālās jaunveidojamās zemes vienību platība lauku zemēs - 2 ha (atsevišķās vietās - 0,5 ha), bet atļauta esošo ēku un būvju atdalīšana neievērojot minimālo platību. Būvniecībā ieteicams izmantot Latgales reģionam tradicionāli raksturīgus vai tiem autentiskus būvniecības materiālus.

3.2 Tehniskās infrastruktūras attīstība

Tehniskās infrastruktūras attīstība ietver satiksmes infrastruktūras (dzelzceļa līnijas, valsts autoceļi, pašvaldības ceļi un ielas, piebrauktuves, velosipēdistu un gājēju celiņi, tilti u.c.) un inženiertehniskās infrastruktūras - ūdensapgādes, kanalizācijas, gāzes, elektroapgādes, siltumapgādes u.c. objektu un tīklu attīstību un modernizāciju. Teritorijas plānojumā galvenās satiksmes un inženierkomunikāciju teritorijas un objekti noteikti kā „Transporta infrastruktūras teritorija (Tr)” un „Tehniskās apbūves teritorija (Ta)”.

Lai nodrošinātu esošo un jaunveidojamo apbūves teritoriju pilnvērtīgu funkcionēšanu un nepieciešamo inženiertehnisko nodrošinājumu, teritorijas plānojums paredz esošā transporta tīkla saglabāšanu un turpmāku attīstību, nosacījumus jaunu ceļu un inženiertehnisko objektu izbūvei, kā arī rezervē teritoriju nacionālas nozīmes transporta infrastruktūras - autoceļa A12 Jēkabpils – Rēzekne - Ludza – Krievijas robeža posma Rēzekne - Ludza perspektīvās trases turpmākās izpētes joslas (2. un 4.variants) attīstībai un būvniecībai. Tiek noteikts, ka rezervētās teritorijas (šķērso Griškānu un Vērēmu pagastu teritorijas) galvenā izmantošana ir transporta infrastruktūras būves un līdz izpētes projekta pilnīgai pabeigšanai un lēmumu pieņemšanai atļauts turpināt tikai pašreizējo zemes izmantošanas veidu, nav atļauta jauna jebkāda veida

pastāvīga apbūve, zemes lietošanas veidu maiņa vai transformācija un zemes vienību sadalīšana.

Kā perspektīvā svarīgs transporta koridors tiek noteikta arī „Dienvidu apejas trase” ap Rēzeknes pilsētu (autoceļu A15 un A12 savienojums), kas šķērso Griškānu un Ozolaines pagastu teritorijas. Bet tā Rēzeknes pilsētas dienvidu apejas projekta realizācija plānošanas periodā netiek paredzēta, šajā teritorijā netiek noteikti stingri ierobežojumi, izņemot, visas būvniecības ieceres ir jāsaskaņo ar VAS „Latvijas Valsts ceļi” un Pašvaldību.

Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos noteikts, ka valsts un pašvaldības ceļiem ir jānodrošina visu apdzīvoto vietu sasniedzamība, pieslēgumu veidošanā valsts ceļiem jāievēro hierarhijas princips - māju vai komersantu ceļš/pašvaldības ceļš - valsts vietējais autoceļš - valsts reģionālais autoceļš - valsts galvenais autoceļš.

Jaunveidojamajās blīvas apbūves teritorijās, zemes ierīcības projektos vai detālplānojumos, vai lokālplānojumos jāplāno racionāls un loģisks ielu un ceļu tīkls, veidojot vienotu transporta sistēmu kopā ar kaimiņu zemes vienībām. Strupceļu veidošana pieļaujama tikai atsevišķos izņēmuma gadījumos.

Teritorijas plānojums paredz, ka inženiertīkli izvietojami ielu un ceļu sarkano līniju koridoros un ceļu nodalījumu joslās, iespēju robežās ar laiku pārvietojot tās inženierkomunikācijas, kas šķērso zemesgabalus.

Cienu teritorijās un citās urbānās vietās (jaunveidojamajām apbūves teritorijām, kurās apbūve ir primārā zemes izmantošana, jāparedz pieslēgšanās esošajiem centralizētās ūdensapgādes un kanalizācijas tīkliem, ja tas ir tehniski iespējams - maģistrālie tīkli ir izbūvēti pa apbūves teritorijai pieguļošo ielu, kā arī jāveicina esošo apbūves teritoriju pieslēgšanās pašvaldības centralizētajiem tīkliem. Gadījumā, ja nav tehniski iespējams pieslēgties pašvaldības centralizētajiem tīkliem, jaunveidojamām apbūves teritorijām, kurās tiek paredzēta 10 un vairāk dzīvojamo ēku būvniecība obligāti jāparedz savas centralizētas vienotas ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas ierīkošana.

Daudzdzīvokļu ēkas, kas pieslēgtas pašvaldības centralizētajai siltumapgādes sistēmai, var atslēgt no šīs sistēmas, tikai pie nosacījuma, ja tiek izveidota vienota lokālā ēkas siltumapgādes sistēma. Nav pieļaujama individuāla atsevišķu dzīvokļu atslēgšanās no kopējās apkures sistēmas.

Cienu teritorijās (blīvas dzīvojamās apbūves Rēzeknes pilsētas tuvumā u.c.) veicot jaunu elektroapgādes līniju būvniecību, tā jāizbūvē pazemes gaisvadu līnijās, jaunu gaisvadu būvniecība pieļaujama tikai atsevišķos gadījumos, saskaņojot ar Pašvaldību.

3.4 Īpašas plānošanas teritorijas

Kā īpašas plānošanas un izmantošanas teritorijas Rēzeknes novadā ir uzskatāmas Rāznas nacionālā parka, dabas parka „Adamovas ezers”, dabas liegumu „Lubānas mitrājs” un „Gaiļu kalns” teritorijas ar šajās teritorijās noteikto iekšējo funkcionālo zonējumu, kā arī pārējie novada teritorijā esošās īpaši aizsargājamās dabas teritorijas un objekti, kultūras pieminekļi un to aizsardzības zonas.

Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju un kultūras pieminekļu izmantošanā, papildus teritorijas plānojumā noteiktajam zonējumam, ir jāievēro šo teritoriju izmantošanu regulējošo normatīvo aktu prasības jaunu zemes vienību, apbūves un/vai labiekārtojuma veidošanai, kā arī dabas aizsardzības plānu rekomendācijas teritoriju apsaimniekošanā.

Īpaši ir jāatzīmē pašvaldības vēlme saglabāt un aizsargāt Latgales reģionam raksturīgo kultūrvēsturisko ainavu, nosakot teritorijas plānojumā pašvaldības nozīmes dabas un kultūrvēsturiskos objektus, ainaviskos ceļus, skatu punktus un īpašas nozīmes ainavu telpas – vienu ainaviski augstvērtīgu ainavu telpu - Rāznas ezera un tā apkārtnes ainavu telpa, 20 ainaviski vērtīgās ainavu telpas - Rušona ezera un tā apkārtnes ainavu telpa, Lubāna mitrāja, Mākoņkalna ainavu telpu u.c. ezeru, mežu masīvu ainavu telpas, iekļaujot nosacījumus teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos to saglabāšanai, aizsardzībai un attīstībai - netiek atļauta teritorijas apmežošana, lielu vidē disharmonējošu objektu būvniecība utml. Ainavisko apsvērumu risināšanai tiek piedāvāts plānošanas instruments – ainavu tematiskā plānojuma izstrāde.

Teritorijas plānojumā netiek noteiktas konkrētas obligāto lokālpilnojamu, detālpilnojamu, ainavu tematisko pilnojamu izstrādes teritorijas, katrā atsevišķā gadījumā pašvaldība izvērtē pilnošanas dokumenta izstrādes nepieciešamību, tā robežās iekļaujamās zemes vienības un nosacījumus attīstībai.

Teritorijas pilnojamu risinājumi konceptuāli atbalsta elastīgu un daudzveidīgu lauku teritoriju izmantošanu, bet ievērtē arī katras teritorijas individualitāti, vēsturisko izmantošanu, dabas un kultūrvēsturiskās vērtības un attīstības potenciālu. Lai pēc iespējas saglabātu vērtīgos lauksaimniecības zemju resursus – šobrīd lauksaimniecībā izmantotus, apstrādātus un iekultivētus vienlaidus lauksaimniecības zemju nogabalus ar auglīgiem augšņu cilmiežiem, teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos ir iekļauti kritēriji, kuriem izpildoties ir aizliegta teritorijas apmežošana.

Nemot vērā ilgtermiņa (12 gadu – līdz 2024.g.) pilnošanas periodu, lauku teritorijā tiek saglabāta atklāta iespēja iegūt perspektīvos derīgos izrakteņus (tajā skaitā ezeros - sapropeli), teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos izvirzot nosacījumus turpmākajam pilnošanas procesam, lai pēc iespējas novērstu iespējamus interešu konfliktus starp „attīstītāju” (derīgo izrakteņu ieguvēji, ražotāji), vietējo iedzīvotāju un dabas aizsardzības interesēm (kritēriji derīgo izrakteņu ieguves uzsākšanas atļaušanai vai aizliegšanai, karjeru teritoriju rekultivācijai un turpmākajai izmantošanai u.c.). Derīgo izrakteņu ieguve netiek atļauta ciemos, izņemot sapropeli, īpaši aizsargājamajās dabas teritorijās (ĪADT), kultūras pieminekļu aizsardzības zonās, ainavu telpās u.c. Ezeriem pieguļošajās teritorijās atļauta sapropeļa izstrādes tehnoloģiskā procesa nodrošināšanai nepieciešamo tehnoloģisko iekārtu un rūpniecības uzņēmumu izvietošana.

Tāpat teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos noteikti minimālie attālumi no apdzīvotajām vietām līdz lopkopības intensīvās audzēšanas kompleksiem (līdz Rēzeknes pilsētas vai ciema teritorijas robežai - 3 km, līdz viensētai lauku teritorijā - 1 km), kā arī attālumi līdz fermām, koģenerācijas stacijām ar smakām u.c. objektiem ar nelabvēlīgu ietekmi uz cilvēku dzīves vidi un dabas vidi izvietošana.

Kā īpašas pilnošanas teritorijas jāmin Rēzeknes speciālās ekonomiskās zonas teritorijā (RSEZ) daļā no Ozolaines, Griškānu un Vērēmu pagasta teritorijas, kas izveidota ar mērķi veicināt tirdzniecību, attīstīt rūpniecību un satiksmi, kā arī preču eksportu un importu caur Latviju. Atbalstot RSEZ komersantus, teritorijas pilnojumā noteiktas „Rūpniecības apbūves teritorijās (R-1, R-2, R-3, R-4)”, ar specifiskiem labvēlīgiem nosacījumiem, kas veicinās industriālās un komercdarbības attīstību šajā zonā.

Kā degradētā un rekultivējamā teritorija ir noteikta izstrādātā Strūžānu purva teritorija.

Grafiskajā daļā attēlotas applūstošās teritorijas pie Rāznes ezera, Lubānas ezera, Maltas un Rēzeknes, Ičas un Liužankas upes), ģeoloģiskā riska teritorijas (Rāznes ezera krasta erozijas teritorijas u.c.), šajās teritorijās nav atļauta patstāvīga apbūve.

4. TERITORIJAS IZMANTOŠANAS RISINĀJUMI

Rēzeknes novada teritorijas plānojumā 2013. - 2024.gadam noteikts teritorijas funkcionālais zonējums, izvērtējot katras novada daļas teritorijas nozīmi funkcionāli un telpiski. Zonējums un aprobežojumi (aizsargjoslas, riska teritorijas u.c.) ir attēloti Grafiskās daļas kartēs – Rēzeknes novada lauku teritorijā M 1: 15 000, ciemu teritorijās - M 1: 5 000 (ar izstrādes precizitāti 1: 10 000). Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu III. nodaļā noteikti vispārējie izmantošanas noteikumi teritorijas izmantošanai un apbūvei visā novada teritorijā, IV. nodaļā – atsevišķie izmantošanas noteikumi ciemu teritorijās un citās urbānās vietās, V. nodaļā - atsevišķie izmantošanas noteikumi lauku teritorijās, savukārt II. nodaļa sniedz terminu skaidrojumu, bet VII. nodaļa – teritorijas plānojuma īstenošanas kārtību.

CIEMU TERITORIJĀS, kā arī atsevišķās URBĀNĀS VIETĀS lauku teritorijā, noteikti sekojoši zonējuma veidi:

- **SAVRUPMĀJU DZĪVOJAMĀS APBŪVES TERITORIJA** (DzS, vietas ar īpašiem noteikumiem - DzS-1 (Maltas ciemā), DzS-2 (vasarnīcu un dārzkopības kooperatīvu teritorijās));
- **MAZSTĀVU DZĪVOJAMĀS APBŪVES TERITORIJA** (DzM);
- **DAUDZSTĀVU DZĪVOJAMĀS APBŪVES TERITORIJA** (DzD);
- **PUBLISKĀS APBŪVES TERITORIJA**;
- **JAUKTAS APBŪVES TERITORIJA** (J, vietas ar īpašiem noteikumiem - J-1(Rāznas nacionālā parka teritorijā));
- **RŪPNIECĪBAS APBŪVES TERITORIJA** (R, vietas ar īpašiem noteikumiem - R-1, R-2, R-3, R-4 (Rēzeknes speciālās ekonomiskās zonas teritorijā));
- **TEHNISKĀS APBŪVES TERITORIJA** (Ta);
- **TRANSPORTA INFRASTRUKTŪRAS TERITORIJA** (Tr, vietas ar īpašiem noteikumiem - Tr-1 (lidlauka „Rēzekne” teritorija un mazās aviācijas lidlauks Dricānu pagasta teritorijā));
- **DABAS UN APSTĀDĪJUMU TERITORIJA** (DA, vietas ar īpašiem noteikumiem – DA-1 (kapsētu teritorijas));
- **ŪDEŅU TERITORIJA** (Ū, vietas ar īpašiem noteikumiem – Ū-1 (sapropēja ezeri));
- **LAUKU ZEMES** vietas ar īpašiem noteikumiem – L-2 (mazdārziņu teritorijas), L-3 (lauku zemes ar atļautām mazākām jaunveidojamām zemes vienībām));
- **MEŽU TERITORIJA** (M).

PAŠVALDĪBAS LAUKU TERITORIJĀ dominē zonējuma veidi:

- **LAUKU ZEMES** (L, vietas ar īpašiem noteikumiem - L-1 (nacionālas nozīmes lauksaimniecības teritorija – Krēslītes polderis, L-3 (lauku zemes ar atļautām mazākām jaunveidojamām zemes vienībām));
- **MEŽI** (M, vietas ar īpašiem noteikumiem - M-1 (meža aizsargjosla ap Rēzeknes pilsētu));
- **RŪPNIECĪBAS APBŪVES TERITORIJA** (R, vietas ar īpašiem noteikumiem, R-5 (derīgo izrakteņu ieguves karjeri));
- **ŪDEŅU TERITORIJA** (Ū, vietas ar īpašiem noteikumiem – Ū-1 (sapropēja ezeri));
- **DABAS UN APSTĀDĪJUMU TERITORIJA** (DA, vietas ar īpašiem noteikumiem – DA-1 (kapsētu teritorijas)).

Kā īpašas plānošanas teritorijas izdalās:

- **NACIONĀLAS NOZĪMES TRANSPORTA INFRASTRUKTŪRAS ATTĪSTĪBAI REZERVĒTĀS TERITORIJAS** – autoceļa A12 posma Rēzekne – Ludza perspektīvo trašu izpētes joslas (2. un 4.variants);
- **PERSPEKTĪVĒ SVARĪGA TRANSPORTA KORIDORA TERITORIJA** - perspektīvajai Dienvidu apejas trasei ap Rēzeknes pilsētu (autoceļa A15 savienojums ar A12) attīstībai rezervētā teritorija.

Detalizētu katra funkcionālā zonējuma un tā apakšzonējumu (vietu ar īpašiem noteikumiem) raksturojumu - funkcionālo un telpisko raksturojumu, galvenos atļautās izmantošanas un apbūves rādītājus skatīt 11., 12. tabulās.

11.tabula. Galvenie zonējuma veidi ciemos un citās urbānās teritorijās

Zonējuma veids/Simbolizācija	Skaidrojums	Galvenie izmantošanas un apbūves rādītāji un noteikumi ³⁶
<p>Savrupmāju dzīvojamās apbūves teritorija/ DzS</p> <p><u>Vietas ar īpašiem nosacījumiem:</u></p> <p>1) DzS-1 - savrupmāju apbūves teritorijas Maltas ciemā un Sondoru-Šķeņevas-Adamovas ciemā;</p> <p>2) DzS-2 - vasarnīcu un dārzkopības kooperatīvu apbūves teritorijas</p>	<p>Nozīmē teritoriju, kur galvenais zemes izmantošanas veids ir savrupmāju un dvīņu māju apbūve, kā arī vasarnīcas un dārza mājas, bet papildizmantošana - citas šajā teritorijās atļautās izmantošanas.</p> <p>Blīvas dzīvojamās apbūves zona - noteikta ciemos un urbānās vietās, kur funkcionāli un telpiski jau ir vai plānots izvietot savrupmājas, dvīņu mājas, vasarnīcas (dārza mājas). Apbūves zonai raksturīga „pilsētas tipa” apbūve - koncentrācija vienkopus mazās zemes vienībās, veidojot lielāku apbūves blīvumu un iedzīvotāju koncentrāciju.</p> <p>Atsevišķā zemes vienībā, atļauta vietējas nozīmes sabiedriskas vai komerciestādes būvniecība, ja to paredz detālplānojums vai veikta būvniecības ieceres publiskās apspriešanas procedūra ar pozitīvu iznākumu.</p>	<p><u>Minimālā platība:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 2500 m², • DzS-1 - 1200 m², • DzS-2 - 600 m². <p><u>Maksimālais apbūves blīvums:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 30%, • DzS-2- 10%. <p><u>Maksimālais stāvu skaits/augstums:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 2 stāvi un mansarda stāvs/12 m, • DzS-2- 1 stāvs un mansarda stāvs /7 m. <p><u>Ēku un būvju skaits uz zemes vienības:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • ievērojot atļautos apbūves rādītājus. <p><u>Aizliegtas darbības,</u> kas var pasliktināt kaimiņu dzīves apstākļus ar trokšņa, smaku vai cita veida piesārņojumu - degvielas un gāzes uzpildes stacijas (DUS, GUS), kokapstrāde, akmens pieminekļu izgatavošana, dzīvnieku patversmes utml.</p>
<p>Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorija/ DzM</p>	<p>Nozīmē teritoriju, kur galvenais zemes izmantošanas veids ir līdz trīs stāvu daudzdzīvokļu dzīvojamo māju un rindu māju apbūve, kā arī savrupmāju un dvīņu māju dzīvojamā apbūve, bet papildizmantošana - citas šajā teritorijās atļautās izmantošanas.</p> <p>Blīvas dzīvojamās apbūves zona - noteikta ciemu teritorijās mājokļu nodrošināšanai - funkcionāli un telpiski ir vai tiks izvietotas līdz 3 stāvu daudzdzīvokļu mājas, rindu mājas, kā arī dvīņu mājas un savrupmājas. Iedzīvotāju nodrošināšanai ar nepieciešamajiem pakalpojumiem, atsevišķā zemes vienībā vai daudzdzīvokļu ēku pirmajos stāvos atļauta vietējas nozīmes sabiedriskas vai komerciestādes izvietošana, ja to paredz detālplānojums vai veikta būvniecības ieceres publiskās apspriešanas procedūra ar pozitīvu iznākumu.</p>	<p><u>Minimālā platība:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 1200 m². <p><u>Maksimālais apbūves blīvums:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 30%. <p><u>Minimālā brīvā teritorija:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 40%. <p><u>Maksimālais stāvu skaits/augstums:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 3 stāvi un mansarda stāvs/14 m, <p><u>Ēku un būvju skaits uz zemes vienības:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • ievērojot atļautos apbūves rādītājus. <p><u>Aizliegtas darbības,</u> kas var pasliktināt kaimiņu dzīves apstākļus ar trokšņa, smaku vai cita veida piesārņojumu - degvielas un gāzes uzpildes stacijas (DUS, GUS), kokapstrāde, akmens pieminekļu izgatavošana, dzīvnieku patversmes utml.</p> <p>Šķūnīšus, kūtiņas utml. pie daudzdzīvokļu mājām atļauts izvietot tikai vēsturiski veidojušajās teritorijās un saskaņojot ar Pašvaldību to vizuālo izskatu.</p>

³⁶ Attiecas uz jaunveidojamajām zemes vienībām un jaunveidojamo apbūvi

Zonējuma veids/Simbolizācija	Skaidrojums	Galvenie izmantošanas un apbūves rādītāji un noteikumi ³⁶
<p>Daudzstāvu dzīvojamās apbūves teritorija/DzD</p>	<p>Nozīmē teritoriju, kur galvenais zemes izmantošanas veids ir četru un piecu stāvu daudzdzīvokļu dzīvojamo māju apbūve, bet papildizmantošana - citas šajā teritorijās atļautās izmantošanas.</p> <p>Būvības dzīvojamās apbūves zona - noteikta ciemu teritorijās mājokļu nodrošināšanai - funkcionāli un telpiski ir vai tiks izvietotas 3 un vairāk stāvu daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas. Iedzīvotāju nodrošināšanai ar nepieciešamajiem pakalpojumiem, atsevišķā zemes vienībā vai ēku pirmajos stāvos atļauta vietējas nozīmes sabiedriskas vai komerciālās izvietošana, ja to paredz detālplānojums vai veikta būvniecības ieceres publiskās apspriešanas procedūra ar pozitīvu iznākumu.</p>	<p><u>Minimālā platība:</u> Daudzdzīvokļu mājas vienai sekcijai - 2000 m², katrai nākamajai - 1000 m².</p> <p><u>Maksimālais apbūves blīvums:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 40%. <p><u>Maksimālais apbūves intensitāte:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 110%. <p><u>Minimālā brīvā teritorija:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 40%. <p><u>Maksimālais stāvu skaits/augstums:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 5 stāvi/20 m, <p><u>Ēku un būvju skaits uz zemes vienības:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • ievērojot atļautos apbūves rādītājus. <p><u>Aizliegtas darbības,</u> kas var pasliktināt kaimiņu dzīves apstākļus ar trokšņa, smaku vai cita veida piesārņojumu - degvielas un gāzes uzpildes stacijas (DUS, GUS), kokapstrāde, akmens pieminekļu izgatavošana, dzīvnieku patversmes utml.</p> <p>Šķūņņus, kūtiņas utml. pie daudzdzīvokļu mājām atļauts izvietot tikai vēsturiski veidojušajās teritorijās un saskaņojot ar Pašvaldību, to vizuālo izskatu.</p>
<p>Publiskās apbūves teritorija/P</p>	<p>Nozīmē teritoriju, kur galvenais zemes izmantošanas veids ir publiski pieejamu sabiedrisko iestāžu un komerciāla rakstura iestāžu un uzņēmumu apbūve.</p> <p>Apbūves zona, kurā apvienotas sabiedriskas nozīmes un komercapbūves teritorijas - telpiskajā struktūrā teritorijas un ēkas atvērtas un pieejamas sabiedrībai. Ietver valsts un pašvaldības pārvaldes iestādes, izglītības, veselības aizsardzības, kultūras iestādes, pastu, birojus, bankas, tirdzniecības iestādes, kafejnīcas, restorānus, klubus, sporta būves utml, multifunkcionālus objektus, vieglās ražošanas uzņēmumus, kas nerada būtisku piesārņojumu. Atrodas gan ciemu, gan lauku teritorijās.</p>	<p><u>Minimālā platība:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • pēc funkcionālās nepieciešamības. <p><u>Maksimālais apbūves intensitāte:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 150%. <p><u>Minimālā brīvā teritorija:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 30%, • komercbūvēm - 10%. <p><u>Maksimālais stāvu skaits/augstums:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 3 stāvi un mansarda stāvs/20 m. <p><u>Ēku un būvju skaits uz zemes vienības:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • ievērojot atļautos apbūves rādītājus. <p>Jaunveidojamajās sabiedrisko iestāžu apbūves teritorijās jāveido publiski pieejama ārtelpa (vismaz 20%).</p>

Zonējuma veids/Simbolizācija	Skaidrojums	Galvenie izmantošanas un apbūves rādītāji un noteikumi ³⁶
<p>Jauktas apbūves teritorija/J</p> <p><u>Vietas ar īpašiem nosacījumiem:</u> J-1 - jauktas apbūves teritorijas Rāznas nacionālajā parkā</p>	<p>Nozīmē teritoriju, kur galvenais zemes izmantošanas veids ir vēsturiski izveidojusies vai plānota jaukta apbūve ar līdzvērtīgām un daudzveidīgām funkcijām - sabiedrisko un komercapbūvi, dzīvojamo apbūvi, kā arī videi nekaitīgiem ražošanas uzņēmumiem.</p> <p>Apbūves zona, kurā apvienotas vairākas funkcijas, atrodas vai veidosies gan sabiedriskās un komerciestādes, tajā skaitā tūrisma mītnes (viesu mājas utml), gan daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas un savrupmājas, gan multifunkcionāli objekti ar apvienotām dažādām funkcijām, gan vieglās ražošanas uzņēmumi, kas nerada būtisku piesārņojumu.</p> <p>Atrodas gan ciemu (galvenokārt vēsturiskajās centra teritorijās), gan lauku teritorijās.</p>	<p><u>Minimālā platība:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 1200 m². <p><u>Maksimālais apbūves intensitāte:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 150%. <p><u>Minimālā brīvā teritorija:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 30%, • komercbūvēm – 10%. <p><u>Maksimālais apbūves augstums:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 16m. <p><u>Ēku un būvju skaits uz zemes vienības:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • ievērojot atļautos apbūves rādītājus. <p>Jaunveidojamajās sabiedrisko iestāžu apbūves teritorijās jāveido publiski pieejama ārtelpa (vismaz 20%).</p>
<p>Rūpniecības apbūves teritorija/R</p> <p><u>Vietas ar īpašiem nosacījumiem:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) R-1 - teritorija Rēzeknes speciālajā ekonomiskajā zonā (turpmāk RSEZ), kurā atļauta visa veida ražošanas uzņēmumu apbūve, tajā skaitā smagās ražošanas apbūve; 2) R-2 - teritorija RSEZ, kurā ir atļauts saglabāt esošo dzīvojamo apbūvi un veikt nepieciešamos uzlabojumus; 3) R-3 - teritorija RSEZ, kurā atļauta vispārīgās ražošanas uzņēmumu apbūve, lauksaimnieciskās ražošanas uzņēmumu apbūve; 4) R-4 - teritorija RSEZ, kurā atļauta vispārīgās ražošanas 	<p>Nozīmē teritoriju, kur galvenais zemes izmantošanas veids ir rūpnieciskās un lauksaimnieciskās ražošanas uzņēmumi, transporta un noliktavu uzņēmumi, kā arī uzņēmumi, kuriem atbilstoši normatīviem ir noteiktas sanitārās aizsargjoslas vai arī īpašas prasības transportam.</p> <p>Apbūves zona ciemos un lauku teritorijā, kurā funkcionāli dominē dažāda veida ražošanas (vieglās, vispārīgās, lauksaimnieciskās u.c.), preču izkraušanas un pārkraušanas raksturs (loģistikas teritorijas, noliktavas, vairumtirdzniecības bāzes u.c.)</p> <p>Rēzeknes speciālajā ekonomiskajā zonā (RSEZ) ir izdalītas apakšzonas, kurās atļautas arī smagās rūpniecības ražošanu apbūve.</p>	<p><u>Minimālā platība:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • pēc funkcionālās nepieciešamības. <p><u>Maksimālais apbūves blīvums:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 80%. <p><u>Minimālā brīvā teritorija:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 10%. <p><u>Maksimālais apbūves augstums:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • atbilstoši funkcionālajai nepieciešamībai tehnoloģiskā procesa nodrošināšanai. <p><u>Ēku un būvju skaits uz zemes vienības:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • ievērojot atļautos apbūves rādītājus. <p>Ražošanas tehnoloģiskajām vajadzībām jāierīko un jāizmanto sava ūdensapgādes sistēma, kā arī pirms ražošanas notekūdeņu novadīšanas pašvaldības kopējā sadzīves notekūdeņu kanalizācijas sistēmā jāveic to pirmreizējā attīrīšana.</p> <p>Jānodrošina blakus esošo dzīvojamo un publisko teritoriju aizsardzība pret ražošanas objektu radītajiem trokšņiem un citu veidu piesārņojumiem.</p>

Zonējuma veids/Simbolizācija	Skaidrojums	Galvenie izmantošanas un apbūves rādītāji un noteikumi ³⁶
uzņēmumu apbūve, tajā skaitā elektroenerģijas ražošana un koģenerācijas stacijas, lauksaimnieciskās ražošanas uzņēmumu apbūve.		
Tehniskās apbūves teritorija/Ta	Nozīmē teritoriju, kur galvenais zemes izmantošanas veids ir inženierkomunikāciju tīklu un objektu teritorijas un ar tām saistīto ēku un būvju apbūve.	<p><u>Minimālā platība:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> pēc funkcionālās nepieciešamības. <p><u>Maksimālais apbūves augstums:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> 16 m, izņemot tehnoloģiskā procesa nodrošināšanai nepieciešamās konstrukcijas. <p>Apbūves rādītāji jānosaka detālplānojumā vai ar plānošanas un arhitektūras uzdevumu (PAU).</p> <p>Jānodrošina blakus esošo dzīvojamo un publisko teritoriju aizsardzība pret tehnisko objektu radītajiem trokšņiem un citu veidu piesārņojumiem.</p>
Transporta infrastruktūras teritorija /Tr	Nozīmē teritoriju, kur galvenais zemes izmantošanas veids ir transporta infrastruktūras tīklu un objektu un ar tām saistīto būvju apbūve.	<p><u>Minimālā platība:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> pēc funkcionālās nepieciešamības. <p>Apbūves rādītāji jānosaka detālplānojumā vai ar plānošanas un arhitektūras uzdevumu (PAU).</p> <p>Ciema un citās urbānās vietās - ceļi un ielas jāizdala kā atsevišķas zemes vienības, lauku teritorijā - atļauta servitūta izveidošana, neizdalot kā atsevišķas zemes vienības.</p>
<p><u>Vietas ar īpašiem nosacījumiem:</u></p> <p>Tr-1 - reģionālās nozīmes lidostas „Rēzekne” teritorija; mazās aviācijas lidlauks</p>	<p>Zona ciema un lauku teritorijā, kurā ietilpst dzelzceļa līnijas un dzelzceļa tehniskās infrastruktūras teritorijas, autoceļi, pašvaldības, komersantu un māju ceļi, ielas, garāžu teritorijas pie daudzdzīvokļu mājām, lidlauku teritorijas.</p>	
Dabas un apstādījumu teritorija/DA	Nozīmē sabiedrībai brīvi pieejamas dabas vai daļēji pārveidotas un apbūvētas teritorijas ar īpašu kultūrvēsturisko, ekoloģisko un estētisko nozīmi rekreācijas, tūrisma aktivitāšu vai kvalitatīvas dabas vides nodrošināšanai, kā arī vietas ar specifiskām funkcijām, kurām nepieciešama regulāra kopšana.	<p><u>Minimālā platība:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> pēc funkcionālās nepieciešamības. <p><u>Maksimālais apbūves blīvums:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> 10%. <ul style="list-style-type: none"> Ar rekreāciju un tūrisma saistītas apbūves rādītāji un labiekārtojums jānosaka detālplānojumā vai labiekārtojuma un apstādījumu projektā, vai ar plānošanas un arhitektūras uzdevumu (PAU). Pirms rekreācijas un tūrisma objektu izveides jāizvērtē visi potenciālie kopto zaļumvietu ietekmējošie faktori, lai neradītu paaugstinātu slodzi uz vidi. Īpašniekam jānodrošina parku, skvēru, apstādījumu un citu kopto zaļumvietu uzturēšana un atjaunošana. Atļauts ierīkot tikai teritorijas funkcionēšanai (apkalpei) un apmeklētājiem nepieciešamās transportlīdzekļu stāvvietas.
<p><u>Vietas ar īpašiem nosacījumiem:</u></p> <p>DA-1 - kapsētu teritorijas</p>	<p>Kalpo reprezentācijai kā apdzīvotas vietas seja, kā arī vietas ar specifiskām funkcijām un kurām nepieciešama regulāra kopšana atbilstīgi konkrētās vietas funkcijām. Tās ietver parkus (arī vēsturisko muižu parkus), alejas, baznīcu dārzus, kapsētas, sporta iekārtojumu, iekārtotas atpūtas vietas, ar rekreāciju, tūrisma saistītas būves un ēkas, aizsargstādījumus utml.</p>	

Zonējuma veids/Simbolizācija	Skaidrojums	Galvenie izmantošanas un apbūves rādītāji un noteikumi ³⁶
		<ul style="list-style-type: none"> Aizliegts kurināt ugunscurus, izņemot speciāli ierīkotās ugunscuru vietas.
Ūdeņu teritorija/Ū	<p>Nozīmē dabiskas vai mākslīgas ūdenstece un ūdenstilpnes, kuru izmantošanai ar apbūvi nav tieša sakara, izņemot piestātnes un krasta nostiprinājumus, kā arī citas tauvas joslā atļautās būves.</p> <p>Ietver upes, ezerus, dīķus utml, kuru izmantošana saistīta ar ūdens resursu saglabāšanu, zivsaimniecību, zvejniecību, rekreāciju, tūrismu utml. ar apbūvi nav tieša sakara, izņemot piestātnes un krasta nostiprinājumus, kā arī citas tauvas joslā atļautās būves.</p> <p>Ū-1- „sapropēja ezeri” teritorijās atļauta sapropēja ieguve, tehnoloģiskajam procesam nepieciešamās iekārtas un būves.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Krastu līnijas drīkst nebūtiski izmainīt krastu nostiprināšanai, lai novērstu ūdensteču un ūdenstilpju krastu līniju tālāku eroziju, normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā izstrādājot būvprojektu krastu nostiprināšanai. Krastu nostiprināšanu drīkst veikt bez krasta līnijas izvirzīšanas, pārvietošanas ūdenstece vai ūdenstilpes virzienā. Zivju resursu aizsardzības nolūkos uz novada ūdenstecēm/ūdenstilpēm atļauts būvēt un atjaunot tikai hidroelektrostacijas ar bezaizsprostu vai citām līdzīgām tehnoloģijām, kas neizmaina ekosistēmu un nenosprosto zivju ceļus. Ciemi teritorijās ūdenstecēs un ūdenstilpēs nav atļauta visa veida motorizēto ūdens transportlīdzekļu izmantošana, izņemot organizētos pasākumos, kas saskaņoti ar pašvaldību.
Mežu teritorija/M	<p>Mežu ciemu teritorijās galvenais izmantošanas veids ir sociālo un ekoloģisko funkciju nodrošināšana.</p>	<p>Izmantojamas kā iedzīvotāju atpūtas un rekreācijas teritorijas.</p> <p>Nav atļauta mežsīrāde, izņemot kopšanas circes, un apbūve, izņemot teritorijas labiekārtošanas infrastruktūru.</p>
Lauku zeme/L	<p>1) <u>Mazdārziņu teritorijas</u> (L-2) nozīmē lauku zemes, kur zemes izmantošanas veids ir daudzdzīvokļu māju iedzīvotāju sakņu dārzi ar siltumnīcām, darbarīku novietnēm.</p> <p>2) <u>Lauku zemes</u> ar atļautām mazākām jaunveidojamām zemes vienībām (L-3) nozīmē teritorijas, galvenokārt ciemu perifērijā, kur galvenais pašreizējais zemes, ēku un būvju izmantošanas veids lauksaimnieciska izmantošana ar viensētu apbūvi, bet perspektīvā iespējama teritorijas izmantošana savrupmāju apbūves veidošanai.</p>	<p>1) Mazdārziņu teritorijā (L-2) atļautas tikai sezonāla rakstura būves līdz 6 m - dārza mājas, siltumnīcas, darba rīku novietnes u.c., kas saistītas ar mazdārziņu teritoriju funkcionēšanu.</p> <p>2) <u>Lauku zemes</u> ar atļautām mazākām jaunveidojamām zemes vienībām (L-3) - izmantošana atbilstoši „lauku zemes (L)” noteikumiem.</p> <p>Izstrādājot detālplānojumu vai zemes ierīcības projektu, atļauta jaunu zemes vienību ar minimālo platību 0,5 ha veidošana.</p>
<u>Vietas ar īpašiem nosacījumiem:</u>	<p>1) L-2 - mazdārziņu teritorijas,</p> <p>2) L-3 - lauku zemes ar atļautām mazākām jaunveidojamām zemes vienībām.</p>	

12.tabula. Galvenie zonējuma veidi pašvaldības lauku teritorijā

Zonējuma veids/Simbolizācija	Skaidrojums	Galvenie izmantošanas un apbūves rādītāji ³⁷
<p>Lauku zeme/L</p> <p><u>Vietas ar īpašiem nosacījumiem:</u></p> <p>1) L-1 - nacionālas nozīmes lauksaimniecības teritorijas,</p> <p>2) L-3 - lauku zemes ar atļautām mazākām jaunveidojamajām zemes vienībām.</p>	<p>Nozīmē teritorijas, kur galvenais zemes, ēku un būvju izmantošanas veids ir augkopība, dārzenkopība, dārzkopība, lopkopība, biškopība, dīkšsaimniecība un ar to saistītie pakalpojumi - lauku tūrisms, lauksaimniecības produkcijas pārstrāde.</p> <p>Elastīgas izmantošanas zona, kurā līdztekus tradicionālajai lauksaimnieciskajai izmantošanai un ražošanai, viensētu apbūvei, veidosies arī vispārīgās un vieglās ražošanas uzņēmumi, dažādu pakalpojumu objekti, tūrisma mītnes u.c. Mežsaimnieciska izmantošana un derīgo izrakteņu ieguve iespējama, veicot zemes lietošanas kategorijas maiņu, ja nav pretrunā ar AN noteiktajiem kritērijiem/nosacījumiem.</p>	<p><u>Minimālā platība:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 2 ha, bet atļauta esošo ēku vai būvju ar pagalmu atdalīšana no pārējās zemes vienības • L-1 - 10 ha, • L-3 - 0,5 ha, izstrādājot detālplānojumu vai zemes ierīcības projektu. <p><u>Maksimālais apbūves blīvums:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 30%, • L-1-10%. <p><u>Ēku un būvju skaits uz zemes vienības:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • ievērojot atļautos apbūves rādītājus.
<p>Mežu teritorija/M</p> <p><u>Vietas ar īpašiem nosacījumiem:</u></p> <p>M-1 - meža aizsargjosla ap Rēzeknes pilsētu</p>	<p>Galvenais zemes izmantošanas veids ir mežsaimniecība, kā arī ar attiecīgo izmantošanu saistītas infrastruktūras būves. Mežu teritorijās ietilpst meži, krūmāji, jaunaudzes, izcirtumi, kā arī mežā ietilpstošie pārplūstošie klajumi, purvi, lauces un tam piegulošie purvi.</p> <p>Mežu platības netiek atsevišķi izdalītas privātajos un valsts mežos, jo telpiski un funkcionāli mežu platības neatšķiras.</p> <p>Lauksaimnieciska izmantošana un derīgo izrakteņu ieguve iespējama, veicot zemes transformāciju, ja nav pretrunā ar AN noteiktajiem kritērijiem/nosacījumiem.</p>	<p><u>Minimālā platība:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 2 ha, bet atļauta mazākas platības atdalīšana, ja tā tiek pievienota blakus esošajai meža teritorijai. <p><u>Maksimālais apbūves blīvums:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 5%. <p><u>Maksimālais apbūves augstums:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 10 m, izņemot skatu torņus. <p>Atļauta meža infrastruktūras, kas iekļauj meža ceļus un meža meliorācijas sistēmas uzturēšana, būvniecība un rekonstrukcija.</p> <p>Savrupmājas būvniecība atļauta tikai privātajos mežos un saskaņojot normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.</p> <p>Meža aizsargjosla ap Rēzeknes pilsētu, aizliegta kailcirte.</p>

³⁷ Attiecas uz jaunveidojamajām zemes vienībām un jaunveidojamo apbūvi

Zonējuma veids/Simbolizācija	Skaidrojums	Galvenie izmantošanas un apbūves rādītāji ³⁷
Rūpniecības apbūves teritorija/R	R-5 derīgo izrakteņu ieguves karjeru teritorijas nozīmē teritorijas, kurās galvenais zemes izmantošanas veids ir rūpnieciskie derīgo izrakteņu karjeri un ar derīgo izrakteņu ieguvī saistīta apbūve.	<p><u>Minimālā platība:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> pēc funkcionālās nepieciešamības. <p><u>Apbūves rādītāji</u> jānosaka detālplānojumā vai ar plānošanas un arhitektūras uzdevumu (PAU), bet minimālā brīvā teritorijas vismaz 10%.</p> <p><u>Maksimālais apbūves augstums:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> atbilstoši funkcionālajai nepieciešamībai tehnoloģiskā procesa nodrošināšanai. <p>Ieguvējam jāuztur kārtībā derīgo izrakteņu transportēšanā izmantojamie ceļi, jāierobežo trokšņa, putekļu, u.c. negatīvas ietekmes uz blakus esošajām teritorijām un vidi (pazemes ūdeņiem u.c.)</p>
<p><u>Vietas ar īpašiem nosacījumiem</u></p> <p>R-5 - derīgo izrakteņu ieguves karjeru teritorija</p>	<p>Apakšzonējums noteikts teritorijās, kurās jau veikta detāla ģeoloģiska izpēte, saņemtas derīgo izrakteņu pases, atļaujas/licences.</p>	

IZMANTOTĀS LITERATŪRAS UN AVOTU SARAKSTS

1. A/S „Latvijas gāze” infrastruktūras objekti Rēzeknes novadā. A/S „Latvijas gāze” Gāzapgādes attīstības departamenta informācija. 30.03.2011.
2. Audriņu pagasta teritorijas plānojums 2007.-2019.g. Audriņu pagasta padome. 2007.g. Audriņu pagasts.
3. Bērzgales pagasta teritorijas plānojums 2008-2020.g. SIA „Metrum”. 2008. Rēzekne.
4. Civillikums. Pielikumi. I PIELIKUMS, publisko ezeru un upju saraksts (Redakcija uz 01.02.2011.).
5. Čornajas pagasta teritorijas plānojums 2007. – 2019.g. ar 2010. gada grozījumiem. SIA „Metrum”. 2010. Rēzekne.
6. Daugavas baseina apgabala apsaimniekošanas plāns”. (1.2.1 pielikums). LVĢMC. 2009.
7. Dricānu pagasta teritorijas plānojums 2006. – 2018.g. Dricānu pagasta padome. 2006. Dricāni.
8. Feimaņu pagasta teritorijas plānojums 2007. – 2019.g. SIA „Reģionālie projekti”. 2007. Rīga.
9. Gaigalavas pagasta teritorijas plānojums 2007. – 2019.g. SIA „Reģionālie projekti”. 2007. Rīga.
10. Grīškānu pagasta teritorijas plānojums 2006. – 2008.g. ar 2007. gada grozījumiem. SIA „Metrum”. 2010. Rēzekne.
11. Ilzeskalna pagasta teritorijas plānojuma grozījumi 2007 – 2019.g. Ilzeskalna pagasta padome. 2007. Ilzeskalns.
12. Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, dižkoki, valsts nozīmes dižakmeņi Rēzeknes novadā. Informācija sagatavota Dabas aizsardzības pārvaldē (informācijas sniedzēji www.dziedava.lv, Jānis Kotāns un Elza Šļare).
13. Kantiņieku pagasta teritorijas plānojums, 2003.gads.
14. Latgales plānošanas reģiona teritorijas plānojumam 2006. - 2026. gadam. Latgales reģiona attīstības aģentūra. 2006.
15. Latgales stratēģijas 2030. SIA „Grupa 93”. 2010.
16. Lendžu pagasta teritorijas plānojums 2003. - 2015.g. ar 2007.g. grozījumiem. Valsts SIA „Vides Projekti”. 2009. Rīga.
17. LR MK noteikumi Nr. 1148 „Vietējās pašvaldības teritorijas plānošanas noteikumi” (06.10.2009.).
18. LR MK noteikumi Nr. 684 “Noteikumi par nacionālas nozīmes lauksaimniecības teritorijām” (12.10.2010.).
19. LR MK noteikumi Nr. 118 „Noteikumi par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti” (12.03.2002.).
20. LR MK noteikumi Nr. 418 „Noteikumi par riska ūdensobjektiem” (31.05.2011.).
21. LVĢMC „Ziņojums par virszemes un pazemes ūdeņu aizsardzību 2010. gadā”, 2011., Rīga.
22. Lūznas pagasta teritorijas plānojums 2007. – 2009.g. ar 2009.g. grozījumiem. SIA „GIS PROJEKTS”. 2006. Rīga.
23. Mākoņkalna pagasta teritorijas plānojums 2008. – 2020.g. SIA „GIS PROJEKTS”., 2006-2008. Lipuški, Rīga.
24. Maltas pagasta teritorijas plānojums 2006. – 2018.g. SIA „Reģionālie projekti”. 2006. Rīga.

25. Nagļu pagasta teritorijas plānojums 2008. – 2020.g. SIA „Reģionālie projekti”. 2008. Rīga.
26. Nautrēnu pagasta teritorijas plānojums 2007. – 2019.g. Nautrēnu pagasta padome. 2007. Nautrēni.
27. Ozolaines pagasta teritorijas plānojums 2007. – 2019.g. Ozolaines pagasta padome. 2007. Ozolaines pagasts.
28. Ozolmuižas teritorijas plānojums 2004. – 2016.g. ar 2010.g. grozījumiem. 2010. Ozolmuiža.
29. Pušas pagasta teritorijas plānojums 2007. – 2019.g. SIA „Metrum”. 2007.
30. Rāznas Nacionālā parka dabas aizsardzības plāns 2009. – 2019. Latvijas dabas fonds, 2009.
31. Rēzeknes novada attīstības programma 2012.- 2018. gadam. SIA „Baltkonsults”.
32. Rēzeknes novada pašvaldības 2010.gada 19.augusta saistošie noteikumi Nr.38 „Par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu Rēzeknes novadā” (2011.gada 20.janvāris(protocola Nr.3, 2.§). Rēzeknes novada dome.
33. Rēzeknes rajona teritorijas plānojums 2006. – 2018.g. Rēzeknes rajona padome. 2006.g. Rēzekne.
34. Rikavas teritorijas plānojums 2009. – 2021.g. *Teritorijas plānojuma izstrādātāji Biruta Ieviņa un Terēzija Kruste*. 2009. Rikava.
35. Sakstagala teritorijas plānojums 2003. – 2015.g. Sakstagala pagasta padome, konsultāciju uzņēmums “Grupa 93”. 2003. Sakstagals.
36. SIA „Latvijas mobilais telefons” informācija par uzņēmumam piederošajiem objektiem Rēzeknes novadā. 10.03.2011.
37. Silmalas pagasta teritorijas plānojums 2003. - 2015.g. Silmalas pagasta padome, SIA „Pašvaldību audits”. 2003. Silmala.
38. Stojerovas pagasta teritorijas plānojums ar 2010.g. grozījumiem. Stojerovas pagasta padome, SIA „Grupa 93”.2001. Stojerova.
39. Strūžānu pagasta teritorijas plānojums 2006. – 2018.g. Strūžānu pagasta padome. 2006.
40. Teritorijas attīstības plānošanas likums (01.12.2011.).
41. Ūdens urbumu raksturojums Rēzeknes novadā. Informācija sagatavota Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrā.
42. Valsts civilās aizsardzības plāns. MK 2011.gada 9.augusta rīkojums Nr. 369.
43. Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas informācija par Rēzeknes novada valsts aizsargājamajiem nekustamajiem pieminekļiem. 09.03.2011.
44. Vērēmu pagasta teritorijas plānojums 2006. – 2018.g ar 2010.g. grozījumiem. SIA „WESTHAUSS”. 2010.
45. VSIA „Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi” Latgales reģionālās meliorācijas nodaļas informācija par valsts nozīmes ūdensnotekām. 17.03.2011.

INTERNET RESURSI

1. Atkritumu apsaimniekošanas poligons „Križevņiki” foto no SIA”CB”, <http://www.cb.lv>
2. Centrālās statistikas pārvaldes datu bāzes, <http://data.csb.gov.lv>
3. Dabas aizsardzības pārvalde, īpaši aizsargājamās dabas teritorijas Latgales novados, <http://www.daba.gov.lv>
4. Izglītības iestādes Rēzeknes novadā, <http://izm.gov.lv>
5. Izglītības un zinātnes ministrijas datu bāze „Sporta bāzu reģistrs”, <http://sportabazes.izm.gov.lv>,

6. Kurpinīku krucifikss, foto A.Rancāns,
http://www.krucifiksi.lv/rajons/rezeknes_rajons/156/#
7. Latvijas ilgtspējīga stratēģija līdz 2030. gadam. LR Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrija, 2010., <http://www.latvija2030.lv>
8. LVĢMC datu bāze „Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu informācijas sistēma”,
http://vdc2.vdc.lv:8998/p_ppv.html
9. LVĢMC datu bāze „Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas”,
<http://vdc2.vdc.lv:8998/iadt.html>
10. LVĢMC datu bāze „Īpaši aizsargājamie un retie koki”,
<http://vdc2.vdc.lv:8998/dkoki.html>
11. LVĢMC datu bāze „Latvijas derīgo izrakteņu atradņu reģistrs”,
http://mapx.map.vgd.gov.lv/geo3/atradnu_kadastrs.htm
12. LVĢMC datu bāze „Mikroliegumi”, <http://vdc2.vdc.lv:8998/ml.html>
13. LVĢMC datu bāze „Nr.3 - Atkritumi”, <http://vdc2.vdc.lv:8998/atkritum.html>
14. LVĢMC Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistrs,
http://oas.vdc.lv:7779/p_ppv.html
15. LVĢMC Valsts statistikas pārskats „Nr.2-Gaiss”, <http://vdc2.vdc.lv:8998/gaiss.html>
16. LVĢMC, datu bāze „Īpaši aizsargājamo sugu un biotopu mikroliegumi”,
<http://vdc2.vdc.lv:8998/ml.html>
17. Mazās Hidroenerģētikas Asociācijas informācija par mazajām HES, izmantoti foto materiāli, <http://mhea.lv>
18. Nacionālas attīstības plāns 2007. – 2013. gadam. LR Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrija, 2006., <http://www.varam.gov.lv>
19. Piesārņojošo darbību atļaujas Rēzeknes novadā, www.vpvb.gov.lv
20. Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes ledzīvotāju reģistra statistika,
<http://www.pmlp.gov.lv>
21. Rēzeknes novada pašvaldības informācija un foto materiāli (pašvaldības un fotogrāfa Aleksandra Lebeda fotogrāfijas), <http://rezeknesnovads.lv>
22. Rēzeknes speciālās ekonomiskās zonas raksturojums un foto materiāli,
<http://www.rsez.lv>
23. Satiksmes intensitāte, www.lvceli.lv.
24. Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests, www.112.lv
25. Valsts zemes dienesta dati, Latvijas Republikas administratīvo teritoriju un teritoriālo vienību zemes pārskats uz 2011. gada 1. janvāri, <http://vzd.gov.lv>
26. Veselības norēķinu centrs, <http://www.vnc.gov.lv>
27. Z/S „Zvejnieki” raksturojums, www.zvejnieki.lv